

1605
3

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

12

DECEMBRIE

ANUL XVII

1958

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

12

DECEMBRIE 1958

CUPRINSUL

	<u>Pagina</u>
<i>I. Pastorale:</i>	
† <i>Justinian, Patriarhul României, Pastorală la Nașterea Domnului</i>	1133
† <i>Antim, Episcopul Buzăului, Pastorală la Nașterea Domnului</i>	1137
† <i>Chesarie, Episcopul Dunării de Jos, Pastorală la Nașterea Domnului</i>	1141
<i>II. Indrumări pastorale și omiletice:</i>	
<i>Pr. Mihail Băjenaru, Predică la Nașterea Domnului</i>	1146
<i>Pr. Prof. Ioan G. Coman, Predică la Anul Nou</i>	1151
<i>Ștefan Alexe, Panegiric la Sfinții Trei Ierarhi</i>	1153
<i>Preot Mircea Chialda, Predică la duminica XXIX după Rusalii</i>	1155
<i>III. Documentare:</i>	
<i>Protos. Iustinian Dalea, Mîntuitorul, model al Predicatorului creștin</i>	1159
COMEMORARI	
<i>Al. A. B., 350 de ani de la nașterea poetului englez John Milton</i>	1167
<i>George Alexe, Colind ceresc</i>	1168
PENTRU PACEA A TOATA LUMEA	
<i>Redacția, În slujba păcii și a progresului</i>	1170

CONTINUARE ÎN PAGINA A 2-a

Redacția și Ad-ția : Sectorul Social-Cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor
Str. Patriarhiei Nr. 21 — Raionul Nicolae Bălcescu.

VIAȚA BISERICESCA IN CUPRINSUL MITROPOLIEI

I. *Arhiepiscopia Bucureștilor*

<i>Arhid. Paulin Popescu</i> , Sfințirea paraclisului Pompilian din Mănăstirea Antim	1187
— Solemnitatea religioasă de la Biserica din comuna Sfântul Gheorghe, raionul Urziceni,	1190
<i>Asistent</i> , Sfințirea Bisericii din Parohia Rîul Alb	1191
<i>Cronicar</i> , Restaurarea Schitului Crasna	1192

II. *Episcopia Buzăului:*

<i>Asistent</i> , Sfințirea Bisericii din parohia Tișăul de Jos	1196
---	------

CRONICA

<i>Cronicar</i> , Lucrările celei de a V sesiuni a Marii Adunări Naționale	1197
--	------

OFICIALE, ADMINISTRATIVE

Arhiepiscopia, Bucureștilor:

Mișcarea personalului, transferări, numiri și încadrări, schimbări în conducerea oficiului parohial, înființări de parohii, hirotesii, parohii vacante	1201
--	------

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte: P. F. JUSTINIAN, Mitropolitul Ungro-Vlahiei și Patriarhul României.

Vice-Președinți: P. S. ANTIM, Episcopul Buzăului
P. S. CHESARIE, Episcopul Dunării de Jos.

Membri: P. S. THEOCTIST, Episcop Vicar; P. C. Pr. AL. IONESCU, Vicar al Mitropoliei; P. C. Pr. M. BOGOIU, Vicarul Eparhiei Buzăului; P. C. Arhim. IERONIM MOTOC, Vicarul Eparhiei Dunării de Jos.

Redactor responsabil: P. C. Pr. Stan Dimancea, consilier administrativ al Mitropoliei.

† JUSTINIAN

DIN ÎNDURAREA LUI DUMNEZEU ȘI VOINȚA CLERULUI ȘI POPORULUI DREPTCREDINCIOS, PATRIARH AL ROMÂNIEI, LOCTIITOR AL SCAUNULUI DIN CEZAREEA CAPADOCIEI, MITROPOLIT AL UN-GRO-VLAHIEI ȘI ARHIEPISCOP AL BUCUREȘTILOR,

IUBITULUI NOSTRU CLER, CINULUI CĂLUGĂRESC ȘI BINECREDINCIOȘILOR CREȘTINI,

Har și pace de la Dumnezeu Tatăl și de la Domnul nostru Iisus Hristos, iar de la Noi arhipăstorească binecuvântare.

«Să mergem, dară, pînă la Betleem, să vedem lucrul acesta ce s-a făcut și pe care Domnul ne-a dat să-l cunoaștem» — prin Inger. (Luca II, 15).

Iubiții mei fii duhovnicești,

Slăvit de îngeri, străjuit de păstori și închinat de magi, Mîntuitorul Hristos coboară astăzi din nou printre oameni, luminînd cu înfățișarea sfintei Sale nevinovății de prunc, staulul sărac din preajma Betleemului.

Mînat de îndatoriri vechi și sfinte, — și îmbrățișîndu-vă cu iubire caldă de Părinte, poposesec în biserica voastră, iubiții mei, în aceste clipe, pentru a mă închina împreună cu voi sfintei icoane a Nașterii Domnului și — luminat de slova Sfintelor Scripturi și de graiul vechilor noastre învățături ortodoxe, să vă dau acest cuvînt de povățuire, pentru marea sărbătoare pe care o prăznuim acum.

Iubiții mei fii sufletești,

Fiul lui Dumnezeu vine pe pămînt pentru mîntuirea oamenilor, precum mărturisim în Simbolul de Credință. El nu vine însă în chipul bărbatului desăvîrșit, gata să pornească la lucrarea Sa, din ceasul întîii al coborîrii Sale printre oameni. Ci vine în chip de prunc, ca întrupare deplină a nevinovăției

— și face din starea de pruncie spirituală, condiția cea mai de preț a renașterii oamenilor și a primirii lor în împărăția cerurilor, cum însuși mărturisește mai târziu, când zice: „Adevăr grăiesc vouă, de nu vă veți întoarce, ca să fiți ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor“ (Matei XVIII, 3).

Drept aceea, în înțeles creștin, mântuire înseamnă izbăvire de orice păcat și dobândirea vieții veșnice întru împărăția cerurilor; iar intrarea în această împărăție nu este cu putință fără acea stare de pruncie spirituală, despre care ne vorbește Sfânta Scriptură.

Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, coboară printre oameni în chip de prunc, pentru a ne face mai pilduitoare viața Sa întreagă, trăită în duhul nevinovăției, al iubirii curate și al facerii de bine, al iertării vrăjmașilor și al dăruirii totale pentru fericirea semenilor, — tot atâtea virtuți care pecetluiesc nevinovata pruncie spirituală.

*

Cei dintii oaspeți, care vin să vadă Sfânta Familie în staulul de la Betleem, sînt păstorii din partea locului, cei ce „mîind pe cîmp, țineau strajă, noaptea, lângă turmele lor“ — și cărora un înger al Domnului le zisese: „Nu vă temeți! Că iată, vă vestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul; că astăzi în cetatea lui David vi s-a născut un Mîntuitor, Care este Hristos Domnul. Și acesta va fi semnul: veți găsi culcat în iesle un Prunc înfășurat“. Atunci deodată s-a arătat împreună cu îngerul o mulțime de oaste cerească, care slăvea pe Dumnezeu și zicea: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire“. Și îndată ce s-au dus îngerii de la ei la cer, păstorii au zis unul către altul: „Să mergem, dară, pînă la Betleem, să vedem lucrul acesta ce s-a făcut și pe care Domnul ne-a dat să-l cunoaștem“. Și au venit degrabă și au găsit pe Maria, și pe Iosif, și Pruncul culcat în iesle“ (Luca II, 10-16).

Multe din învățăturile Mîntuitorului au ca punct de plecare viața păstorilor de oi, — și pilda despre „Păstorul cel bun“ înscrie una din cele mai frumoase pagini ale Sfintei Evanghelii.

Și milioane de oameni de pe tot întinsul pămîntului au văzut în El pe Marele Păstor de suflete, călăuzind pașii celor credincioși pe cărările mîntuirii.

Încă aflîndu-Se în staulul vitelor, Mîntuitorul Hristos a ridicat împotriva Sa vrăjmășia împăratului Irod, cel nemișos, lacom de aur și de glorie, îmbătrînit în fărădelegi. Sfintele Cărți povestesc că din porunca acestui împărat au fost uciși, la Betleem și în hotarele lui, toți pruncii de-o vîrstă cu Iisus, — plîngerea și tînguirea mamelor făcîndu-se auzite pînă departe (cf. Matei II, 16-18).

Izbutind să scape de mînia lui Irod, Hristos n-a cîștigat niciodată, pentru Sine și pentru Biserica cea sfîntă întemeiată de El, prietenia împăraților și a stăpînitorilor acestei lumi. Prietenii lui Iisus s-au ridicat din rîndurile celor asupriți, dintre păstorii și pescarii săraci din Galileia neamurilor, din rîndurile celor nebăgați în seamă sau călcați în picioare de tiranii tuturor timpurilor. Pentru unii ca aceștia, grăit-a El în Predica de pe Munte: „Fericiti voi cei săraci, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu. Fericiti voi care flămînziti acum, că vă veți sătura. Fericiti voi cei ce plîngeți acum, că vă veți bucura“ (Luca VI, 20-21).

Cuvinte de foc au ieșit din gura Bîndului Iisus, biciuind îmbuibarea, împietrirea inimilor și lipsa de omenie, jaful și asuprirea săvîrșite de cei atotputernici din vremea Sa, cînd a zis: „Vai vouă celor acum sătui, că veți flămînzii; vai vouă celor ce astăzi rîdeți, că veți fi în întristare și veți plînge“ (Luca VI, 25).

Iar uciderea copiilor nevinovați din Betleem și din hotarele lui, nelegiuirea de a pune mîna pe sabie pentru măcelărirea aproapelui și înrobirea altor neamuri, pornirea de a folosi forța pentru înlăturarea neînțelegerilor dintre oameni și popoare, toate aceste crime care slujesc frumusețea morală a omului, au fost osîndite de Fiul lui Dumnezeu, cu grea osîndă, — ucigașii fiind numiți de El „fii ai diavolului“ (Ioan VIII, 44).

Iubiții mei fii duhovnicești,

Cetele îngerești au preamărit Nașterea Mîntuitorului Hristos, cîntînd deasupra staulului de la Betleem, așa: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire“ (Luca II, 14).

„Pe pămînt pace și bunăvoire între oameni“, iată o dorință veche cît lumea, reînnoită astăzi prin glasul sfințelor cete îngerești, — dar rămasă încă neîmplinită, plutind ca un suspin înecat în lacrimi, izvorît din milioane și milioane de inimi.

Nașterea Domnului ni-L înfățișează pe Fiul lui Dumnezeu, coborînd printre oameni pentru a arăta căile păcii și a ne face cunoscute punțile care duc la înfrățirea popoarelor. Iar credincioșii care se închină sfintei Sale Nașteri, oriunde s-ar afla sub soare, sînt încredințați că-și pleacă frunțile lor „Domnului Păcii”, — Care, și anul acesta, a ascultat și a împlinit rugăciunile lor pentru pacea lumii.

Și în anul pe care îl încheiem, conducătorii unor țări din Apus au încercat să ducă omenirea „pe marginea prăpastiei”, dar catastrofa nu s-a produs. Duhul păcii a biruit, mulțimile iubitoare de pace din lumea întreagă au oprit mîna celor împinși de diavol la noi vărsări de sînge. Savanți și conducători de popoare, zguduți de răspunderea morală ce le apasă pe umeri, caută acum soluții în problema dezarmării și deschid ferestre luminoase către viitorul fericit al omenirii. Cu pași repezi, viitorul acesta se apropie de noi — și sînt încredințat că vom trăi curînd ziua îmbrățișării noastre sub faldurile stindardului păcii universale.

Iubiții mei fii sufletești,

Trimițîndu-vă aceste îndemnuri și povățuiri, în duhul aceleiași iubiri în care a învăluit Tatăl ceresc lumea la Nașterea Fiului Său, vă îmbrățișez cu inimă de Părinte duhovnicesc, — și rog pe Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos, să Se pogoare la acest praznic al Nașterii Sale după trup și în peștera din Betleemul vostru, adică biserica voastră, și să-și facă din inima fiecăruia dintre voi, o iesle în care El să Se sălăsluiască cu nevinovăția, pacea și puterea Lui mîntuitoare.

Al vostru Părinte sufletesc și totdeauna rugător către Dumnezeu,

† Justinian

PATRIARHUL ROMINIEI

† A N T I M

DIN MILA LUI DUMNEZEU, EPISCOP AL EPARHIEI BUZAULUI,
IUBITULUI NOSTRU CLER, EVSEVIOSULUI CIN CĂLUGĂRESC
ȘI BINECREDINICIOȘILOR CREȘTINI,

*Har, Milă și Pace de la Dumnezeu Tatăl, iar de la noi
arhierească binecuvîntare!*

«Și va naște Fiu și vei pune numele Lui
Iisus, că Acela va mîntui de păcate pe
poporul Său» (Matei, I, 21)

Iubiții mei fii sufletești,

Încă, din ziua de 21 noiembrie — Sărbătoarea Intrării în Biserică a Maicii Domnului — Sf. Biserică ne-a grăit cu veselă cîntare „Hristos se naște, măriți-L“. Și iată că azi, „Minunea nașterii“ se arată, luminat, minții și inimii noastre, odată cu praznicul Crăciunului, pe care îl sărbătorim acum. Dar cine este în stare să grăiască și să spună minunea aceasta? „Minunea nașterii Tale a o spune limba nu poate“ așa precum se exprimă Biserica. Dar „Unde va Dumnezeu se biruiește rînduiala firii“. Ne-am adunat la Praznicul acesta să primim pre Cel ce vine să ne mîntuiască de păcate și să avem parte și moștenire în Impărăția Sa.

Bucuriile Crăciunului își trag izvorul lor din aceea că însuși Dumnezeu va veni și ne va mîntui, cum grăește Proorocul Isaia (XXXV, 4).

Mîntuitorul Hristos, ca Dumnezeu și om totodată, are toată puterea să ne mîntuiască. Să mergem la Betlem și purtați pe aripile credinții, intrăm în peșteră, vedem Pruncul cel de curînd născut, înfășat în scutece și ținut în brațe de Maică și cădem înaintea Lui cu frică și cu cutremur sfînt. Căci, un Dumnezeu a venit pe pămînt — zice Hrisostom. Este o veste atît de surprinzătoare și atît de neașteptată, încît îngerii adunați în cor pe aripile văzduhului, psalmodiază în numele întregii făpturi, un cînt de slavă și de laudă Celui

care trebuie să se arate, să vorbească și să petreacă cu noi oamenii. După ce noaptea acoperă cu vălul ei munții, dealurile, văile, ponoarele și întinsele câmpii și apoi începe să se călătorească, atunci, zărilor auri ale dimineții vestesc lumii adormite, că strălucitorul soare se va ridica măreț pe boltele Cerului.

Așa este și cu „Răsăritul cel de sus“. „Soarele Hristos“. A venit în cea mai adâncă tăcere și s-a apropiat de noi în chip atît de tainic. Și cu toate acestea, atît de măreață și atît de strălucitoare i-a fost arătarea Sa în lume, încît în fiecare an, la Crăciun, ne întoarcem privirile către El.

Sfînta Fecioara Maria și cu Iosif-Logodnicul și Păzitorul Ei, sînt în drum spre Betleem, ca să se înscrie, căci de aici se trăgea lor neamul. Mica cetate a lui David era plăcută locuință și lui Solomon-Impăratul, și chiar astăzi, Betleemul este plin de farmec. Dacă stai pînă în noapte, tîrziu, în acest mic orașel, te pregătești de impresiuni puternice. Pentru Sfînta Familie nu mai se află nici un loc la casa de oaspeți. Așa este și cu sufletul nostru! El este deschis la toate ispitele și la toate plăcerile amăgitoare ale păcatelor de tot felul și atunci cînd se prezintă și Mîntuitorul, este prea tîrziu! Iosif și cu Sf. Fecioara Maria se gîndiră la acele adăposturi, totdeauna deschise pentru cei străini și săraci. Stelele privesc cu dulci scînteieri, iar îngerii pîndesc să vadă semnul Stăpînului și Să-I cînte cînt de Slavă. Totul este gata acum. „Hristos se naște, măriți-L, Hristos din Ceruri întîmpinați-L, Hristos pre pămînt...“. (Din Catavasii). El trebuie să fie apropiat tuturor și în deosebi celor umiliți, săraci, năpăstuiți și desmoșteniți ai soartei. Păstorii sînt cei dntîi care se apropie de El. Ei vin fără de frică, căci au aceleași drepturi ca și Magii cei de la Persida, care vor veni să se plece Noului Impărat a Cărui stea au văzut-o și va conduce la Peșteră. Marele Apostol Pavel al neamurilor va spune la vreme potrivită: „Nu mai e nici iudeu, nici elin, nu mai e rob, nici slobod, nu mai e nici parte bărbătească și nici femeiască, căci în Hristos Iisus una sînteți“ (Gal. III, 28). Pe malurile Iordanului, a fost recunoscut de Fiu al lui Dumnezeu de către Sf. Ioan Proorocul, Botezătorul și Înainte Mergătorul Său. Coboară în apele rîului, se botează de la slugă, Tatăl îl adeverește ca Fiul Lui Cel Iubit, iar Duhul Sfînt se pogoară deasupra Capului Său. Postește în pustie și biruiește ispita Celui Rău. Se amestecă cu gloatele și începe să învețe cuvintele vieții veșnice. Iși alege pe cei doisprezece

și pe cei șaptezeci; cutreieră Pământul Sfânt în lung și în lat; pretutindeni învățînd și cuvîntul adevărînd prin semnele și minunile ce urmau. În realitate, Cuvîntul Său se îndrepta către lumea întreagă; iar lucrarea Sa se întindea peste tot pământul. A întemeiat Biserica Sa, ca să-i continue lucrul Lui de mîntuire și care funcționează sub privirile Sale și învață în numele Său. Și așa, „Emanuil“ cum i se mai zice și care se tîlcuește „Cu noi este Dumnezeu“, vine să stea împreună cu noi pe acest pământ timp de 33 ani, făcîndu-se întru totul asemenea nouă, afară de păcat. Zicem și noi acum cu un mare propovăduitor: „O, Lumină dulce, fericite de cel ce Te vede și soarbe din Tine Adevărul și Viața... Dă-ne ochi pentru a Te vedea și o inimă pentru a Te iubi“.

Iubiților,

Domnul nostru Iisus Hristos se apropie acum de noi, așa cum se apropie un prieten adevărat și plin de dragoste, încît și-a dat viața pentru noi.

„Și vă scriem aceasta pentru ca bucuria voastră să fie desăvîrșită“ (Ioan I, 4). Și noi trebuie să ne iubim unii pe alții precum și El ne-a iubit pe noi. Dragostea față de Dumnezeu și de aproapele se dovedește prin fapte, pildă avînd pe însuși Mîntuitorul nostru Iisus Hristos. Acest lucru nu este cu puțință decît celui ce are un suflet viu, proaspăt și nou. Acesta este și cel mai mare dar pe care se cuvine să l-aducem Celui Intrupat pentru a noastră mîntuire. El a venit pentru slava lui Dumnezeu și pentru a aduce pacea pe acest pământ. „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire“. De aceea, noi credincioșii Bisericii noastre dorim această pace și nu ne vom da înapoi din rîndurile celor ce luptă pentru apărarea ei în lume. Noi privim războiul așa cum este el. Nu-l vrem împodobit cu podoabe scriitoricești. Evanghelia adusă nouă de Mîntuitorul nu se acomodează cu războiul, căci „Feriți-vă făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema“.

Voia lui Dumnezeu arătată nouă prin Fiul Său este ca toți oamenii să trăiască în pace și să aibă deopotrivă părtaşie la bunurile de pe acest pământ. Biserica ne împodobește mintea cu învățături mîntuitoare și inimile ni le umple de simțul frățietății și al răspunderii pentru bucuriile și fericirea obștească de aici de pe pământ. Sîntem gata să sprijinim și să luăm parte activă și cu tot sufletul la tot

ceea ce se face pentru atingerea acestui sfânt și măreț scop. Să ascultăm de legile țării și să ne îndeplinim toate datoriile de cetățeni și de elemente de ordine în R.P.R.

Iubiților,

Domnul Iisus a venit să rămână cu noi, căci zice: „Iată cu voi sînt pînă la sfîrșitul veacului“ (Matei XXVIII, 20). Il putem vedea cu ochii credinței și dacă nu avem rîvnă și dragoste pentru El, aceasta este numai din pricina noastră. El este prezent în sfînta noastră Biserică pentru a ne mîntui. De aceea, vă îndemn, o, iubiților, ca din Praznicul de acum să ne reînnoim credința și osîrdia spre cele de folos sufletelor și trupurilor noastre. Să ne învățăm să fim blînzi și smeriți cu inima. Să priveghem și să ne rugăm, ca să nu cădem în ispite și păcate grele, care ne pun în primejdie viața și mîntuirea noastră. Să ne îndestulăm duhovnicește din bucuriile acestui Praznic, căci Domnul „ne-a mîntuit nu pentru faptele dreptății ce le-am făcut, ci pentru mila Sa...“ (Tit III, 5). Ne-a mîntuit prin dragostea Sa. Vă dorim sănătate deplină, voie bună și să vă umpleți de bucuria Sărbătorii cu toate îndestulările de cuviință. Să nu uitați însă, că acest Sfînt și Mare Praznic nu este numai o simplă aducere aminte, ci o realitate binecuvîntată.

„Harul Domnului Iisus să fie cu voi cu toți“.

Al vostru de amîndouă fericirile rugător fierbinte către Dumnezeu,

† *A N T I M*
Episcop

† C H E S A R I E

DIN MILA LUI DUMNEZEU EPISCOP AL EPARHIEI DUNAREA DE JOS

INTREGULUI CLER ȘI TUTUROR CREDINCIȘILOR DIN ACEASTĂ
EPARHIE, HAR, MILĂ ȘI PACE DE LA DUMNEZEU TATAL ȘI DE LA
DOMNUL NOSTRU IISUS HRISTOS, IAR DE LA SMERENIA NOASTRĂ
ARHIEREASCA BINECUVINTARE

«Iată vă binevestesc bucurie mare, care
va fi pentru tot poporul.

Că vi s-a născut astăzi Mântuitorul, care
este Hristos Domnul».

(Luca II, 10-11).

Iubiții mei fii duhovnicești,

Făcîndu-se părtaș darului apostolesc de a propovădui
Evanghelia cea binevestitoare și împrumutînd astăzi cuvîn-
tele dumnezeiești ale sfinților îngeri, rostite în această noapte
strălucită a Betleemului, vă vestim și Noi bucurie mare pen-
tru tot poporul cel binecredincios, că ni s-a născut astăzi
Mîntuitor, Care este Hristos Domnul.

De această veste se bucură toți creștinii, pentru că veni-
rea Domnului nostru Iisus Hristos în lume este cel mai mare
dar pe care ni l-a trimis Dumnezeu, în dragostea Sa pentru
noi. „Pentru că așa a iubit Dumnezeu lumea,, încît și pe Fiul
Său cel unul născut L-a dat, ca oricine va crede în El să nu
piară, ci să aibă viață de veci“ (Ioan III, 16).

Bucuria noastră, iubiților, este pe deplin îndreptățită,
pentru că „Mulți prooroci și drepti au dorit să vadă cele ce
vedeți voi și n-au văzut și să audă cele ce auziți și n-au auzit“
(Mat. XIII, 17). „Pentru că vouă v-a fost dat să cunoașteți
tainele împărăției cerurilor, iar acelora nu le-a fost dat“
(Mat. XIII, 11).

Aceia, călăuziți de Duhul Sfînt, cercetau prin negura
veacurilor să vadă răsăritul soarelui dumnezeesc, dar nu l-au
văzut, ci au văzut numai zorile care vestesc răsăritul soare-
lui și s-au bucurat.

Noi creștinii, însă, avem pururea în fața ochilor sufletului nostru, pe Hristos, Soarele vieții, Care la fiecare praznic al Său și în fiecare zi, ne împărtășește din bucuria cea cerească, pe care El a adus-o în lume și o dă fiecăruia care îl caută.

Dreptii și proorocii cei de demult au trăit așteptînd pe Mîntuitorul, iar noi trăim și îl avem în mijlocul nostru, în chip nevăzut, dar, întotdeauna prezent, pînă la sfîrșitul veacurilor. „Și din deplinătatea Lui noi toți am luat și har peste har” (Ican I, 16).

Iubiților,

Pruncii sînt ca florile și ca primăvara în casele noastre. Ei fac legătura dintre noi și generațiile viitoare și aduc bucurie nepusă părinților.

Pentru nevinovăția lor Mîntuitorul ni i-a dat ca model de desăvîrșire cînd a spus: „de nu veți fi ca pruncii nu veți intra în împărăția cerurilor” (Mat. XVIII, 3).

Pruncul Iisus avea însă o menire mai înaltă. El trebuia să facă legătura dintre Dumnezeu și oameni, legătură care a fost întreruptă cu mii de ani înainte, de cei dintîi strămoși ai noștri prin neascultare. De aceea, la nașterea Lui, bucuria este mult mai mare. Cerul se unește cu pămîntul și îngerii se întîlnesc cu oamenii, pentru a slăvi pe Dumnezeu. Ca de fiecare dată în această zi, gîndul ne duce pe aripa lui în cîmpia Betleemului, unde păstorii stau de straje împrejurul turmelor de oi.

E noapte adîncă de iarnă și nu se zărește nici o lumină. Nu se aude nici un zgomot, pentru că viețuitoarele și stihiele dorm. Peștera e undeva pe aproape. Iat-o! Ea se aprinde ca cerul la răsăritul soarelui și luminează puternic dinnăuntru și din afară.

Dinnăuntru, pentru că în ea s-a săvîrșit o minune: Prea Curata Fecioară a născut pe Mîntuitorul Hristos, Soarele curesc. Și din afară, pentru că steaua care a călăuzit pe filozofi s-a oprit deasupra peșterii și o învăluște în razele ei.

Dar și tăcerile nopții încetează, căci odată cu lumina nașterii, mulțime de îngeri lăudau pe Dumnezeu zicînd: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace între oameni bunăvoire” (Luca II, 14), arătînd prin aceasta, că pacea și buna voire între oameni trebuie să fie temeliala lumii celei noi, în care avea să propoveduiască pruncul, începînd de la Betlem.

Harul lui Dumnezeu umple acum de dumnezeiască lumină și de pace, toate cele ce sînt împrejur. Toate lucrurile și ființele care sînt acolo apar într-o lumină neasemuit de primitoare și caldă, cum numai din cer poate veni.

Cît de frumoasă este peștera acum! Ea strălucește mai mult decît palatul lui Irod din Ierusalim. Ieslea este un leagăn minunat, în care pruncul Iisus stă culcat, ca în cel mai plăcut așternut. Iar Curata Fecioară Maria și Sf. Iosif Logodnicul, în fața minunii care s-a sălășluit în iesle, au uitat de truda celor cîteva zile de călătorie, de la Nazaret pînă la Betleem, pe vreme aspră și acum se bucură nespuse de mult de Acest Prunc, dăruit lor de Dumnezeu pentru a-L crește și a-L ocroti.

Numărul adoratorilor lui Iisus se mărește însă, căci tot acum vin și filosofii de la Răsărit, ca să se închine Pruncului. Odată cu aceasta ei aduc daruri: aur, tămîie și smirnă, vrînd să unească închinarea credinței cu fapta cea bună, spre desăvîrșirea dragostei lor.

Iubiții mei fii duhovnicești,

Privind cu smerenie spre acest mare fapt, petrecut în istoria neamului omenesc și a mîntuirii noastre, ca și Sf. Apostol Pavel mărturisim minunea și zicem: „Cu adevărat, mare este taina creștinătății. Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, S-a văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri“ (I Tim. III, 16). Pruncul Acesta, pe Care păstorii L-au găsit în iesle, este Acela, despre Care proorocul a zis: „Prunc s-a născut nouă, Fiul s-a dat nouă. A căruia stăpînire s-a făcut peste umărul Lui. Și se cheamă numele Lui: Înger de mare sfat, Sfetnic minunat, Dumnezeu tare, Stăpînitor, Domn al Păcii“ (Isaia IX, 5). El este „Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul ce vine în lume“ (Ioan I, 9). „Toate prin El s-au făcut și fără de El nimic nu s-a făcut din cele ce s-au făcut“ (Ioan I, 3).

De aceea, la nașterea Lui „tot pămîntul se veselește văzînd pogorîrea lui Dumnezeu. Magii daruri aduc, cerul prin stea vestește, îngerii slăvesc, păstorii fluerînd se minunează“.

Iubiților,

Pentru viața noastră duhovnicească, nașterea Domnului Iisus Hristos este începutul mîntuirii și al eliberării sufletului din robia păcatului. Ea este, deci, o mare lucrare dumneze-

iască. Pregătirea ei s-a făcut de Dumnezeu din momentul acela când El a făgăduit oamenilor un răscumpărător. Prin greșeala srămoșilor, între cer și între pământ, se săpase de atunci o prăpastie adâncă de netrecut, dar nădejdea aceasta a venirii Răscumpărătorului, care a fost înoință și întărită de multe ori în decursul veacurilor, a fost ca o punte peste prăpastia adâncă și ca o lumină în zare, care arată un adăpost bun în noapte, pe vreme de furtună.

Venirea lui Mesia pe pământ prin nașterea Sa, este deci cel dintâi pas însemnat, în lucrarea mîntuirii noastre, pentru că: „acelea pe care altă dată patriarhii le plămădeau, profeții le preziceau, iar dreptii doreau să le vadă, acelea s-au împlinit și au luat sfîrșit astăzi. Dumnezeu S-a arătat pe pământ în trup și cu oamenii a petrecut“, zice Sf. Ioan Gură de Aur, Dumnezeu vine în mijlocul oamenilor și sfințește pământul acesta și strădania noastră.

Prin învățătura Sa și prin pilda vieții Sale El ne-a arătat pentru totdeauna care este voia lui Dumnezeu, care doarește ca toți oamenii să se mîntuiască și să vină la cunoștința adevărului și care este calea care duce la viață și la mîntuire. El ne-a învățat că viața noastră și a semenilor noștri este tot ce avem noi mai prețios pe acest pământ și de care noi trebuie să ne îngrijim ca să o păstrăm și să o înfrumusețăm.

Înfrumusețarea vieții noastre, iubiților, se face prin trăirea vieții creștine, așa cum ne învață Biserica noastră, care singură a moștenit darul cel adevărat de la Mîntuitorul și de la Sfinții Apostoli. Credința adevărată și faptele cele bune sînt podoabele adevăraților creștini, cu care Biserica ne îndeamnă să ne împodobim, pentru că acestea au mare valoare în fața lui Dumnezeu și sînt cinstite și de oameni. Credința și faptele bune ne aduc mîntuirea.

Este însă o faptă aleasă, mai presus decît altele, care ne ridică pînă la vrednicia de a ne numi fii ai lui Dumnezeu. Aceasta, iubiților, este pacea. „Fericiți făcătorii de pace, zice Mîntuitorul, că aceia fii lu Dumnezeu se vor chema“, pentru că Dumnezeu nostru e „Dumnezeul Păcii (Rom. XV, 33). Iar noi, care sîntem chipul și asemănarea Lui, trebuie să ne unim cu Dumnezeu în lucrarea acea sfîntă, de a statornici pacea în rosturile noastre, în țara noastră și în toată lumea, unind munca noastră și rîvna noastră de bine cu a tuturor celorlalți oameni, care ca și noi au acelaș scop înalt.

Pacea e viață, e progres. Pacea e fericirea și viitorul urmașilor noștri, pe cînd războiul însemnează moarte, distrugere și suferință. Popoarele lumii vor însă pace, iar nu război. De aceea poporul nostru și conducătorii Patriei noastre și ai Bisericii noastre nu cunosc o îndatorire mai mare decît aceea de a lupta pentru întărirea păcii, iar calea care duce la împlinirea acestui măreț țel, e munca cinstită a noastră a tuturor pentru binele obștesc. Orice faptă bună a noastră, orice spor în bine, la locul de muncă unde ne găsim fiecare, sînt mărturii ale păcii și temeieri sigure că ne aflăm pe drumul cel bun al vieții.

Iubții mei fii duhovnicești,

Mîntuitorul Iisus Hristos a venit în lume ca să ne mîntuiască și să ne facă pe noi fii ai lui Dumnezeu, chemîndu-ne la pace și la bunăvoire în această zi slăvită a nașterii Sale. Pentru aceasta Dumnezeu fiind, S-a făcut om, S-a smerit, a suferit și S-a jertfit pentru noi.

De aceea, se cuvine să îngenunchiem cu smerenie, cu păstorii și cu filozofii în fața Pruncului din peștera Betleemului să-i mulțumim, pentru milostivirea Lui cea mare și, unindu-ne glasul cu îngerii, să strigăm: „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bunăvoire”.

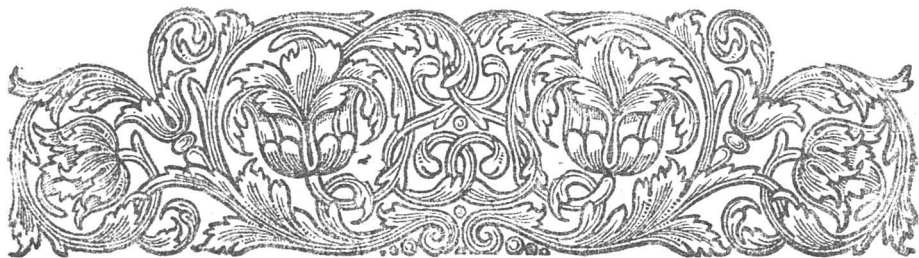
Dumnezeu să vă binecuvînteze și să vă dăruiască a petrece aceste sfinte sărbători în pace, cu sănătate și cu toată bunăvoirea, iar Anul Nou care vine să fie și mai bogat în faptele care zidesc pacea și fericirea în lume.

Al vostru, către Domnul, de tot binele rugător,

† C H E S A R I E
EPISCOPUL DUNARII DE JOS

Data în reședința noastră episcopală din Galați, de Praznicul Nașterii Domnului din anul mîntuirii 1958.

ÎNDRUMĂRI PASTORALE ȘI OMILETICE

PREDICI

LA NAȘTEREA DOMNULUI

«Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bună voire».
(Luca II, 14).

Mintea noastră nu poate pricepe indeajuns, ce este mai minunat în faptul Nașterii Domnului: atotputernicia și atotsfințenia lui Dumnezeu, sau împlinirea profețiilor făcute de demult? Că dacă ne gândim la atotputernicia lui Dumnezeu, sufletul nostru rămâne înmărmurit de împrejurările în care S-a născut Iisus Mintuitorul, de farmecul povestirii Sfintelor Evanghelii, de ținuta plină de curăție a Sfintei Fecioare și de atitudinea înaltă și plină de demnitate a dreptului Iosif, care fac din Nașterea Domnului, un fapt unic. Iar dacă ne gândim la atotsfințenia Lui, ne simțim covârșiți de o bucurie negrăită, chemând în inchipuirea noastră, frumusețea cea nespusă a arătării îngerului înaintea păstorilor și dumnezeieștile armonii ce le-au auzit aceștia, odată pentru totdeauna, în noaptea aceea de neuitat, când S-a născut Domnul și când oastea cerească, zburând în văzduh, cânta: «Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire» (Luca II, 14).

Faptul Nașterii Domnului este unic în felul său. Este unic că Dumnezeu are graiurile Sale și căile Sale nepătrunse, prin care își descoperă oamenilor ființa Sa nemărginită și voința Sa cea sfântă. Nașterea Domnului este o strălucită minune: pentru că acum se împlinesc profețiile Vechiului Testament, cu privire la Mesia; pentru că o pregătesc și o vestesc îngerii lui Dumnezeu; pentru că cele întimplate cu prilejul ei ne umplu mintea de uimire. Venirea Domnului Hristos a fost vestită cu mii de ani înainte de Nașterea Lui. Patriarhul Iacob, pe patul de moarte, a prezis: «Nu va lipsi Domn din Iuda, nici povățuitor din coapsele lui, pînă ce nu va veni Acela care este așteptarea tuturor neamurilor» (Geneză XXXIX, 10). Profeția lui s-a împlinit întocmai. Pînă la Nașterea Domnului, iudeii au avut domnitori din neamul lor. Cel din urmă rege de neam israelit a fost un asmeu, din familia macabeilor. După el, romanii au adus domn peste iudei pe Irod cel Mare, care nu mai era de neam iudeu, ci

idumeu. Tocmai în timpul lui S-a născut Mintuitorul. Astfel, profeția lui Iacob s-a împlinit cu precizie.

Moisi, marele legiuitor al poporului iudeu, a prezis că va veni un Legiuitor asemenea lui, și a îndemnat poporul să asculte de El (Deut. XVIII, 15). Mesia trebuia să fie mare legiuitor, ca și Moisi; și, după cum Moisi a dat Legea mozaică, așa și Iisus a dat Legea creștină. Profeția s-a împlinit întocmai. Profetul Isaia a prezis că Mintuitorul se va naște dintr-o fecioară. De această profeție vorbește Sfântul Evanghelist Matei, în capitolul I al Evangheliei sale, istorisind Nașterea Domnului: «Iar aceste toate s-au făcut ca să se îplinească ceea ce s-a zis de Domnul, prin prorocul, ce zice: «Iată fecioara în pînțece va avea și va naște fiu și vor chema numele lui Emanoil, ce se tilcuiște: cu noi, Dumnezeu» (Matei I, 22). Profeția lui Isaia s-a împlinit întocmai, căci Domnul Hristos S-a născut din Sfînta Fecioară Maria.

Profetul Daniil a prezis că Mesia va veni, după șaptezeci de săptămîni de ani. Dacă se socotește timpul de la Daniil, pînă la Nașterea Domnului, se constată că și profeția lui s-a împlinit întocmai. Profetul Miheia a prezis că Mesia Se va naște în localitatea Betleem, așa cum amintește și Sfîntul Evanghelist Matei în capitolul II, 6. Irod i-a trimis pe magi, să-L caute în Betleem, după cum i-au spus învățații iudei (Matei II, 5). Profeția, deci, s-a împlinit întocmai. Profetul Zaharia a prezis că Mesia va avea un înaintemergător, care va pregăti mințile contemporanilor ca să-L primească pe Iisus. Prezența Sfîntului Ioan Botezătorul la porțile Noului Testament ne încredințează că și profeția aceasta s-a împlinit întocmai.

Am amintit aci cîteva profeții care s-au împlinit în persoana Mintuitorului Iisus Hristos. Ele dovedesc cu adevărat că Acela a Cărui Naștere o prăznuim astăzi, nu e un om, ci Fiul lui Dumnezeu. E Fiul lui Dumnezeu, așa cum a spus îngerul, cînd i-a vestit Sfîntei Fecioare: «Duhul Sfînt se va cobori peste tine și puterea Celui Prea Înalt te va umbri. Pentru aceasta, și sfîntul ce se va naște din tine, se va chema: Fiul lui Dumnezeu».

Nașterea Domnului e o minune unică, pentru că este pregătită și vestită de îngeri. Iată faptele: Sfîntul Evanghelist Luca ne istorisește că îngerul Gavriil a fost trimis de Dumnezeu la o fecioară al cărei nume era Maria (Luca I, 27), și care fusese aleasă de Dumnezeu să fie Maică a Mintuitorului lumii.

În timpul acesta, Maria, care era încredințată de templu, bătrînului Iosif, se afla la Nazaret. Îngerul Gavriil, care a găsit-o în rugăciune, i s-a arătat și i-a zis: «Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvîntată ești tu între femei». Dar ea, văzîndu-l, s-a spăimîntat de strălucirea lui și de cuvîntul lui și cugeta ce va fi însemnînd urarea aceasta. Deci, îngerul i-a prezis: «Nu te teme, că ai aflat har la Dumnezeu, și, iată vei lua în pînțece și vei naște fiu și vei chema numele lui, Iisus» (Luca I, 30-31). Și a zis Maria către înger: «Cum va fi aceasta, de vreme ce nu știu de bărbat?». Și răspunzînd îngerul, i-a vestit că Duhul Sfînt Se va pogori peste ea și puterea Celui Prea Înalt o va umbri și de aceea Cel ce Se va naște din ea, Se va chema Fiul lui Dumnezeu. Și pentru că Sfînta Fecioară era așa de mirată de vestirea ce i se făcuse, îngerul i-a atras atenția că și vara sa, Elisabeta, a zămislit fiu la bătrînețele ei, «pentru că la Dumnezeu nici un lucru nu este cu neputință». După ce îngerul i-a lămurit că la mijloc este mîna lui Dumnezeu, Fecioara

Maria s-a liniștit, și cu ochii plini de bucurie, i-a răspuns: «Iată roaba Domnului! Fie mie după cuvîntul tău». Și s-a dus ingerul de la ea. Bătrînul Iosif căruia îi fusese încredințată Sfînta Fecioară, înțelegînd că un lucru deosebit s-a întîmplat cu ea și temîndu-se ca nu cumva acest lucru să fie urmarea vreunei fapte fără judecată din partea Sfîntei Fecioare și, pe de altă parte, nevoind să-și atragă asupra lui asprîmile legii, ca unul ce nu a veghiat așa cum trebuia asupra fecioriei ei, a voit s-o părăsească. O știa pe Maria fără de prihană, dar aflînd că este însărcinată, s-a tulburat. Starea aceasta sufletească a lui Iosif ne este descrisă în chip minunat de Sfînta Tradiție. În Acatistul Maicii Domnului se zice: «Vîfor de gînduri necredincioase avînd înlăuntru, înțeleptul Iosif s-a tulburat cu duhul, uitîndu-se spre tine, ceea ce nu știai de nuntă, și gîndind că ești furată e nuntă, ceea ce ești fără prihană; iar dacă te cunoșcut că este zămislirea ta, de la Duhul Sfînt, a zis: «Aleluia». Deci, tulburat cu duhul fiind, iată că ingerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: «Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, femeia ta, că ce s-a zămislit în ea, din Duhul Sfînt este. Și va naște fiu și vei chema numele lui, Iisus, că Acesta va mîntui de păcate pe poporul Său (Matei I, 19-21). Fînd povățuit de inger, Iosif renunțînd la ceea ce-l îndemna cugetul său, înțelese că Dumnezeu îl învrednicește și-i face pârtaș unei taine adînci. «Cel născut fără de maică în cer, trebuia — după cum zice Sfîntul Ioan Gură de Aur — să Se nască fără de tată pe pămînt». Mai tirziu, Sfînta Fecioară a mers la vara sa, Elisabeta, și cînd bătrîna Elisabeta a văzut-o, a săltat pruncul în pîntecele ei și s-a umplut de Duhul Sfînt și a profețit zicînd: «Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelui tău! Ce mare cinste este pentru mine, ca să vină Maica Domnului meu la mine! Cum m-ai salutat, pruncul a săltat cu bucurie în pîntecele meu» (Luca I, 42-48). Aluinci, Sfînta Fecioară a adus o cîntare de laudă lui Dumnezeu, pe care și Sfînta Biserică o repetă neîncetat în slujbele ei: «Mărește suflete al meu pe Domnul, că s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mîntuitorul meu».

În rostul acestei cîntări de laudă, Sfînta Fecioară profețește: despre ea, că de acum o vor fericii toate neamurile, pentru că Domnul i-a făcut ei mărire; despre cele ce aveau să se petreacă în lume, peste veacuri, anume: Domnul risipește pe cei mindri în cugetul inimii lor; coboară pe cei puternici de pe tronuri și înalță pe cei smeriți; pe cei flămînzi îi umple de bunătăți; pe cei bogați îi scoate afară deșerti... (versetele 51-53). Aceste cuvînte profetice s-au împlinit și se împlinesc sub ochii noștri. N-o fericesc pe Sfînta Fecioară toate neamurile pămîntului, pînă unde a ajuns propovăduirea creștină? Nu umilește Domnul pe cei mindri care nu voiesc să știe de semenii lor umili? Nu coboară Domnul de pe tronuri pe cei puternici? Nu ridică la conducerea lumii pe cei smeriți? Nu se umplu de bunătăți cei săraci, iar bogații n-au fost scoși afară din avuția lor, ca să înțeleagă, și ei la rîndul lor, ce înseamnă lipsa, nevoia și sărăcia?

Astfel se împlinesc cuvîntele profetice ale Sfîntei Fecioare Maria și se adevărește zisa ingerului Gavriil, că la Dumnezeu nici un lucru nu e cu neputință. Dar cit de mici și neînțelegători sîntem! Cînd astăzi ni se istorisește că ingerul Gavriil i s-a arătat Sfîntei Fecioare Maria, sîntem departe de a ne da seama ce măreție trebuie să fi avut această arătare a ingerului. Sfînta Scriptură ne spune că trimișii lui Dumnezeu poartă pe fața lor, ceva din măreția cea veșnică a lui Dumnezeu și aduc cu ei

pe pământ, ceva din strălucirea Lui cea neasemănată. De aceea, cel ce este în situația de trimis al lui Dumnezeu, ca să vestească voia Lui, împlinește o misiune de inger și pe fața lui se vede slava cea veșnică a lui Dumnezeu.

Așa a fost Moisi când s-a coborât de pe Muntele Sinai, după primirea Legii: «Fiii lui Israel se uita la fața lui Moisi și vedeau că pielea feții lui strălucea» (Exod XXXIV, 35). Așa strălucește fața celor ce vestesc cuvintele Domnului, dacă viața lor e curată, ca a ingerilor lui Dumnezeu.

Dumnezeu a voit ca fapțul Nașterii lui Iisus să se producă în astfel de împrejurări, încît nici o minte omenească să nu poată explica taina aceasta. Drumul de la Nazaret la Betleem; porunca Cezarului de la Roma, pentru catagrafierea întregii populații din imperiul roman; greutatea împinate căutînd găzduire; adăpostirea într-o peșteră; Nașterea tainică a lui Iisus, în timpul nopții; vestirea ce-o face un inger, către păstori; corul ingerilor ce cîntau; arătarea unei stele minunate; închinarea magilor; fuga în Egipt și întoarcerea de acolo; sint tot atîtea fapte ce ne pun în uimire și din ele se desprind pentru noi mari învățături pentru viață. Voind să facă numărătoarea locuitorilor din imperiul roman, Cezar August a dat ordin ca fiecare cetățean să se înscrie în localitatea de unde se trăgeau părinții lui. Iosif și cu Maria, pentru că se trăgeau din neamul lui David și pentru că David se născuse în Betleem, au venit să se înscrie în acest orașel (Luca I, 27; II, 4). Negăsind loc de găzduire, pentru că venise multă lume să se înscrie, au intrat într-o peșteră de la marginea Betleemului, unde de obicei se adăposteau vitele în nopțile friguroase. Acolo a născut Sfînta Fecioară Maria pe micul Său Fiu, L-a înfășat în scutece și L-a culcat în iesle. Pe aproape erau păstori care făceau de strajă, păzind turmele de oi. «Și, iată, un inger al Domnului a stătut înaintea lor și slava Domnului a strălucit împrejurul lor și s-au înfricoșat cu frică mare. Și le-a zis ingerul: nu vă temeți, căci iată, vă binevestesc bucurie mare, care va fi pentru tot poporul, că vi S-a născut astăzi Mîntuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. Și aceasta vă va fi semn: veți afla un Prunc înfășat, culcat în iesle».

Deodată, s-a văzut, împreună cu ingerul, mulțime de oaste cerească, lăudînd pe Dumnezeu și zicînd: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire». Păstorii au venit la Betleem, au văzut Pruncul și pe Mama Lui și au spus ce li s-a descoperit despre Pruncul acesta. Și toți care au auzit, s-au mirat de cele ce le-au spus păstorii. Iar Sfînta Fecioară păstra aceste cuvinte în inima sa» (Luca II, 7-20). Iată cit de simplu ne istorisește Sfînta Evanghelie, Nașterea Domnului. Minunea vorbește de la sine. Arătarea ingerului față de păstori, iar mai apoi oastea cerească lăudînd pe Dumnezeu, vesteau lumii mesajul divin: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire». Ei arătau că se deschide o nouă eră pentru omenire; că se vestește voința lui Dumnezeu; că Pruncul ce se naște, va grăi pămîntului, glasul cerului; că omenirea va trebui să țină seamă mai departe că pacea pe pământ și bunăvoirea între oameni sint singurele pîrghii pe care se sprijină slăvirea lui Dumnezeu. De atunci și pînă azi, universul păstrează ca pe un ecou această dumnezeiască vesteire a ingerilor. Iar dacă oamenii vor asculta mesajul divin de la Nașterea Domnului, vor fi fericiți, vor avea «bucurie mare» — cum a zis ingerul către păstori.

Păstorii de lângă Betleemul Iudeii au avut cei dintii negrăita bucurie să afle de Nașterea Domnului. Ei trăiesc în singurătate, ignorând lumea cu plăcerile ei. Cel mai neînsemnat eveniment ce ajunge la cunoștința lor, îi înduioșează și-i impresionează. Ei vegheau turmele în nopțile lungi ale iernii, când au rămas uimiți de lumina strălucitoare a cerului și zguduții de glasul ingerului. Aveau privirea la cer și în taină, fiecare mistuia măreția cea nespusă a cerului și o flacăra ce-i încălzea, se aprindea mai tare în sufletul lor, gândind ce nepătrunse sint frumusețile lumii create și ce adinc, ce nu se poate cunoaște, este Cel ce le-a zidit pe toate!

Păstorii evrei erau săraci și nu disprețuiau deloc pe cei săraci. Erau născuți dintr-un popor ce se trăgea din marele păstor din Urdin-Chaldea, eliberați de către un păstor din Madian. Primii regi ai acestui popor, Saul și David, fuseseră păstori de turme, înainte de a fi păstori de oameni. Un sărac s-a născut printre ei; Îl priveau cu dragoste și-I oferiră cu dragoste, săracele lor bunuri. Ei simțeau, fără să-și dea seama, că Acest Copil, — născut sărac și simplu, în sărăcia și simplitatea poporului —, trebuia să fie Mintuitorul umiliților, al acelor oameni de bunăvoință, pentru care zisese ingerul: «Pace pe pământ».

Cind S-a născut Iisus, Ierusalimul dormea. Dormea puterea lui Irod, dormea înțelepciunea cea omenească a cărturarilor și a farisielor. Dormeau căpeteniile Betleemului, dormeau oaspeții veniți de departe și trudiți de drum. Dormeau toți cei ce cunoșteau din Vechiul Testament, că trebuia să se nască Mesia, cum prez seseră profeții. Dormea însăși credința lor, căci nu înțelegeau profețiile și tainica lor vorbire. Dormeau în orașele și satele Iudeii, toți aceia ce trebuiau să-L aștepte pe Mintuitorul, cu sufletul plin de incântare. Dormeau cei bogăți, care în vanitatea lor își inchipuiau că stăpinesc pământul. Dormeau cei săraci, copleșiți de lipsuri și măcinați de vicii. Dormea însuși păcatul. Îi acoperea pe toți întunericul nopții. Cel ce Se născuse, Răsăritul cel de Sus, avea să infriângă păcatul și moartea, care nu puteau vedea fața lui Iisus. Mii de ochi — stelele — priveau de sus, de pe bolta cerească, în această noapte sfântă, și una din ele lu- cea mai impunător, mai măreț. Ea fu călăuza magilor către Betleem și asistă la mărețul fapt, fericită de slava văzduhului plin de îngeri și de măreția cerului necuprins! Se unise parcă toată firea de sus și cea de jos, cu îngerii. Cântau parcă și șesurile și stincile și pomii și apele și toată făptura: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire».

De atunci și pînă azi, peste veacuri, cîntă firea și cîntă omul, cîntă milioane de creștini de pe fața pământului și se bucură, ca îngerii și ca păstorii din Betleem, la Nașterea Domnului. Facă Dumnezeu ca și noi să purtăm azi în suflet, bucuria pe care au avut-o păstorii, atunci cînd au văzut Pruncul în Betleem. Și să se coboare și între noi pacea și bunăvoirea, așa cum au anunțat îngerii, descoperind oamenilor voința cea veșnică a lui Dumnezeu.

Preotul MIHAIL BEJENARU

LA ANUL NOU (1 IANUARIE)

«Înainte ochilor Tăi, mia de ani e ca ziua de ieri ce a trecut și ca o strajă de noapte» (Ps. 89, 4).

Biserica prăznuiește astăzi o întreită sărbătoare: Tăierea împrejur a Pruncului Dumnezeuiesc, născut acum opt zile, pe Sfântul Vasile cel Mare, arhiepiscopul Cezareei Capadochiei, — unul din cei trei mari dascăli ai lumii, și ierarhi, — și Anul Nou 1959. Privite în lumina economiei dumnezeiești, aceste sărbători se leagă una de alta așa cum fructul e în unire cu rădăcina, prin trunchi și coroană. Iisus e baza vieții de sfințenie și de înaltă trăire duhovnicească a Sfântului Vasile și a tuturor sfinților, trunchi din care lăstăresc începutul și cununa tuturor anilor de străduință după desăvârșire și mîntuire. Dar Iisus este și baza directă a anului 1959, cum a fost și va fi baza tuturor anilor, veacurilor și miilor de ani, ca unul care a întemeiat timpul și curgerea lui. Așa că cele două sărbători bisericești: Tăierea împrejur și Sfântul Vasile, se împletesc, în mod firesc, cu sărbătoarea laică a Anului-Nou.

Ce înțeles au aceste sărbători și ce foloase putem trage din ele pentru mîntuirea sufletelor noastre?

Mîntuitorul a fost supus, a opta zi după naștere, ritualului tăierii împrejur, prescriș de Legea veche. Această tăiere împrejur, care era semnul legămîntului dintre Dumnezeu și poporul ales, preînchipuia boțelul creștin, care e mai mult de cît un legămînt: el este mijlocul de înfiere față de Dumnezeu și de îndrumare pe calea mîntuirii.

Odată cu tăierea împrejur, s-a dat Pruncului și numele de Iisus, cum a fost numit de înger. Numele de Iisus înseamnă Mîntuitor, cum tilcuiește îngerul Gavriil, Sfintei Fecioare: «Și iată, vei zămisli în sinul Tău și vei naște un Fiu și vei chema numele Lui, Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Prea Înalt Se va chema și Domnul Dumnezeu. Ii va da Lui, tronul părintelui Său David. Și va împărăți peste casa lui Iacov în veci și împărăția Lui nu va avea sfîrșit» (Luca, I, 31-33). Sau, cum explică îngerul, lui Iosif: «Ea va naște Fiu și vei chema numele Lui, Iisus; căci El va mîntui poporul Său de păcate» (Matei, I, 21). Sau, cum lămurește Petru, în fața Sinedriului, vorbind de Iisus: «Pe Acesta, Dumnezeu, cu dreapta Sa L-a înălțat Începător și Mîntuitor, ca să dea lui Israel pocăința și iertarea păcatelor» (Fapte V, 31). Iisus, nume dumnezeiesc, împreună cu Hristos, înseamnă Mîntuitor Uns, adică de cinstire aleasă, dumnezeiesc. Fiul lui Dumnezeu nu Se putea numi altfel între oameni decît Mîntuitorul.

Scump și dulce nume al lui Iisus, care mîngîii, întărești și înalți sute de milioane de creștini și pe care atitea inimi și guri Te chiamă cu înfrigurare, de la leagănul pruncilor pînă la patul de moarte, luminează și îndrumază viața noastră, cu înțelepciunea și belșugul bunătății Tale! Să-lăsluiește în noi sfințenia Ta și alungă toată necurăția din gîndurile și vorbirea noastră; îndepărtează de la noi numele diavolului, pe care — în păcătoșenia noastră, — îl rostim de atitea ori pe zi, și întărește în noi curajul și frumusețea Ta! Fii pavază creștinilor și tuturor neamurilor, căci întru acest nume se pleacă tot genunchiul, al celor cerești, al celor pămîntești și al celor dedesubt. Acest nume este cea mai puternică armă împotriva vrăjmașilor, după cuvîntul Sfîntului Ioan Scărarul. Monahii îmbunătății rostesc continuu numele lui Iisus, în rugăciunea minții: «Iisuse,

Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă!». Numele lui Iisus a stat și stă pe milioane de cruci, de icoane, de biserici, de case, de uși. Despre El se vorbește în milioane de cărți, El e cunoscut în Universități, în tratate savante de teologie, de filozofie, de literatură. Marii compozitori îi consacra simfonii vestite, corurile catedralelor îl preamăresc, artiștii îl cinstesc prin tablouri sau sculpturi de o frumusețe negrăită, ca acelea datorite lui Michel-Angelo, Leonardo da Vinci, Grigorescu, ș. a. Iisus e bucuria, nădejdea și viața noastră a creștinilor. «Cine află pe Iisus, află o comoară neprețuită...».

Așezind pe Domnul nostru Iisus Hristos la începutul anului, Biserica a pus strajă și garanție puternică acestei unități de timp, care începe sub ocrotirea și binecuvîntarea Mintuitorului lumii.

A doua strajă a anului este Sfântul Vasile cel Mare. Născut la Cezarea Capadociei, în anul 330, din părinți creștini, frate al Sfântului Grigorie de Nissa, al Sfântului Petre de Sevasta și al Sfintei Macrina cea Tinăra, Sfântul Vasile, după studii strălucite la universitățile și la profesorii vestiți ai timpului, se dedă ascezei și adincirii învățaturii creștine. Intemeiază monahismul cu viață de obște, căruia îi dă reguli precise și care s-a dovedit a fi cea mai bună formă a vieții monahale. Ales mitropolit al Cezareei Capadociei în anul 370, el reorganizează radical viața bisericească, înființând așezăminte de asistență socială creștină—case de primire, ospătării, spitale, instituții pentru reeducarea fetelor, școli tehnice—vestita sa Vasiliadă—, duce luptă neînfrică impotriva ereziei ariene și macedoniene, adincește și lărgeste orizontul științei, creiază o cosmologie creștină științifică, ține legătură cu cercurile științifice păgine, indeamnă tineretului creștin, ca odată cu învățătura Bisericii să-și însușească și floarea culturii profane, se zbate puternic pentru îmbunătățirea stării sclavilor și muncitorilor, tună impotriva nedreptăților sociale, practicate de bogații timpului, stăruie asupra foloaselor vieții de obște, combate războiul cu indrjire, arătînd foloasele păcii și luptă pentru unitatea Bisericii Răsăritene și pentru apropierea dintre Răsăritul și Apusul creștin de atunci. Munca sa mistuitoare și realizările sale covârșitoare au făcut din Sfântul Vasile o podoabă netrecătoare a Bisericii. Slujind și predicînd în fiecare zi, adincind teologia și științele profane, creînd opere științifice, rezolvînd treburile administrative ale eparhiei și ale instituțiilor sale, prezent și lucrînd continuu în mijlocul credincioșilor, monahilor și bolnavilor săi, ne putem întreba: cînd se odihnea acest om? Incordarea sa excepțională, caracterul său neînfrînt, postul său aproape continuu, rugăciunea și privigherile din timpul nopții i-au scurtat viața; el a murit în vîrstă de numai 50 de ani.

Sfântul Vasile este și rămîne model neîntrecut de muncă și de impliniri mari în Biserica Mintuitorului. De aceea, el a fost supranumit: «brațul care lucrează», în grupul celor trei mari capadocieni: Sfântul Grigorie de Nazianz — supranumit «gura care vorbește» și Sfântul Grigorie de Nissa — supranumit «capul care cugetă». Ca «braț care lucrează», ca realizator al înfăptuirii Mintuitorului, Sfântul Vasile stă pildă de om al faptelor, pentru ierarhii și credincioșii Bisericii de după el.

Ca stîlp de hotar al Anului-Nou, Sfântul Vasile ne indeamnă și pe noi să fim oameni ai faptelor, nu ai vorbelor, să împletim adică, tăria credinței noastre cu realitatea faptei.

În fine, noi prăznuim astăzi Anul-Nou, adică începutul anului 1959.

Anul-Nou e sărbătorit de obicei cu mari nădejdi, cu bucurii zgomotoase, cu mese pline, cu cîntece felurite. El este ca poarta unei grădini

înflorite din luna mai, sau a unei grădini încărcate cu rod, în lunile august și septembrie; privești de la poartă și te deslătezi cu gândul, că ai să sorbi și tu parfumul florilor de mai, sau al fructelor de la sfârșitul verii. Anul-Nou 1959 ne îmbie și el cu florile și roadele lui.

Creștinul adevărat, a cărui viață face parte din viața Bisericii, intră în anul cel nou, cu bilanțul sever al anilor trecuți, bilanț făcut în lumina învățaturii și vieții lui Iisus: Ca închinător și prieten al lui Iisus Hristos, eu trebuie să năzuiesc a împlini a ceea ce gândurile și faptele Sale, avându-L ca model pe El și pe sfinții Săi, între care strălucește Sfântul Vasile cel Mare.

De aceea, rog pe Dumnezeu, să dea sănătate și avânt creștinilor și tuturor oamenilor, ca să facă din noul an 1959, un an al luminii, bucuriei și păcii, prin muncă, rugăciune, creație și dragoste.

Creștinii să-și ureze unii altora, spor în faptele înțelegerii și ale mintuirii.

Prin rugăciunile sale fierbinți, Sfântul Vasile să ne ajute a preface gândurile și năzuințele noastre în fapte hotărâte pentru apărarea vieții, a binelui și a dreptății.

Anul 1959 să fie anul dragostei și păcii între oameni și popoare! El să fie o nouă primăvară a lumii, în care toți să se iubească și să fie de folos unii altora! La mulți ani!

Pr. Prof. IOAN G. COMAN

PANEGIRIC LA SFINȚII TREI IERARHI

Astăzi, Biserica se îmbracă în haină de sărbătoare, se veselește și se bucură! Veniți dar, iubitorilor de prăznuire, să laudăm după vrednicie, pre slujitorii Treimii, florile cele mirositoare și prea frumoase ale grădinii celei nesticăcioase, pe treimea cea pămîntească a dumnezeieștilor Ierarhi: pe marele Vasile cel ce poartă numele împărăției, pe Grigorie de Dumnezeu Grăitorul și pe Ioan cel cu inima și gura de aur.

Cu ce cununi de laude vom încununa pe învățătorii cei despărțiți cu trupurile și împreunați cu duhul? Cu ce podoabe de cîntări vom încununa pe cereștii tăinuitori și marii învățători ai dreptmăritoarei credințe? Cine are darul să laude pe Vasile cel cu mintea înaltă, pe marele Cuvîntător al Treimii, Grigore și pe Ioan cel ce vorbea în cuvinte de aur!

Făcătorului tuturor imi plec genunchii, către Cuvîntul Cel mai înainte de veci, miinile-mi întind, cerînd dăruire de cuvînt, ca să laud pe Sfinții Trei Ierarhi pe care Insuși i-a preamărit.

Cu adevărat de aur a fost veacul al patrulea, în care s-au născut, au trăit, au luminat lumea creștină cu lumina cunoștinței lor și au trecut între cele veșnice, Sfinții Trei Ierarhi prăznuți de noi astăzi. Născuți din părinți creștini, flori scumpe și cu bun miros, crescute în grădinile din Cezareea Capadociei, Arianz și Antiohia. Cezareea a Capadociei, te veselește astăzi, că în tine s-a născut cel plin de credință și de bărbăție, Vasile! Tu, Arianz, te bucură, că mic ai fost, și în tine a văzut lumina zilei, cel ce ne-a învățat despre Cel neîncăput, Cuvîntătorul de Dumnezeu, Grigore! Iar tu, bătrînă cetație a Antiohiei, adu-ți aminte și te înalță, că ai fost lea-

gănul celui ce ne-a învățat pre noi, înălțimea gândului smerit, al marelui Ioan!

Prieteni nedespărțiți! O prietenie întemeiată pe dragoste frățească și pe iubire față de Domnul nostru Iisus Hristos. Aceasta este prietenia cea adevărată. Aceasta este prietenia care nu va cădea niciodată.

Sfinții Trei Ierarhi. Încă din tinerețe s-au deprins cu practicarea virtuților. Ei știau că a fi teolog, a vorbi despre Dumnezeu și mai ales a-L vedea pe Dumnezeu, trebuie să fii curat cu inima. Și pentru a fi curat cu inima, trebuie mai întâi ca mintea să stăpânească patimile, trebuie să plîngi pentru păcatele făcute, să fii blind, să fii smerit, trebuie să flămînzești și să insetezi de dreptate, trebuie să fii milostiv și să iubești pe aproapele tău. Și acestea toate nu le-au lipsit Sfinților Trei Ierarhi, căci Sfîntul Vasile și Sfîntul Grigore, pe malul riului Iris, în Pont, viață îngerească au petrecut, stringînd cu lacrimi, văpaia patimilor. Cu lacrimi și cu rugăciune, mintea la cer și-au înălțat, și *Filocalia* au scris; iar Sfîntul Ioan, ca un smerit monah, zi și noapte s-a ostenit, slujind lui Dumnezeu, în pustiul Calcidic.

O, voi Sfinților, deși ați avut trup, ați trăit după duh. Pe pămînt ați fost, dar în cer ați viețuit și cu îngerii v-ați asemănat. Fericiți sinteți, că la legea Domnului cugetînd ziua și noaptea, v-ați asemuit pomului sădit lângă izvoarele apelor, care-și dă rodul la vreme și ale cărui frunze niciodată nu se veștejesc. Fericit ești Iris, că pe malurile tale au crescut Cedrii lui Dumnezeu! Vrednic de laudă ești pustiile Calcidic, pentru că în tine s-a sălășluit privighetoarea cea cu glas aurit!

Voi Sfinților, voi care v-ați curățit trupul de patimi și v-ați arătat vase curate și temple bine împodobite ale Sfîntului Duh, voi care v-ați curățit inima, ca să vedeți pe Dumnezeu; de ce oare fugiți acum, cînd vi se dă prilej de a fi împreună cu Împăratul Hristos? De ce oare pînă acum plîngeați, suspinați, doreați să aveți în voi pe Stăpînul Hristos, iar acum cînd vi se hărăzește cinstea de a fi iconomi ai tainelor Sale, fugiți? De ce te temi Sfînte Vasile de preoția împărătească, pentru că și tu, cu nume împărătesc ești numit? De ce fugi Sfînte Grigore de preoție, că doar cu mintea-ți ai pătruns cele mai adînci ale lui Dumnezeu și întocmai ca Moise, ai văzut pe Dumnezeu în Treime? De ce te sfiești Sfînte Ioane de a primi cinstea preoției? Căci cu totul ești de aur. Buzele, gura, inima, ți-ai aurit și te-ai făcut potir cu totul de aur, de șapte ori lămurit în foc!

Dar iată minunată smerenie ascunsă în dumnezeiesc răspuns: Preoția este slujbă cerească, săvîrșită pe pămînt. Preoții sint înveșmîntați cu o putere pe care nici îngerii, nici arhanghelii n-o au.

O, ce taină mare este aceasta! Ce lucru înfricoșat! Să naști tu pe Mîntuitorul Hristos la proscomidie, să-L aduci tu, cu mîinile tale, jertfă lui Dumnezeu!... De cită curăție sufletească ai nevoie în asemeena clipe! Trebuie să întreci în curăție pe îngerii, pe serafimi, pe heruvimi! Trebuie să ai o curățenie asemănătoare cu a Sfîntei Născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria! Căci atunci cînd preotul chiamă pe Sfîntul Duh și săvîrșește cea mai înfricoșată jertfă, cînd fără încetare atinge cu mîinile sale pe Stăpînul tuturor, spune mi, pe ce treaptă îl așezăm noi pe preot? Cită smerenie, curăție sufletească și cită evlavie îi trebuie lui! Ce mîini curate și nelîtinate trebuie să aibă! Ce limbă, ca să rostească acele cuvinte și ce suflet, ca să primească atîta Duh Sfînt! Sufletul preotului trebuie să lumineze ca o adevărată lumină a soarelui.

Fericiți sinteți voi sfinților, că prin curăția cea asemenea ingerilor v-ați ridicat la dumnezeiescul scaun arhieresc!

Comori de mare preț s-au arătat cu adevărat Liturghiile voastre, Sfinte Vasile și Sfinte Ioane, cu care ați împodobit Biserica și prin care ne împărtășim cu Sfântul Trup și Singe al Stăpînului Hristos. Cu adevărat mărgăritare scumpe sînt aceste Liturghii, prin care Dumnezeu Se coboară pe pămînt și omul se înalță la cer și se unește cu Dumnezeu. Mari învățători și de obște miluitori ai credincioșilor și îndreptători ai obiceiurilor v-ați arătat Sfinților înțelepți și împodobiți de Dumnezeu, Vasile cel Mare, braț puternic și strajă neclintită în apărarea credinței, Grigore, de Dumnezeu Cuvîntătorule, ce ai fost deslătarea graiului, dulceața auzului, mîngierea inimii și îngerească piine de suflete hrănitoare, și tu Ioan Gură de Aur, riul darurilor celor dumnezeiești!

Cu cîntare îngerească se cuvine să lăudăm pe iubitorii de Dumnezeu, mari Ierarhi și mari Dascăli ai creștinătății: pe tainuitorul de Dumnezeu, Vasile, pe Grigore, de Dumnezeu Cuvîntătorul și pe Ioan cel cu Gura de aur! Turnurile cele mari ale Bisericii, stîlpii buneii credințe și întărirea credincioșilor.

Adunîndu-ne azi și noi, iubitorilor de prăznuire, cu cîntări de preamărire să-i lăudăm, zicînd: Bucură-te luminătorul Bisericii, Vasile înțelepte, stîlpul cel neclintit; bucură-te minte cerească, prea mare Arhierieule Grigore de Dumnezeu Cuvîntătorule; te bucură Ioane Gură de Aur, cel cu totul de aur, luminate propoveduitor al pocăinței.

«Și ca cei ce ați fost la obicei întocmai cu Apostolii și lumii învățători, Stăpînului tuturor rugați-vă, *pace* lumii să dăruiască și sufletelor noastre, mare milă!». Amin!

ȘTEFAN ALEXE

PREDICĂ LA DUMINICA A XXIX-a DUPĂ RUSALII — (A CELOR ZECE LEPROȘI) —

«Oare nu zece s-au curățit? Dar cei nouă unde sînt?». (*Luca, XVII, 17*).

Multe și mari au fost binefacerile revărsate asupra oamenilor, prin faptele minunate săvirșite de Mintuitorul, în timpul lucrării Sale pămîntești. Omenirea s-a împărtășit de alinare și mîngiere sufletească. Se adevărise solia pe care Mintuitorul o trimisese Inaintemergătorului Său: «Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și ați auzit, că orbii văd, șchiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții învie, săracilor se binevestește». (*Luca, VII, 22*).

Despre una din faptele minunate săvirșită de Mintuitorul în lucrarea Sa de izbăvire din robia păcatului ne vorbește și Sfînta Evanghelie citită azi. În timp ce Mintuitorul Se îndrepta spre Ierusalim, străbătînd satele și orașele din Galileia și Samaria, însoțit de ucenici, într-un sat este întîmpinat de zece bărbați leproși. Izgoniți din viața socială, leproșii trăiau în locuri neumbrate, departe de orice așezare omenească, purtînd cu resemnare și durere în trup și suflet, nenorocirea ce-i lovise. Speranța de a mai reveni în rîndul societății, alături de familie, rude, prieteni, îi părăsise.

Dar, acum, ei aud că Mîntuitorul va trece pe acolo, și cu speranța ajutorului de izbăvire, de tămăduire din boala nemiloasă, Il întîmpîna de departe: «Iisuse, Învățătorule, miluiește-ne!». Sint cuvintele prin care ei își exprimau o rugăminte, o rugăminte stăruitoare chiar. Era rugăminta pornită dintr-un suflet nenorocit și apăsător, care se îndrepta cu ultima lui speranță de izbăvire. Nu era o rugăminte pentru un ajutor material, ci spre un ajutor mai înalt, pe care nu li-l putea da decît Iisus.

Ei Il cunosc pe Mîntuitorul și după cum Il numesc: «Învățătorule», este o dovadă că recunosc în El un mare profet. Auziseră și ei de puterea Lui divină pe care o făcea cunoscută prin cuvinte și fapte, Era firesc, deci, ca și ei, zărindu-L pe Mîntuitorul, să I se adreseze cu rugăminta: «miluire», cuvinte în care își exprimă toată durerea, dar și toată nădejdea și încrederea în tămăduirea divină. Toată durerea, fiindcă boala de care erau cuprinse trupurile lor, lepra, este o boală grozavă, o boală care foarte greu poate fi tămăduită. Pe cei bolnavi de lepră, boala îi desparte cu desăvîrșire de restul lumii, încît în acele vremuri, leproșii rătăceau prin locuri pustii, departe de viața societății, sortiți unei suferințe fără sfîrșit, cu adevărat asemenea unor oameni condamnați unei vieți nenorocite. Ne putem deci închipui cît de mare a fost durerea celor zece leproși.

Nenorocirile, suferințele și durerile oamenilor L-au mișcat totdeauna pe Mîntuitor și El n-a refuzat niciodată vreunui din cei care i-au cerut îndurarea, mila, ajutorul și puterea Sa. Misiunea Lui în lume n-a fost numai de a împăca pe om cu Tatăl Ceresc, prin jertfa Sa, de a propovădui cuvîntul adevărului, învățînd pe oameni, ci și de a vindeca și alina durerile și suferințele celor nenorociți. Blind și milostiv, S-a oprit din drum ori de cîte ori a întîlnit un nenorocit, oferind tuturor, prin puterea Sa divină, ajutorul de izbăvire. El n-a refuzat pe nimeni și nu va refuza nici de astădată pe cei zece leproși, de a căror încredere în puterea Lui de tămăduire S-a convins din rugăminta lor. Fără a sta o clipă la îndoială, le răspunde: «Mergeți și vă arătați preoților». Și Sfînta Evanghelie mărturisește apoi, că în timp ce «mergeau, s-au curățit!».

Prin îndurarea, bunătatea și puterea divină, cei zece leproși s-au vindecat de boală. Desigur că bucuria lor a fost mare. Soarele vieții a răsărit din nou pentru ei, bucuria și dorul de o viață normală, alături de semenii lor, le pătrunde întreaga fire. Fericirea vieții nu mai este pentru ei o dorință de nerealizat. Cu întreaga lor ființă se pot acum împărtăși de bucuriile și fericirea acestei vieți.

Această faptă minunată a dovedit încă odată oamenilor, cît de bun și de milostiv este Mîntuitorul. Cît de repede răspunde El la cererea celor ce cu credință și nădejde au alergat la ajutorul Său. Dar această minunată tămăduire trebuia să rămînă numai sub acest aspect, sau trebuia să fie umată și de ceva din partea celor vindecați? De ce gînd trebuiau să fie călăuziți cei tămăduiți în fața îndurării divine; ce sentimente trebuiau să pună stăpînire pe sufletul lor? Răsplata, recunoștința și mulțumirea față de Mîntuitorul. În clipa în care s-au văzut sănătoși, ei erau datori să vină la Iisus și, cu aceeași bucurie, ingenunchind la picioarele Lui, să-și mărturisească recunoștința și mulțumirea. Dar, după mărturia Sfîntei Evanghelii, ei n-au făcut așa. Din cei zece, numai unul s-a întors la Mîntuitorul. Numai în sufletul unuia s-a trezit dorința de a mulțumi Celui care l-a vindecat. Și el a venit la Mîntuitorul, s-a plecat în fața Lui, ca semn de recunoștință, și a adus slavă lui Dumnezeu, ca semn de mulțumire.

Pentru ceilalți nouă nu s-a găsit timpul necesar, nici dorința sufletească de a-și arăta prin vorbe și fapte, mulțumirea. Dorința lor de a-și revedea familia, rudele, prietenii, a fost mai puternică decît de a veni la Mintuitorul. Ei uită cu totul datoria de mulțumire și recunoștință ce o au față de El. Le vine prea greu să se întoarcă din drum și să rostească un cuvînt de mulțumire. Fapta lor este atît de nedemnă și păcătoasă, încît orice suflet drept se cutremură la auzul ei.

Dar dacă ne oprim o clipă și ne analizăm în interiorul nostru, vom fi poate unii dintre noi în situația de a nu judeca și acuza așa de aspru pe acești leproși nenorociți. Poate nu toți avem dreptul să-i condamnăm în atitudinea lor, deoarece și noi ne-am găsit uneori în situația lor, ca după o binefacere primită de la Dumnezeu, sau de la binefăcătorii pămîntești, să răspundem cu aceeași lipsă de recunoștință. O vorbă bătrînească spune: «Recunoștința este o floare rară!». Dar situația n-ar trebui să fie așa. Recunoștința și mulțumirea pentru binefacerile primite ar trebui să împodobească sufletul adevăratului creștin. Cel ce în sufletul său este pătruns adînc de credința și dragostea față de Dumnezeu, de iubire față de aproapele, nu poate rămîne străin la binefacerile primite și să nu-și arate recunoștința față de binefăcători.

Sfînta Evanghelie de azi ne pune în față, printr-un exemplu, această datorie înaltă față de cei care ne fac bine.

Iubiți credincioși,

Din învățătura sfîntei noastre Biserici, știm că toate cîte le avem sînt de la Dumnezeu, care în atotbunătatea Sa, Și-a revărsat darurile Sale cele bogate peste noi. De aceea, pentru orice creștin, este o datorie sfîntă recunoștința față de Tatăl Ceresc, ca astfel să sporim și mai mult legătura dintre noi și El și să ne facem vrednici de daruri tot mai mult și mai bogate. Sfîntul Ioan Hrisostomul mărturisește acest adevăr, prin cuvintele: «Dumnezeu cere recunoștința noastră nu fiindcă are trebuință de ea, ci pentru a ne face vrednici de daruri mai mari din partea Lui. Cine mulțumește, acela cîștigă mila Domnului, cu înzecit prisos, cu tot mai spornică dobîndă».

Recunoștința și mulțumirea sînt sentimentele nobile ce se trezesc în sufletele curate, la primirea unor binefaceri, a unui dar, sau la înțilnirea unei atitudini binevoitoare. Cel stăpînit de aceste sentimente, dă dovadă de curăție și noblețe sufletească, de prețuire a binefacerilor, de vrednicie în a primi aceste binefaceri. El se învrednicește prin recunoștință, de dragoste și stimă, de încredere și sporire în daruri.

Recunoștința duce la buna apreciere a unui om, la stima lui în societate. Ea face să se lege între oameni, prietenii durabile, în viața socială aduce buna înțelegere și pacea, bunuri pe care societatea vrea să le înfăptuiască, bunuri pentru care popoarele luptă să le realizeze, bunuri care nu pot lipsi de la temeliea unei vîrți ce tinde spre mai bine, spre dreptate.

Dacă acestea sînt foloasele recunoștinței, pentru creștin sentimentul de recunoștință trebuie să fie o aleasă podoabă a sufletului său. Să pătrundă întreaga lui fire și să se transforme într-o îndatorire permanentă.

Să nu uităm că cea mai frumoasă pildă de recunoștință ne-o pune în față Mintuitorul, în tot timpul activității Sale. De multe ori, după săvîrșirea minunilor, Mintuitorul își îndrepta privirile spre Tatăl Care L-a

trimis în lume, rostind cuvîntul de mulțumire și recunoștință: «Părinte, mulțumescu-Ți că M-ai ascultat». (Ioan, XI, 41).

Acest sentiment de recunoștință a dorit Mintuitorul să-l sădească și în inimile oamenilor, prin minunea săvîrșită. De aceea, cînd singurul lepros tîmăduit vine la El să-I mulțumească plin de recunoștință, cu oarecare amărăciune în suflet, pune întrebarea: «Oare, nu zece s-au curățit? Dar cei nouă, unde sînt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decît acesta?». Sînt cuvinte care conțin o dreaptă, dar și o aspră muștrare la adresa celor nouă leproși ce și-au dovedit prin nerecunoștința lor, nevrednicia pentru alte binefaceri.

Am văzut însă că pentru adevăratul creștin, recunoștința este o datorie și el trebuie să-și îplinească această datorie cu toată căldura sufletului său. De aceea, și Sfîntul Apostol Pavel adresează acest îndemn credincioșilor creștini: «Mulțumiți pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus» («I Tesal. V, 18»). Dar se pune întrebarea pentru noi toți: împlinim noi această poruncă a Sfîntului Apostol, urmăm noi pilda Mintuitorului, sau sîntem asemenea celor nouă leproși? Pentru fiecare se poate da un răspuns în parte, după viața fiecăruia. Cu toții sîntem convinși de atotbunătatea divină, arătată nouă prin diferite și bogate daruri, dar mai puțini sînt aceia care să-și îndrepte ruga lor de mulțumire către Dumnezeu. Aceeași comportare poate exista și față de binefăcătorii noștri pămîntești. Și aceasta, cu atît mai mult, căci dacă — creștini fiind — uităm de recunoștința datorată Tatălui Ceresc, cu atît mai ușor și mai repede vom dovedi nerecunoștința față de binefăcătorii noștri pămîntești: părinți, educatori, dascăli, prieteni, autorități, societatea în care viețuim. Prin lipsă de recunoștință în acest caz, noi vom da dovadă de neglijență, nepăsare, mindrie și chiar răutate. De aceea, nerecunoștința este un păcat greu, care ne îndepărtează de la vistieria milostivirilor cerești și a binefacerilor omenești.

Un sfînt Părinte bisericesc aseamănă nerecunoștința cu un «vînt pustiiitor, care usucă toate izvoarele darurilor cerești și ale binefacerilor omenești. Căci față de un nerecunoscător, bunăvoința încetează de la un timp».

Prin cuvintele Sfintei Evanghelii de azi, ne-au fost puse în față cele două figuri: recunoscătorul și nerecunoscătorul, fapta bună și păcalul. În fața lor, datoria noastră este de a alege fapta cea bună, recunoștința, pe care în orice împrejurare a vieții s-o arătăm prin cuvînt și faptă, față de toți binefăcătorii noștri.

Să fim recunoscători față de Părintele nostru Ceresc, pentru darurile Sale. Să fim recunoscători față de binefăcătorii noștri pămîntești, după îndemnul Sfîntului Apostol Pavel: «Mulțumiți tuturor pentru toate... mulțumiți celor ce vă fac bine și vă rugați pentru dișii...» Amîn!

Preot, MIRCEA CHIALDA

DOCUMENTAR

MINTUITORUL, MODEL AL PREDICATORULUI CREȘTIN

Ceea ce deosebește fundamental propovăduirea creștină de orice operă oratorică, este fără îndoială specificul misiunii sale de a fi, în slujba Revelației divine, instrumentul și vehiculul ales al harului. Este comunicare solemnă și intimă totodată, a cuvântului lui Dumnezeu, pentru ca noi să aflăm calea, adevărul și viața, adică pe Hristos, lumina duhovnicească a celor care cred în El. Această comunicare își are cuprinsul, istoria și titlul ei, care se întemeiază și se realizează faptic în persoana Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Cuvântul lui Dumnezeu cel întrupat. Modelul acestei comunicări este însuși Cuvântul, așa cum s-a descoperit El în lume, întâi prin înainte-mergătorii Săi, iar la plinirea vremii, prin însuși Trupul și glasul Său propriu, în care S-a întrupat: «tanquam in vehiculo suo, in voce sua et in carne sua».¹ Din întreita servire a Mântuitorului pentru mântuirea noastră, perpetuată în Sf. Sa Biserică, propovăduirea creștină, continuă misiunea de luminare încredințată ei,² avînd pildă și model pe dumnezeiescul ei Învățător. Această realitate formează principiul fundamental al omileticii creștine. În încercarea noastră de față nu vom argumenta acest adevăr peremptoriu, ci îl vom analiza în scopul de a scoate cîteva învățături practice pentru îndeplinirea sacră a predicatorului creștin.

Caracteristica prediciei creștine. Cînd Sf. Apostol Ioan Evanghelistul mărturisește că vestirea apostolică cuprinde Viața care era din început la Dumnezeu și pe care Apostolii au trăit-o aveau,³ el descoperă cu aceasta, caracteristica propovăduirii creștine. Plin de realitatea cuvîntului, ucenicul este pornit spre mărturisirea, prin mijloacele pe care i le oferă, trăirea acestui cuvînt și, liințele cărora li se adresează. Apostolii au văzut viața care era la Tatăl și s-a arătat, ei au trăit-o și plini de ea, au propovăduit-o. Insuși cuvîntul Sfintei Scripturi și întreaga viață a Bisericii nu sînt decît continua comunicare a acestei vieți și necontenita mărturisire a acestei comunicări. Prin cuvîntul Său, Domnul nostru Iisus Hristos provoca în ascultătorii Săi, experiența dumnezeirii Sale, și chiar și astăzi cuvîntele Lui provoacă această experiență.⁴ Întrucît însă, receptivitatea este o acțiune liber voită, ea se bazează pe certitudinea încrederii celor care ascultă, pentru ca ei să intre într-o relație vie cu Hristos și opera Lui.⁵

În măsura în care ascultătorii au trăit această relație, ei au devenit credincioșii Lui și apostoli ai Lui (samaritanca). Și, precum atunci, așa și astăzi, și pînă la sfîrșitul veacurilor, adevărul predicator al lui Hristos este numai acela care îl cunoaște printr-o trăire reală. Adevărul este la înălțimea celui care îl propovăduiește.⁶ De aceea, predicatorul creștin trebuie să se străduiască, atît în viața lui inimă, cît și în cea exterioară, să-și imite modelul, să trăiască la înălțimea lui Hristos pe care El propovăduiește, căci altfel, cuvîntul Lui este «o monedă fără acoperire».⁷ Numai așa cuvîntul Lui va avea viață, nu va fi doar o adunare de cuvinte memorizate sau alcătuite în scris, după toate formele cerute de logică, ci viața care se cere trăită. Aceasta este caracteristica elocvenței creștine.⁸ De aceea, vorbitorului creștin i se cere sfințenia vieții, singurul caracter eficace pentru a încredința pe alții. Predicatorul creștin înzestrat cu acest dar, mișcă și convinge pe ascultători.⁹ Pentru a ajunge aci, predicatorul creștin trebuie să intre în legătură intimă cu subiectul sfințeniei și cu obiectul prediciei sale: Hristos. Aceasta nu însemnează că predicatorul creștin trebuie să se rupă de viață și de lume, ci doar atît, că el trebuie să se pătrundă de Hristos, să poată fi el omul lui Dumnezeu, așa cum Divinul său model, Om și Dumnezeu, este Fiul lui Dumnezeu.¹⁰

Calitățile predicatorului. Față de însemnătatea misiunii sale, care nu este altceva decît continuarea servirii învățătoresci a Mântuitorului, Care a binevoit să facă din preoți colaboratorii Săi,¹¹ predicatorul creștin are datoria să cultive în sine și pentru opera

Această lucrare de seminar pentru titlul de magistru în teologie a fost lucrată sub îndrumarea P. C. Prof. Dr. Diacon Nicolae Balca, care a dat și avizul pentru publicare.

1. Fer. Augustin: *De S. Ioanne Baptista*, CCLXXXVIII, 14.
2. Matei XXVIII, 18-20.
3. „Ceea ce am văzut cu ochii noștri și cu mîinile noastre am pipăit”, I Ioan I, 1-3.
4. *Iisus sau Restaurarea omului*, Sibiu 1943, p. 213.
5. *Ibidem*, p. 218.
6. Grigorie Popa: *Existență și adevăr la Sören Kirkegaard*, Sibiu 1940, p. 270.
7. Grigorie Popa: *Existență și adevăr la Sören Kirkegaard*, Sibiu 1940, p. 270.
8. Jean de la Bruyère, *Les Caractères*, Paris, ed. E. Flammarion, p. 332 și p. 337.
9. *Ibidem*, p. 338.
10. Sf. Ioan Gură de Aur, Omil. 5, 10, 13 în Comentar I, I Tim.; Omil. 72 la Evanghelia după Matei; Omil. 30 la Faptele Apostolilor; Fer. Augustin: *De Doctrina Christiana*, IV, 17.
11. „Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, și Eu vă trimit pe voi”, Ioan XX, 21.

sa, calitățile speciale revelate în dumnezeiescul său Invățător. Cea dintâi și mai importantă, este *conștiința* misiunii pe care predicatorul creștin trebuie s-o simtă mereu vie în sufletul său, așa cum Mîntuitorul o avea neconținut: «Duhul Sfînt M-a uns pe Mine, ca să binevesc săracilor»,¹² «să predic împărăția lui Dumnezeu» în conformitate cu profetica exprimare a psalmistului: «Iară Eu sînt pus de Dînsul împărat peste Sion, muntele cel sfînt al Lui, pentru a vesti poruncile Lui».¹³ Această misiune, Mîntuitorul o vestește în fața ucenicilor: «Eu am de mîncat o mîncare pe care voi nu o știți, mîncarea Mea este să fac voia Celui care M-a trimis și să isprăvesc lucrul Lui...».¹⁴ O mărturisește în fața iudeilor: «Eu n-am venit de sine-Mi, ci adevărat este Cel ce M-a trimis, pe care voi nu-L știți, Eu însă Il știu, pentru că de la El sînt și El M-a trimis».¹⁵ Aceasta o declară El și lui Pilat: «Eu pentru aceasla M-am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul; tot cel ce este din adevăr, ascultă glasul Meu».¹⁶ Această misiune, Mîntuitorul o încredințează Sfinților Apostoli și urmașilor lor: «Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, și Eu vă trimit pe voi».¹⁷ De aceea, cuvintele Lui: «Mergînd, învățați toate neamurile»,¹⁸ dau predicatorului conștiința misiunii față de cuvîntul lui Dumnezeu, întocmai așa cum dumnezeiescul Invățător o avea față de Tatăl, atît de luminos revelată de El.¹⁹ Căci nu e vorba în misiunea predicatorială numai de a repeta și a transmite cuvintele Mîntuitorului, ci de o vie împărtășire a cuvîntului lui Dumnezeu, care determină între ascultători și predicatori, același raport de filiație și ucenicie.²⁰ Pentru a avea această conștiință, predicatorul creștin trebuie să devină un adevărat ucenic al lui Hristos. Nimeni nu-L poate predica pe Hristos. fără a-L experia și a-și trăi viața sa în Hristos.²¹

Din această conștiință a misiunii, izvorăște o altă calitate a predicatorului creștin: umilința adîncă.²² Predicatorul să devină smerit în fapt și în cuvînt. În baza: acestei smerenii, el imită pe Mîntuitorul în toate. Smerit cu viața, așa cum i-a poruncit Mîntuitorul, cînd, luînd un prunc și punîndu-l în mijlocul Apostolilor, l-a dat pildă de smerenie, așa cum El, cele mai sublime adevăruri le-a exprimat la nivelul de înțelegere al ascultătorilor Lui. Condescendența chenotică a Mîntuitorului îi impune predicatorului creștin o condescendență față de toate sufletele. El va învîra de la Dumnezeiescul său model, să fie blînd în cuvînt, menajînd persoanele cărora le vorbește, pentru ca să le poată face accesibil adevărul pe care îl propovăduiește. Mîntuitorul a dovedit prin predica Lui, extrem de simplă, că adevărul nu se micșorează, el nu e mai puțin adevăr dacă este exprimat în cuvinte, în imagini și în expresii obișnuite. În latura morală, această calitate îi impune predicatorului alitudinea de înțelegere adîncă a sufletului omenesc.

Mîntuitorul avînd să comunice niște adevăruri de credință mai înalte, spunea: «Mulle am a vă spune, dar nu le puteți purta acum».²³ Condescendența față de ascultătorii lui, este o calitate a omului pregătit, a adevăratului învățat, pe cînd, din contra, grandilocvența denotă semidocție»²⁴ Simplitatea formează sublimul predicii creștine, care o face alît de familiară și accesibilă, alît celor învățați, cît și celor neînvățați, alît celor virtuoși, cît și celor păcătoși. Ea a fost pilduită de Mîntuitorul în toată viața Lui. Temeiul ei stă în scopul predicării, care nu este altul decît voia și slava lui Dumnezeu. Mîntuitorul a spus: «Căci nu caut voia Mea, ci voia Celui ce M-a trimis»²⁵ și «Te slăvesc pe Tine, Părinte al cerului și al pămîntului, că ai ascuns acestea de la cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pe ale pruncilor. Da, Părinte, căci așa a fost bunăvoința înaintea Ta».²⁶

Inzestrat cu aceste calități, predicatorul creștin va fi un adevărat semănător de cuvinte,²⁷ întocmai ca modelul său, Divinul Semănător.²⁸ Mîntuitorul a combătut mîn-

12. Luca IV, 18.

13. Psalm II, 5-6.

14. Ioan IV, 32, 35..

15. Ioan VII, 29.

16. Ioan XVIII, 37.

17. Ioan XX, 21.

18. Matei XXVIII, 19.

19. A. Vinet, cap. 7 și 8.

20. A. Vinet: *Homilétique ou théorie de la prédication*, Paris 1873, p. 4. *Isus Hristos sau Restaurarea Omului*, op. cit., p. 235.

21. Sf. Ioan Gură de Aur, Omil. XI, I, II, Cor.; Longhaye G. L., *Prédications Grands Maîtres et grandes Joies*, Paris, 1927, p. 74.

22. Filipeni IV, 13.

23. Ioan XVI, 13.

24. Longhaye G., op. cit., p. 55.

25. Ioan V, 30.

26. Ioan VIII, 30.

27. F. Ap. XVII, 18.

28. Marcu IV, 3-20.

dria și îngînîrea fariseilor, care nu erau altceva decît niște vinători de cuvinte, al căror rezultat ca predică este nul și ca răsplată, pedeapsa veșnică.²⁹

Pentru a feri pe ucenicii Săi și deci și pe predicatorul creștin de această cădere, Mîntuitorul a stabilit criteriul adevăratului predicator, cînd a spus: «Cel ce grăiește de la sine, slava sa o caută, iar cel ce caută slava celui ce l-a trimis, acela este adevărat și nu se află nedreptate întru-insul».³⁰

O altă calitate, este statornicia în slujba cuvîntului, în baza căreia predicatorul, întocmai ca Divinul său Învățător, trebuie să fie cu îndelungă răbdare la învățătura credincioșilor.³¹ Altă calitate pe care o învață de la Mîntuitorul, este tactul predicatorial alît cu privire la fond, cît și la forma de expunere în împrejurările date,³² așa ca să nu jignească pe nimeni, să nu provoace gînduri sau sentimente neconforme cu cuvîntul lui Dumnezeu. Tot această calitate îi împrumută predicatorului virtuțile de a fi treaz, chibzuit, cumpătalt, curat în credință, în dragoste și răbdare (Tit II, 2). Inrudită cu această calitate, este sinceritatea, care îl determină pe predicator să-și ducă viața vrednică de Evanghelia lui Hristos, pe care o propovăduiește (Filip. I, 27), după pilda Mîntuitorului, despre care Sfîntul Evanghelist Luca spune că «a început a face și a învăța».³³

Această calitate se acoperă întru totul cu caracteristica propovăduirii creștine și este una din cele mai importante calități ale martorului lui Hristos.³⁴

Cu asemenea calități, predicatorul creștin se umple de har din plinătatea lui Hristos (Ioan I, 16). Aceasta face elocvența lui cu adevărat creștină, el învățînd ca cel ce are putere, și nu ca cărturarii și fariseii (Matei VII, 28-29). Așa devine el stăpîn pe sufletul ascultătorilor. Așa cuvîntul lui este plin de autoritatea faptei, care nu este altceva decît iradierea credinței și a iubirii lui de Dumnezeu și de oameni. Este aureola cu care strălucește adevăratul predicator al lui Hristos. După cum Mîntuitorul nu S-a predicat pe Sine, predicatorul nu se va predica pe sine, nici gîndurile sale, nici ambiția lui, ci pe Hristos, care îi dă autoritatea și demnitatea cuvîntului Său.³⁵

Pentru a forma un astfel de predicator, pînă la hirotonie, și după hirotonie, este nevoie de o pregătire, care să sădească în el cuprinsul Revelației, ca pe o certitudine a credinței.³⁶ În afară de calitățile naturale pe care predicatorul le învață de la Mîntuitorul, mai este o calitate supranaturală: harul, pe care îl primește de la Mîntuitorul, prin hirotonia în Sf. Biserică. Această calitate îi dă predicatorului creștin cea mai înaltă vrednicie și responsabilitate. Dar Mîntuitorul arată prin pilda vieții Sale că aceasta nu-l absolvă de strădania de a menține și a reaprinde darul primit prin punerea mîinilor profeției. Această strădanie formează un capitol important în viața predicatorului creștin, pilduit alît de viu în viața Mîntuitorului.

Pregătirea. A vorbi de pregătire, în ce privește viața Mîntuitorului, pare anti-nomic și paradoxal și totuși, supus legilor firii, după firea Sa umană — lucru ce face parte din țina nespūsă a umilinței Sale. Mîntuitorul «crește și se întărește cu duhul» în condițiunile familiare și cele cerute de Legea mozaică.

De asemenea, activitatea mesianică a Mîntuitorului este întreprinsută cu numeroase și semnificative retrageri în singurătate, dintre care, două — una la începutul și cealaltă la sfîrșitul lucrării de mînuire — sînt de capitală însemnătate în această privință. Este vorba de Carantania și Ghetsimani ca și de retragerile în singurătatea nopții sau a muntelui, sau într-un loc pustiu, care sînt refugii și cufundări în meditație și rugă-giune a Omului-Dumnezeu.

Toate acestea ne îndreptălesc să credem că și predicatorul creștin are nevoie de o pregătire temeinică, alît în ce privește misiuna lui de preot și predicator, cît și în vederea alcătuirii predicatorilor sale duminicale și la diferite ocaziuni. După timpul în care se face această pregătire, deosebim o pregătire îndepărtată și una apropiată a predicatorului creștin. Și una și alta le avem pilduite în viața Mîntuitorului și de aceea în cele ce urmează le vom considera pe rînd.

Pregătirea îndepărtată. Alît din viața cît și din învățătura Mîntuitorului știm că Sf. Scriptură formează cartea de căpetenie a mîntuirii oamenilor. «Cercetați Scripturile» nu a fost numai o îndemnare pentru a se convinge indevi dē mesianitatea Mîntuitorului, ci și o condiție de propăsire intelectuală și în credință. De aceea, predicatorul creștin, ca învățător în lucrarea de mînuire are nevoie în primul rînd să fie nu numai documentat, ci și familiarizat cu cuvîntul Sf. Scripturi.

29. Matei XX, 26-27; Luca IX, 46-47; XXII, 24-27.

30. Ioan VII, 18.

31. Luca XXIV, 19; Matei VII, 28-29; Matei XXII, 23.

32. Matei X, 16; XI, 5; Marcu I, 14.

33. F. Ap. I, 1.

34. Gr. Popa, *op. cit.*, p. 270.

35. Longhaye, *op. cit.*, p. 74.

36. *Isus Hristos și Restaurarea omului, op. cit.*, p. 370.

Pregătirea îndepărtată. Niciodată predicatorul creștin nu va putea epuiza insondabila bogăție a cuvântului lui Dumnezeu din Sfânta Scriptură. Acolo va găsi el pe Cuvântul vieții, care a inspirat și înflăcărat elocvența autorilor sfinți, acolo i se revelează chipul dumnezeiescului Învățător, privit din trecut, realizat la plinirea vremii, apărându-i într-o plenară și actuală prezență, care îi devine izvor de inspirație pentru predicare. Aci își găsește el materia, structura și stilul predicii sale. Mîntuitorul nostru, tocmai aceasta a făcut prin întrupare: a făcut propriu firii umane, inepuizabilul izvor al înțelepciunii divine și predicatorul creștin va trebui să-și aproprieze, alături înainte de a deveni predicator, cât și în timpul misiunii sale. Sfîntul Ioan Gură de Aur spune că n-ar trebui aceasta dacă predicatorul ar avea darul minunilor, «dar nici atunci știința Cuvîntului nu ne-ar fi nefolositoare, căci și Fericitul Pavel a întrebuițat Cuvîntul cu toate că și prin minunile sale, pretutindeni a minunat lumea... De aceea, trebuie să ne dăm multă osteneală, ca și mai mult să locuim în noi cuvîntul lui Hristos».

Sfaturile Sfîntului Ioan Gură de Aur cuprinse în Tratatul despre preoție, cap. IV și V sînt normative în această privință.³⁷

a) **Dezvoltarea memoriei.** Cîle nu-i trebuie predicatorului să rețină! Memoria trebuie să-i ofere, fie că scrie, fie că-și improvizează predica, idei, fapte, imagini din cele ce a văzut, cîlit sau auzit. Abundența citatelor, imaginile vii și variate, ca și excursurile asociative utilizate de Mîntuitorul în propovăduirea Sa, sînt motive ca predicatorul să imite pe dumnezeiescul său Învățător. Astfel că, dacă are o memorie bună, să și-o exercite pentru a nu se slăbi, iar dacă este slabă, să și-o dezvolte prin eforturi progresive.³⁸

Mîntuitorul a memorizat Legea și Proorocii, obiceiul în Israel impunea repetarea și reținerea cuvîntelor Scripturii.³⁹ Predicatorul, cu alături mai virtuos este avizat la acest mijloc de întinerire a minții sale, cu cît este mai prejos de Mîntuitorul.

b) **Pregătirea pedagogică.** Pentru a putea sfătui și convinge, predicatorul trebuie să fie atent la modul de prelucrare a cunoștințelor. El trebuie să fie un bun psiholog, un desăvîrșit logician și un moralist prin excelență.⁴⁰

Pornind de la intuiție, care se bazează pe realitatea trăită, propovăduirea Mîntuitorului ridică pe ascultători la cele mai înalte cunoștințe și determina hotărîri spontane de cea mai mare valoare morală. Convingerea intuitivă este aceea care trezește pe cea logică și omul ajunge să trăiască în conștiința lui, revelarea adevărului. Acesta este și mijlocul folosit de Mîntuitorul, el nu se cere decît imitat de predicator. Dar această imitare, fără o cunoaștere a sufletului omnesc, a legilor gîndirii și a aplicației lor în opera de înduplecare a voinței, este cu neputință. Cunoașterea în viața morală și credincioasă înseamnă totodată și trăire; de aceea, pregătirea pedagogică de care are nevoie predicatorul nu se referă la cunoștințe seci, ci la educarea lui proprie, în scopul de a fi el un om bine format și informat asupra a tot ce se referă la viață și mîntuire.⁴¹

c) **Pregătirea teologică și auxiliară.** Pentru ca să aibă un material vast de predică, aprofundat și verificat, predicatorul trebuie să studieze temeinic și să se mențină la curent cu toate rezultatele științei teologice și profane. El trebuie să urmeze calea uceniciei în pregătirea lui de la înaintași. Pioasa atitudine a Mîntuitorului în mijlocul bătrînilor de la templu «Ascultădu-i și întrebîndu-i» (Luca II, 46), este un exemplu în această privință. Această atitudine o cere și datoria de a nu ne încrede în puterile proprii, și necesitatea de a supune creația personală criticii, pentru a putea fi siguri de succes.⁴²

Orizontul predicatorului se lărgeste mult prin lectura predicilor ținute sau scrise de înaintași; din ele el învață multe, pentru că însăși înaintașii s-au inspirat din exemplul celor dinaintea lor și astfel, printr-un fir neîntrerupt, se ajunge la modelul predicatorului creștin. Literatura exegetică și studiul biblic sînt acelea care ne pun în directă legătură cu modelul divin, cu timpul și propovăduirea sa și mai ales cu persoana lui, izvoritoare de cele mai alese sugestii.

Folosirea materialului omiletic, ca și pregătirea îndepărtată, este de mare importanță pentru predicator. Sfîntul Ioan Gură de Aur spune că cel însărcinat cu grija de a învăța pe alții trebuie să fie mai priceput decît toți.⁴³

37. *Tratatul despre preoție*, trad. Aristide N. Geamănu, Pr. Icon., Craiova, 1941, p. 109-110 și carte 4, 5, 392-495, p. 111-143.

38. R. P. Rambaud, *Traité moderne de prédication*, Paris 1941, p. 138.

39. L'Abbé S. E. Fretté, *Nôtre Seigneur Jésus Christ*, Paris 1892, p. 159.

40. G. Longhaye, *op. cit.*, p. 437.

41. *Idem*, *op. cit.*, p. 436-439.

42. R. P. Rambaud, *op. cit.*, p. 156.

43. *Despre preoție*, cartea IV, cap. IX, p. 445, trad. cit., p. 126.

Mintuitorul, în această privință, avertizează că: «Orb pe orb nu poate să se povățuiască» și «Ucenicul nu este mai presus decât dascălul său» (Luca VI, 40), căci cel pregătit așa este «ca cel ce se îmbogățește în Dumnezeu și poate scoate din vistieria inimii sale, nouă și vechi».

Această pregătire presupune timp și răbdare și ea corespunde celor 30 de ani ai Mintuitorului, dinaintea activității Sale publice. Scopul ei este, pentru predicator, învrednicirea firii omenești de a putea fi instrumentul misiunii Cuvîntului dumnezeiesc. Pregătirea aceasta trebuie însoțită și de grija de sfințire a vieții, pentru ca predicatorul să nu fie numai învățat, un mare vorbitor, un artist de cuvinte, ci un adevărat mărturisitor al cuvîntului lui Dumnezeu. Pentru aceasta, el trebuie să-și pregătească conștiința lui printr-o viață de desăvîrșire, privind la desăvîrșitorul vieții, Hristos.⁴⁴ Deși pare obișnuit acest îndemn, el formează condiția fundamentală a pregătirii predicatorului. Retorica trecutului în Biserică a fost elocvență în sens creștin numai cînd predicatorul a reprodus trăirea vie și lucrătoare a lui cu Hristos. Principiul hristocentric al predicatorului creștin trebuie să devină în primul rînd, principiul de trăire al al predicatorului creștin, care nu-L poate reproduce pe Hristos, dacă nu-L privește și nu și-L împropriază lui înții, în toate fibrele vieții sale. Această trăire însă, nu-l scoate pe om din lume; el trebuie să arate un interes viu pentru viață în ordinea naturală a lucrurilor, fiind conștient de misiunea lui, de a intra cu cuvîntul lui Dumnezeu în viața credincioșilor lui.

Pastorația colectivă și individuală formează încă un cîmp de pregătire a predicatorului creștin. Și acest lucru preotul îl învață de la Dumnezeiescul său model. Contactul Mintuitorului cu poporul îi prilejuia ocazia să predice ceea ce era necesar ascultătorilor Lui. Evenimentele: nunța, convoiul de înmormîntare, uciderea samarinenilor, căderea turnului în Siloam sînt ocazii care pricinuesc minunatele învățături ale Mintuitorului către popor.⁴⁵

În ce privește raportul dintre predicator și ascultători, Mintuitorul ne-a dat pilda semănătorului, ca cel ce predică, să știe să deosebească diferitele stări de receptivitate și să știe să le amelioreze («Cel care are urechi de auzit, să audă»). În privința pastorației individuale, Mintuitorul a arătat că este una din cele mai utile, dar și foarte grele; aci este necesară utilizarea tuturor calităților predicatorului, dar mai ales, sfințenia vieții și înțelepciunea. Mintuitorul, în cuvîntarea către samarineancă, ca și în grupul restrîns al Apostolilor, nu face deosebire dacă vorbește unui grup restrîns sau mai mare, sau și numai unei persoane. Și în aceste ocazii, stilul Lui este ales, elocvența caldă, ideile profunde, cuvîntarea acomodată și forma de expunere, pozitivă sau dialogică este condusă în așa fel ca problema să poată fi tratată unitar, epuizînd toate punctele ce țin de ea. În ce privește relațiile cu oamenii încercați în arta predicatorială, atît de necesare predicatorului, la Mintuitorul nu poate fi vorba decît dacă ne amintim de venirea Lui la Sîntul Ioan Botezătorul din convorbirea din care n-a rămas decît fragmentul ce privește chenolismul Mintuitorului: «Lasă acum, căci așa trebuiește ca să se plinească toată dreptatea» (Matei IV, 12).

Fără nici o exagerare, putem afirma că, deși unicul, acest cuvînt exprimă atitudinea pe care Mintuitorul o vrea de la predicator, față de confracții lui sau subalterni: raporturi de condescendență frățească și colaborare, de preluire și de cinstire (Cuvîntul Mintuitorului despre Sîntul Ioan Botezătorul). Insuși faptul că vine la Iordan, înainte de a începe misiunea și propovăduirea Sa, trebuie să fie un indiciu predicatorului tînăr, de a lua în seamă mărturia celor din afară. Sînt toate acestea, îndrumări privitoare la pregătirea îndepărtată pentru predică a oratorului creștin. Numărul lor se înmulțește dacă adăugăm atitudinea Mintuitorului față de copii, față de diferitele stări și probleme sociale, tot atîtea pilde de pregătire serioasă a predicatorului creștin pentru a putea fi într-adevăr slujitor al Cuvîntului.⁴⁶

Pregătirea apropiată. Retragerile deosebite pentru meditație și rugăciune, ale Mintuitorului, corespund așa de bine cu ceea ce în omiletică se numește pregătirea apropiată a predicatorului creștin.⁴⁷ Deși sufletul Lui era în permanentă lepătură cu Dumnezeirea. El caută aceste retrageri deosebite, în liniște și în singurătate. Obiectul acestor retrageri au fost rugăciunea și meditația, semnele vizibile ale invizibilei legături cu Dumnezeu și cu Creațiunea.⁴⁸

Ele, în liniște, sînt catalizatorii ce unesc umanul cu divinul în conștiința omului și condiții de pregătire a tot ce e mare și valoros în ceea ce gîndește și face omul. Grație uneia din aceste retrageri, cunoaștem planul de lucru al Mintuitorului în misiunea

44. G. Longhaye, *op. cit.*, p. 443.

45. Luca IV, 37; V, 3; Luca XIII, 1.

46. A. D. Sertillanges, *Jésus*, Paris 1921, p. 90.

47. *Idem*, *Verkünder des Wortes*, Salzburg-Leipzig 1930, p. 66.

48. *Idem*, *Jésus, op. cit.*, p. 117.

Sa mesianică. Asceza și șederea Lui în pustie, judecînd din latura omenească, a fost o reală pregătire. Postul a fost o adevărată antrenare a firii omenești; întreita ispitire a dat la iveală un adevărat plan de lucru: mesianismului grosier și ambițios, alît de abil sugerat de diavol, îi opune Mîntuitorului mesianismul duhovnicesc.⁴⁹

Acest plan, trofeu al biruinței repurtate în singurătate și liniște, este o dovadă a minunatelor rezultate ce se pot obține în retragere și în tăcere. Tăcerea este tatăl predicatorului, pentru că numai tăcerea și sora ei, însingurarea, oferă posibilitatea de lucru și de înălțare sufletească necesară predicatorului.⁵⁰ Aci se valorifică tot ce am adunat în experiența vieții și din studiu, așa precum se preface nectarul albinelor în miere, în retragerea tainică a stupinei. Dar retragerea își are legile ei, pilduite de Mîntuitorul: postul și lupta cu ispitele, meditația și rugăciunea, exerciții fizice și morale, ce fac parte din arta desăvîrșirii creștine. Ele au fost conștințite de viața ascetică și contemplativă a Mîntuitorului, devenind pentru predicatorul creștin o obligație. Fără de ele, predicatorul nu este decît un clopot care cheamă lumea la biserică, dar el nu intră în ea.⁵¹ Cele două dintîi fac parte din pregătirea îndepărtată, în cea apropiată ele fiind virtuți sprijinoare meditației și rugăciunii.

În ce privește pe acestea din urmă, observăm că ele au constituit obiectul retragerilor Mîntuitorului. Este nespus de fructuoasă pentru predicator imaginarea acestor preocupări sfinte în legătură cu persoana Mîntuitorului. În afară de preocupările sfinte în rugăciunile și citirile rituale, Mîntuitorul Se ruga și medita în singurătate. Ele formează ambianța potrivită firilor Lui: «Nu ați știut că Mi se cade să fiu în cele ce sînt ale Părintelui Meu?» (Luca II, 49). El Se retrăgea singur în munte — spun Sfinții Evangheliști în repetate rânduri, căci mintea și inima Lui, legată de timp și spațiu, prin condiția umană, își căuta astfel zborul spre a Se contopi în Dumnezeu. Legătura dintre Tatăl și Fiul, antrena și onul în intimitatea liniștită a singurătății. Toate acestea formează pildă mai ales pentru predicatorul creștin. Meditația îi va ajuta lui să devină stăpîn pe cuvîntul Sfintei Scripturi, să și-l împraprieze firii sale și să-l trăiască. Puterea de convingere a cuvîntului exprimat de el, vine din modul acestei trăiri.⁵² Rugăciunea îi dă cuvîntului său, ajutorul lui Dumnezeu. Oricîtă însulețire ar putea produce compunerea măiestrită a unei predici, ea nu-și va ajunge scopul de a îndupleca voința ascultătorilor, fără ajutorul divin. Aceasta e lucrarea harului. Este lucrarea supranaturală în predică. Dacă Sfîntul Apostol Pavel a plantat, Apolos a udat, dar Dumnezeu este Acela Care a făcut să crească «încît nici cel ce plantează, nici cel ce udă este ceva, ci Dumnezeu, Care face să crească» (I Cor. III, 5-7). De aceea, la toată osteneala ce depune predicatorul în alcătuirea și rostirea predicii sale, el trebuie să precede cu rugăciune: «Înainte de a exercita cele ale predicatorului, să împlinesc pe acelea ale rugătorului, — zice Fericitul Augustin.⁵³ Mîntuitorul, neîncetat accentuează rolul Său de trimis și supus voinței Tatălui (Ioan XVII, 3, 8), i. 18, 21, 23). Predicatorul este și el trimis și i s-a spus că are nevoie de înarmare cu putere de sus (Luca XXIV, 49). E și firesc ca trimisul să preia directivele de la acela care l-a trimis pe el, pătrunzîndu-se de ele în duhul său și trăind în înțelesul lor adînc. Adîncirea aceasta o face accesibilă, rugăciunea, nu numai cea vorbită, ci mai ales rugăciunea inimii.⁵⁴ «A se ruga în religie, este ceea ce în filozofie este a gîndi».⁵⁵ Rugăciunea alăturată studiului anterior și materialului adunat pentru predică, dă lumini asupra întregului domeniu de cunoștințe, influențează asupra alegerii subiectului și a punctului de vedere și ajută la așezarea materialului în legătură cu problemele vieții și ale ascultătorilor, căci cine altul afară de Dumnezeu, poate ști mai bine ceea ce este de folos ascultătorilor? Insuși stilul predicatorului, rugător, este altul decît al celui care ce nu se roagă. Aceasta se vedește mai ales în expunerea predicii, care — la cel ce se roagă — împrumută un caracter de taină dumnezeiască.

Rugăciunea verbală, obișnuită și cea a *inimii*, culminînd în Sfînta Liturghie, creează pentru predicator un izvor supranatural pentru slujba luminării în Biserică. Predica va fi un corolar al rugăciunii. De aceea se consideră sfințenia ca cea mai înaltă calitate a predicatorului creștin.

Alcătuirea predicii. În legătură intimă cu Tatăl, Mîntuitorul îmbrățișa dintr-o singură privire, întregul cîmp de lucru al misiunii Sale. Ajutat de dumnezeiasca atotștiință, în trecut, în prezent și în viitor, putem spune că Mîntuitorul prevedea fiecare

49. E. D. Pressensée, *Jésus Christ, sont temps, sa vie, son oeuvre*, Paris 1966, p. 325.

50. A. D. Sertillanges, *Verkûnder des Worters*, op. cit., p. 70.

51. Idem, *ibidem*.

52. Idem, *ibidem*, p. 71.

53. *De Doctrina christiana*, c. IV cit., în Sertillanges *Verkûnder des Worters*, op. cit., p. 73.

54. A. D. Sertillanges, *ibidem*, p. 74.

55. Friedrich Heller: *Das Gebet*, München 1923, p. 1 și 66.

cuvînt sau lucru zilnic.⁵⁶ Această prevedere, dimpreună cu posesiunea materiei și a cunoașterii ascultătorilor, dimpreună cu toate referințele vieții, se scapă ochiului nostru omenesc, dau propovăduirii Mîntuitorului, caracterul spontan al improvizației. Acest înalt grad de pregătire nu-l va putea avea predicatorul creștin, niciodată. Dar imitînd modelul său, el va trebui să-și îmbogățească la maximum fondul material al predicii, să-și exercite ușurința de a vorbi, să-și compună planul și însuși predica, avînd înaintea ochilor sufletești, imaginea auditorilor ei. Fără de această pregătire esențială, predica lui nu ar fi decît un risc și o neconținută tentativă de a sărăci învățămîntul creștin.⁵⁷ E drept că în ocazii rare și neprevăzute, el va folosi și predica improvizată, dar și atunci, nu va face aceasta decît după o scurtă meditație, o schițare a ideilor principale, avînd la bază un bogat fond doctrinar, o dispoziție de înălțare spontană a inimii și un vocabular bogat. De aceea predicatorul este îndatorat de însuși Mîntuitorul să fie ca acel cărlurar înțelept «întru cele ale împărăției cerurilor, asemenea onului stăpîn al casei, care scoate din tezaurul său, nouă și vechi» (Matei XIII, 52).

Un predicator improvizator este un semănător de vînt, care nesocotește pregătirea apropiată și ispitește pe Dumnezeu. Improvizarea, cel mult - poate fi folosită pentru a lega din nou firul întrerupt în timpul predicii din cauza unui lapsus de memorie. Din aceste considerente, predicatorul are datoria să-și pregătească judicios predica, ținînd seama de obiectul predicii, de auditoriul cărui se adresează și de misiunea sa de predicator, căci acestea sînt coordonatele fixate de Mîntuitor.

Materia predicii. Mîntuitorul, în predicile Sale nu Se propovăduiește, ci Se revelează, așa încît ori învățătura, ori persoana Lui, sînt una: cuvîntul Tatălui cel trimis să grăiască (Ioan XII, 49-50; XIV, 10). Învățătorul și persoana Lui nu se învață, ci se primesc prin adevărate. Despărțirea învățăturii Mîntuitorului de persoana Lui este o reducere a Revelației divine.

Materia predicii creștine este învățătura Mîntuitorului nedespărțită de Persoana Lui, așa cum se află în Sf. Scriptură și în Sf. Tradiție. Materialul vast pe care tezaurul doctrinar și de cult al Bisericii creștine îl pun la îndemîna predicatorului formează comentarul legitim al Evangheliei Mîntuitorului. Folosind acest material, preotul predicator traduce în cuvînt omenesc Cuvîntul lui Dumnezeu, pîinea cea vie care hrănește sufletul credincioșilor spre viața veșnică. Acest adevăr formează principiul hristocentric al omileticii creștine. De aceea preotul predicator nu trebuie să se predice pe sine, cunoștințele sale, orgoliul și ambițiile sale, ci, el trebuie să fie ecoul fidel al Cuvîntului lui Dumnezeu. În acest scop el trebuie să cunoască bine Sf. Scriptură. Aceasta trebuie să formeze preocuparea lui zilnică, nu numai atunci cînd are de pregătît o predică. Numai așa poate el avea un tezaur de gînduri și imagini de real folos pentru viața de toate zilele pe care o trăiește el și ascultătorii săi. Numai aceasta face ca adevărurile religioase să prindă viață și să se concretizeze în sfaturi, îndemnuri și îndrumări duhovnicești cu adevărat folositoare credincioșilor. Predica interpretează învățătura Mîntuitorului din Sf. Scriptură pentru folosul real al vieții sufletești a credincioșilor. De aceea predicatorul creștin se va feri să transforme amvonul în catedră de știință și filozofie, sau în estradă artistică-literară. El va fi interpretul Cuvîntului dumnezeiesc al Cărui slujitor este, arătînd credincioșilor drumul spre mîntuire. Exemplu în această privință îl formează toate cuvîntările Mîntuitorului, epistolele Pauline și sobornicești, în care, aproape că nu există verset care să nu pună învățătura lor în legătură cu Mîntuitorul și opera Sa de mîntuire.

Organizarea predicii. Tezaurul atotștiinței și pătrunderii sufletului omenesc, precum și ascendentul moral al perfecțiunii divine a Mîntuitorului, ținea loc în predicile Sale de ceea ce noi numim formă și metodă.⁵⁸ Toată predica Lui era El, într-alt de adevărat este dictonul: «le styl c'est l'homme». Învățătura Lui izvora din Sine ca lumina soarelui, a cărei organizare o dă însuși izvorul din care emană. Preotul predicator, pentru ca să poată produce o asemenea cuvîntare, are însă nevoie să-și organizeze materialul predicii. În acest scop, punînd la contribuție inteligența, spiritul inventiv, simțul psihologic, experiența practică și zelul apostolic, el își va alcătui un plan pentru fiecare predică, în afară de sistemul general al întregului material al doctrinei și moralei creștine, din care, el oricînd va fi în stare să-și alcătuiască o schemă. Acest sistem, bine precizat în conștiința lui îi va da agerimea de spirit absolut necesară organizării materialului. Tradiționala împărțire a predicii în trei părți, care ține de mersul progresiv al cuvîntării, și dă claritate problemei, o putem afla în Predica de pe Munte și în cuvînt-

56. A. D. Sertillanges, *Jésus, op. cit.*, p. 132.

57. G. Longhaye, *op. cit.*, p. 450.

58. E. D. Pressensée, *op. cit.*, p. 355.

tarea de pe urmă către ucenici. Necesitatea ei e atât de evidentă, încît nu mai stăruim. Tot așa găsim necesare diviziunile și subdiviziunile ideilor, pentru respectarea unității logice. Ele însă nu trebuie anunțate ca la o analiză critică, pentru a feri cuvîntul de uscăciunea didactică; la fel stă cazul cu folosirea citatelor din Sfînta Scriptură.

Claritatea predicilor Mîntuitorului se datorește acestei metode și El cita atât de firesc, ca și cum ar fi adus pe prooroc de față, ca martor.

Stilul și caracteristica predicii. Este de mare importanță de a urma pe Mîntuitorul în lucrarea Sa de luminare, de dezmorțire și de subjugare a minții, a inimii și a voinței ascultătorilor. Așa zisele momente logico-psihologice nu pot fi neglijate. Mîntuitorul, ca mare cunoscător al sufletelor, le-a avut în vedere. Nimeni ca El n-a legat adevărurile noi de cele vechi, cunoscute (Mat. XIII, 52). Cuvîntările Lui vizează inima și conștiința, mișcînd și convertind (Mat. VII, 29). Mîntuitorul întrebuița toate accentele și varia limbajul Său la infinit.⁵⁹

Una din caracteristicile predicii Sale lămurește toate calitățile stilistice ale predicii Mîntuitorului. Această caracteristică este popularitatea prin care învățătura Sa devine accesibilă tuturor oamenilor.⁶⁰ Nimic abstract sau vag; nimic pretențios și erudit, totul simplu și firesc, ca viața ce se adresează vieții; de aceea, El a fost înțeles și de cei cu pregătire și de cei fără pregătire. El oferă cuvîntul Său ca laptele necesar noilor născuți și matorilor (Mat. XI, 25). Cuvîntările Lui sînt viu colorate, sînt familiare, luate din mediul ascultătorilor: casa părintească, aluatul, făina și sarea, ospățul de nuntă, țarina, florile cîmpului, veșmîntul etc., primesc semnificații înalte în învățătura Sa.⁶¹ Din aceea, predicatorul creștin trebuie să învețe metoda de a putea comunica un adevăr înalt și de mare valoare, prin lucrurile cele mai cunoscute și mai apropiate de viața auditorilor. Predica Mîntuitorului este antrenantă și activă, nu scolastică sau de afirmare, căci nu caută slava Sa, nici dominația asupra ascultătorilor, ci consimțămîntul și atașamentul lor. De aceea, El nu impunea adevărul, ci îl propunea, știind că cea mai întemeiată autoritate este aceea consimțită.

Din aceasta, predicatorul, imitînd pe Mîntuitorul, va căuta să reveleze pe acela care are această autoritate: pe Hristos,⁶² punînd pe credincios, nu în fața lui — a predicatorului —, ci în fața Mîntuitorului, subiectul și obiectul predicii sale. Mijlocul este simplu: predicatorul trebuie să-și însușească stilul lui Hristos. Aceasta o va putea face el numai medînd mereu asupra îndatoririlor predicatorului, ce decurg din persoana divină a Mîntuitorului și traducîndu-le în faptă în opera lui oratorică.

Incheiere. Incheiînd acest excurs asupra izvorului viu al omileticii creștine, ne găsim în drept să tragem următoarea concluzie: toate regulile și principiile omileticii își au izvorul în modelul divin și pururea prezent în Biserica Lui: Hristos. Aceste reguli înmulțite cu adaosul științelor auxiliare, se învață și dau posibilitatea predicatorului creștin să acționeze în acest bimilenar cîmp al misiunii creștine. Ele însă trebuie mereu îmborsălate și riguros observate. Nu trebuie însă luate ca scop în sine al predicii. Pentru a ne feri de acest păcat, al «aramei răsunătoare și chinvalului zgomotos», Sfîntul Apostol Pavel ne arată calea de aur a dragostei. În limbaj omiletic, aceasta înseamnă identificarea predicatorului cu Învățătorul său, pentru «a face și a învăța» în stilul și duhul lui Hristos. A ști și a putea spune ce a făcut Domnul nostru Iisus Hristos, este prea puțin. Aceasta trebuie știut și trăit și «din prisosința inimii, să propovăduiască gura». ⁶³

Un predicator al lui Hristos trebuie să fie un suflet creștin pătruns de învățătura Lui și de dragostea Lui, din plinătatea căroră el să poată ieși din sine, spre a-L vesti și altora. În aceasta stă taina elocvenței creștine. Pentru aceasta, firea predicatorului trebuie să colaboreze cu harul primit prin pregătirea și prin trăirea deosebită cu Hristos și pentru El.

Protos. IUSTINIAN DALEA

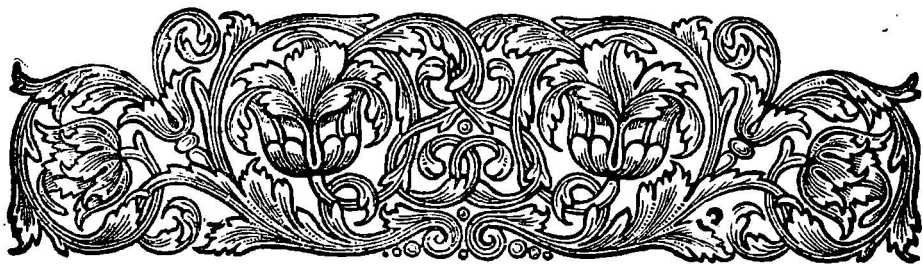
59. Sf. Clement Alexandrinul, *Cuvînt îndemnător către Greci*, I, 8, cit. în E. D. Preoseuse op. cit., p. 370.

60. Idem, p. 356.

61. Luca XV, 11-32; Matei XIII, 33; Luca XII, 24-28; Marcu II, 21.

62. Gr. Popa, op. cit., p. 271 sq.; Sertillanges, *Jésus*, op. cit., p. 112.

63. Matei XII, 34.

COMEMORĂRI

350 DE ANI DE LA NAȘTEREA POETULUI ENGLEZ JOHN MILTON

Consiliul Organizației Mondiale a Partizanilor Păcii a hotărât să sărbătorească anul acesta 350 de ani de la nașterea poetului englez John Milton, a celui mai mare englez al veacului al XVII-lea, cum l-a definit Chateaubriand.

S-a născut la 9 decembrie 1608 și a murit la 8 noiembrie 1674.

Trăind orb ultimele două decenii ale vieții, și-a dictat celor trei fiice ale sale, sau prietenilor, genialele poeme: *Paradisul Pierdut*, *Paradisul Redobândit* și *Agonia lui Samson*. A fost, din tinerețe, un vajnic luptător pentru libertate, condamnd în scrieri polemice cu răsunet, absolutismul monarhic și samavolniciile autocraților episcopalieni. În lucrarea *Pro populo anglicano defensio*, la o sută de ani după Reforma religioasă a lui Henric al VIII-lea, justifică înlăturarea monarhiei și în *Secunda Defensio* sprijină revoluția lui Oliver Cromwell și pe puritani.

În *Paradisul Pierdut*, operă în 12 cîntări, omul este protagonistul unei mari tragedii metafizice, drama protopăriușilor este expusă cu o artă genială și cu un excepțional simț psihologic. Inclinarea omului spre păcat și dorința lui de redresare, atitudine artistică și filozofică premergătoare romantismului, își află inspirația în marele rezervor biblic. Spiritul miltonian profund religios găsește o sursă de poezie adîncă în grandioasa tragedie cosmică, așa cum au expus-o marii scriitori ai adevărului revelat.

În cele patru cînturi ale *Paradisului Redobîndit*, Milton descrie ispitierea Domnului în deșert, unde Satana îi cere rînd pe rînd, să-și dovedească esența divină, să ia stăpînirea pămîntească, să-și însușească aur și avuții, să scoată poporul ales din sclavia Romei, să-l detroneze pe Tiberiu, și în fine, îi oferă gloria poezilor și filozofilor Atenei.

În 1671 publică tragedia biblică *Agonia lui Samson*, în care își cîntă propriile decepții și suferințe, luînd pe Samson ca simbol.

Contemporanii nu l-au înțeles, dar ulterior a fost așezat alături de Shakespeare, iar astăzi este socotit un profet al conștiinței umane oprimate.

Asociindu-ne și noi sărbătoririi marelui poet, dăm mai jos, în traducere, una din frumoasele sale ode publicate în *Poetical Works of John Milton*, Oxford, 1900.

ODA LA NAȘTEREA DOMNULUI

— 1629 —

Aceasta este luna și ziua fericită
 Când Fiul cel din ceruri și veșnicul Stăpin,
 Din jică logodită, din Maică și Fecioară
 Se naște, să ne-aducă de sus răscumpărarea;
 Așa cîntau odată profeții la soroace
 Că din păcat de moarte să ne ridice vine
 Și cu-al său Tată, nouă ne dă eterna pace.

Slăvitu-l chip ne-arată lumina ne-nserată,
 Ce strălucește astăzi în nimb sărbătoresc,
 Ori unde El S-ar duce, în cer, la masa sfîntă,
 Să stea în chiar mijlocul Unimii în Treime;
 Și-aici cu noi într-una, El pururi vrea să fie,
 Lăcașurile zilei, ce va trăi mereu,
 Le lasă pentru-a noastră nefericită glie.

Cine ar putea spune că nu l se cuvine
 Un dar de preț acestui Dumnezeu Prunc din fașă?
 Cîne-l aduce imnuri, cîntări, solemne-acorduri,
 Primirea-n sărbătoare și-l face nou sălaş?
 Pe cerul de cleștar plutesc lebede-n salbe
 Și-mpodobite gazde, pîndesc cohorte dalbe.

Dar iată, se arată venind din Răsărituri
 Și-aduc odoare-n grabă, călăuziții magi.
 Mai du-l și astă odă, umilul tău prinso,
 Pe care l-o așează la sfințele-l picioare,
 Să aibă cîntea asta, și Domnului ce vine
 Să-l duci a ta cîntare, cu-al ingerilor cor,
 Lîngă alfarul tainic, al flacărei divine.

Tălmăcire de AL. A. B.

COLIND CERESC

Undeva, porțile cerului s-au deschis,
 În taină, sau vis,
 Nu știu.
 Ceasul era prea tîrziu...

Îngerul Domnului a tocat
 Și toți cocoșii din sat
 Au cîntat.
 Noaptea era către scăpătat.

Liturghia din sat o a săvîrșit
 Însuși Domnul Sfînt,

*La jel ca la noi pe pământ.
Pe urmă, ingerii din cer
Au cîntat Leru-i Ler.*

*Ceasul, — de taină și de colină,
S-a înșiorat!
Sfinții, întii s-au rugat
Apoi au colindat
Pe Dumnezeu și pe Moș Crăciun,
După obiceiul bun.*

*Strămoșii, la rînd au urmat
La colindat.
Și Dumnezeu, pe dumnealor,
Din Țara Colindelor,
I-a binecuvîntat!*

GEORGE ALEXE

PENTRU PACEA A TOATĂ LUMEA

IN SLUJBA PĂCII ȘI A PROGRESULUI

A nu rămâne nepăsători față de tot ce se întâmplă în jurul nostru, ci a lua parte ca factori activi, pe cit ne stă în putință, la marile strădării de retemeluire a lumii pe baze de echitate și de demnitate, constituie pentru noi, cetățeni luminați ai veacului nostru, nu numai o necesitate adînc simțită, ci și o îndatorire imperioasă și o dovadă excelentă că facem parte dintr-o societate nouă, conștientă de forțele sale și în stare să încovoie mersul istoriei după voința ei proprie și să-l îndrumeze către țelurile ei cele mai înalte. Analiza rezultatelor strădaniilor comune, constituie cel mai nimerit popas, ca din considerarea experiențelor trecutului să se poată scoate învățăminte pentru viitor și din evaluarea succeselor obținute să se poată porni și mai hotărît înainte.

Plecînd de la constatarea de mai sus, am socotit de bine să înfățișăm și noi cititorilor noștri un succint bilanț al problemelor care au frămîntat omenirea în decursul anului 1958, al sfîrșirilor care s-au depus pentru înlăturarea unui nou război mondial pustiitor, al strădaniilor pe care oamenii și popoarele le-au arătat pe calea progresului și al realizărilor obținute.

1. Rezultate și perspective. .

Nu va fi lipsit de interes, socotim, ca să arătăm aici semnele sub care se încheia anul 1957 și sub care începea anul 1958, cu alte cuvinte, rezultatele cu care se încheia un an și perspectivele sub care începea celălalt.

Concluzia logică ce se desprindea, la sfîrșitul anului 1957, din considerarea realistă a împrejurărilor istorice și din raportul de forțe care se stabilise între marile Puteri era aceea că *Timpul păcii* a venit. Cu acest titlu își încheia, de altfel, și profesorul *Frederik Schuman* — un specialist în problema relațiilor internaționale și un bun cunoscător al Uniunii Sovietice — ultimul capitol din lucrarea sa «*Russia since 1917. Four Decades of Soviet Politics*» (Rusia după 1917. Patru decenii de politică sovietică), apărută la New-York, la sfîrșitul anului 1957. perspectivele sub care începea anul 1958 erau, deci, cit se poate de favorabile. De aceea noul an a fost întîmpinat, cu nădejdi sporite de toți oamenii de bine din lumea întregă, cu toții așteptînd ca el să fie anul aducător de pace între oameni

și popoare, de bună înțelegere între state și de ordine, armonie și securitate în omenire.

II. PROBLEMELE ANULUI 1958.

Nu vom face aici un istoric al tuturor problemelor care s-au pus pe arena politicii internaționale, în decursul anului 1958, ci vom cita numai pe cele mai însemnate dintre ele.

În decursul anului care s-a încheiat s-au ivit și probleme noi, iar unele dintre cele vechi au îmbrăcat haină nouă, atrăgând în chip deosebit atenția omenirii de pretutindeni, și având nevoie de urgentă dezlegare.

1. *Coexistența pașnică.* Singurul climat favorabil în care statele cu sisteme sociale diferite ar putea să pornească la întrecerea creatoare, este acela al coexistenței pașnice. Ideea coexistenței pașnice este formula salvatoare oferită de Uniunea Sovietică lumii apusene, formulă care înlătură posibilitatea unui nou război și face cu puțință rezolvarea tuturor chestiunilor litigioase dintre state, pe bază de tratative pașnice. Problema coexistenței pașnice, fără a fi fost rezolvată deplin, a înregistrat, totuși, însemnate progrese în cursul anului 1958. Coexistența pașnică a devenit dorința fierbinte și a maselor de oameni din Apus și de peste ocean și sintem siguri că nu va trece multă vreme și acestea vor ști să-și facă dorința ascultată în țările respective.

2. *Tratatul.* În ultimele zile ale anului 1957, guvernul sovietic a făcut noi propuneri guvernului american pentru începerea cât mai neîntârziată a tratativilor în vederea reglementării problemelor litigioase. Dar guvernul american nu a voit și nu voiește să țină seamă de aceste propuneri. Refuzul de a se da atenție acestui imperativ al vremurilor noastre, pe care îl constituiesc tratativele, nu a împiedecat Uniunea Sovietică de a stăruii neîncetat ca să se înceapă tratativele între marile Puteri, ori de câte ori împrejurările istorice au făcut necesară lămurirea anumitor probleme de interes mondial. Dintre toate încercările făcute în acest sens, amintim aici numai câteva. Astfel, sînt demne de menționat propunerile Uniunii Sovietice pentru a se reglementa situația din Orientul apropiat, pe bază de tratative; propunerile din 15 iulie cu privire la încheierea unui tratat de prietenie și colaborare între statele europene, care să oprească alunecarea Europei spre război; propunerile din 20 august pentru începerea de tratative cu Statele Unite ale Americii și cu Marea Britanie în scopul încheierii unui Tratat cu privire la încetarea pentru totdeauna a experiențelor cu arma atomică și cu hidrogen și, în fine, propunerile făcute la 1 octombrie cu privire la organizarea de tratative în legătură cu încetarea experiențelor cu arma nucleară, de către toate puterile care dispun de această armă. Omenirea de pretutindeni își pune mari nădejdi în tratative. Îndeosebi oamenii din lagărul socialist știu că nu poate exista chestiune litigioasă oricît de grea, care să nu fie rezolvată pe calea pașnică a tratativilor.

3. *Conferința la cel mai înalt nivel.* Necesitatea tratativilor pentru ajungerea la o înțelegere care să ferească omenirea de a aluneca pe panta unui nou război mondial a pus din nou, cu și mai multă stăruință, problema conferinței la cel mai înalt nivel a marilor Puteri. Încă de la începutul anului, opinia publică mondială s-a pronunțat cu hotărîre pentru o întîlnire la cel mai înalt nivel a conducătorilor de state. Pentru ca o astfel de conferință să aibă rezultatele dorite, s-a propus, încă de la

inceput ca o condiție sine qua non, ca ea să fie precedată de o conferință prealabilă a miniștrilor afacerilor externe, iar în al doilea rând, ca pe agenda acestei conferințe să nu figureze chestiuni care, în genere, nu pot constitui obiect de discuție, în genul imaginării «probleme» a Europei răsăritene. Adversarii bunei înțelegeri au pretextat și de data aceasta, spunând că ar exista probleme care, oricât de mult ar fi discutate, sînt insolubile și au dat ca exemplu problema germană. Într-o convorbire pe care N. S. Hrusciov a avut-o cu ziariștii vest-germani, a arătat că problema germană poate fi rezolvată în interesul păcii și în deplină concordanță cu năzuințele și interesele naționale ale poporului german. Desigur că conferința la cel mai înalt nivel este chemată să studieze cu toată atenția problemele care i se pun spre rezolvare, căci, după cum a arătat tot N. S. Hrusciov, în cazul Germaniei «nu este vorba de o problemă obișnuită în practica internațională, nu este vorba să străbați căi bătătorite și verificate de experiență», deoarece nici în relațiile dintre lagărul socialismului și cel al capitalismului nu există căi bătute. Voința cea bună și hotărîrea de a pune capăt încordării internaționale pot găsi însă căile cele mai nimerite pentru ieșirea din impas. Se pare, însă, că în momentul actual liderii capitalismului își epuizează elanul lor vital numai din ambianța încordării internaționale și că nu numai că nu-i interesează slăbirea ei, ci fac tot ce le stă în putință, ca să o înrăutățească. Acesta este tot adevărul: cercurile politice de peste Ocean nu vor înțelegerea, cu toate că nu au curajul să o spună pe față. Toate tergiversările se datoresc numai faptului că, după cum observă New York Times din 5 mai, «Washingtonul înțelege probabil că o gravă sciziune amenință N.A.T.O. dacă S.U.A. se vor opune unei noi întâlniri la cel mai înalt nivel». Căci, într-adevăr, țările care alcătuiesc N.A.T.O. se arată din ce în ce mai convinse de eficacitatea unei astfel de întâlniri, cu toate că reprezentanții lor în consiliul N.A.T.O., care s-a întrunit în vară la Copenhaga, urmînd îndeaproape politica S.U.A. au conchis că «conferințele la nivelul cel mai înalt, nu constituie nici singurul și poate nici cel mai bun mijloc de a duce tratative, sau a atenua încordarea internațională». De altfel, agenția A.D.N. a publicat o știre foarte semnificativă cu privire la instrucțiunile secrete date de Dulles diplomaților americani, în legătură cu politica americană de sabotare a conferinței la cel mai înalt nivel și a eventualelor rezultate ale acestei conferințe. Iar Dulles a declarat, încă din martie, că S.U.A. nu pot accepta o conferință la cel mai înalt nivel, fără includerea pe ordinea de zi a problemei situației din Europa răsăriteană, căci aceasta ar însemna «să renunțe la ultima cămașă». Cu toată această închistare într-o atitudine vădit vrăjmașă cu privire la conferința la nivelul cel mai înalt, arătată de cercurile politice și diplomatice de peste Ocean, pentru care singura tactică este aceea «cu pragul războiului și singura politică valabilă în discuțiile cu Orientul este aceea de pe poziții de forță, masele largi de oameni cinstiți de pretutindeni nu încetează să creadă în eficacitatea unei conferințe la cel mai înalt nivel și vor lupta și mai departe cu puteri sporite, pentru înfrățirea ei. Însemnătatea unei astfel de conferințe a fost relevată în decursul anului și de multe personalități de seamă. Astfel, printre alții, primul ministru al Suediei, Erlander, a făcut la 21 februarie declarații în favoarea conferinței la cel mai înalt nivel, iar John Diefenbaker, primul ministru al Canadei, a declarat la 16 aprilie, că «va face tot ce va depinde de el, pentru organizarea unei întâlniri la nivelul

cel mai înalt și a amintit de apelul pe care l-a adresat țărilor occidentale cerindu-le să-și schimbe atitudinea negativă față de propunerile sovietice. Refuzul încăpăținat al unor cercuri din Occident de a colabora în vederea slăbirii încordării internaționale și înjghebările alianțelor militare nu înseamnă altceva decât pregătiri în vederea unui nou război, așa după cum a arătat N. S. Hrusciiov. Și omenirea cinstită nu mai vrea un nou război. Ea vrea înțelegere și pace, iar dacă anul 1958 nu a adus întâlnirea aceasta atât de necesară la cel mai înalt nivel, lupta tuturor doritorilor de pace nu va da cituși de puțin înapoi. Întâlnirea este necesară; întâlnirea trebuie să aibă loc.

4. *Dezarmarea.* Problema dezarmării este destul de veche. Ea s-a pus îndată după terminarea celui de al doilea război mondial și nu a lipsit de atunci și pînă astăzi niciodată de pe agenda discuțiilor internaționale. Rezolvarea ei a fost însă continuu sabotată de partizanii războiului rece și de liderii politici de pe poziții de forță. Inarmările măresc primeidia unui nou război, iar posibilitatea de ucidere și de distrugere a diferitelor arme moderne pune în primejdie omenirea întreagă, fără deosebire.

În mesajul adresat la 11 iunie președintelui Eisenhower, N. S. Hrusciiov a arătat limpede că Uniunea Sovietică a fost și rămîne adepta fidelei a rezolvării radicale a problemei dezarmării. «Goana spre război, manifestată prin goana după înarmări, trebuie să fie oprită», zice *I. Jilin*, redactor al revistei «*Timpuri Noi*», într-un articol publicat în ziua de 24 octombrie, «căci cursa înarmărilor aduce în relațiile dintre țări teama, suspiciunea, ostilitatea și încordarea. Ea amenință cu un război ale cărui consecințe îngrozitoare nimeni nu și le poate închipui în toată amploarea lor». Iar A. A. Gromico a arătat că întrecerea în acest domeniu «este o sabie cu două tăișuri — poți să câștigi, dar poți să și pierzi. Indiferent, însă, care dintre puteri poate să câștige și care poate pierde, un lucru este limpede — mai mult decît oricine va pierde cauza păcii, iar aceasta este esențialul».

*

5. *Încetarea experiențelor cu arma nucleară.* Proteste puternice și ne-numărate împotriva experimentării armei nucleare au fost și în anii trecuți, dar problema experiențelor cu arma nucleară a luat anul acesta o formă cu totul nouă. Împărtășind năzuința fierbinte a popoarelor de a se pune capăt exploziilor experimentale cu arma nucleară și călăuzindu-se de dorința de a crea o bază practică pentru încetarea generală a experiențelor nucleare, Sovietul Suprem al Uniunii Sovietice a adoptat, în ziua de 31 martie, hotărîrea sa cu privire la încetarea unilaterală de către Uniunea Sovietică a tuturor experiențelor cu armele atomice și cu hidrogen. Hotărîrea aceasta a fost salutată cu mult entuziasm de toți oamenii doritori de liniște și de pace din lumea întreagă. Răsunetul produs de ea a fost deosebit de puternic. Comunicată, prin mesaje speciale și guvernelor S.U.A. și Marii Britanii, hotărîrea aceasta era natural să fie apreciată precum se cuvinea și de aceste guverne și, în consecință, să procedeze și ele la luarea unei hotărîri asemănătoare. Dar guvernele S.U.A. și Marii Britanii nu numai că au refuzat să urmeze exemplul Uniunii Sovietice, ci au continuat să efectueze cu intensitate crescîndă explozii experimentale de bombe atomice și cu hidrogen. Numai în perioada 28 aprilie—26 iulie, Statele Unite ale Americii au efectuat peste 30 explozii nucleare, iar Marea Britanie a efectuat și ea o seamă de explozii cu arma termo-

nucleară. Abia la 22 august — după ce în prealabil o conferință a experților pentru elaborarea unui sistem de control asupra încetării generale a experiențelor atomice, întrunită la Geneva, în baza unei înțelegeri între U.R.S.S. și S.U.A., la care au participat experți din Uniunea Sovietică, Republica Populară Polonă, Republica Cehoslovacă și Republica Populară Română pe de o parte și experți din S.U.A., Marea Britanie, Franța și Canada pe de altă parte, și-a terminat lucrările și și-a depus raportul său, — Statele Unite ale Americii și Marea Britanie au căzut de acord să se înceapă tratative, la 31 octombrie, în vederea încheierii unui acord cu privire la încetarea experiențelor cu arma nucleară, arătând că se vor abține de la efectuarea experiențelor cu această armă timp de un an de la începerea tratativelor. Între timp ele au continuat, însă, cu și mai multă furie experiențele nucleare, căutând să obțină în felul acesta avantaje asupra Uniunii Sovietice, care încetase cu desăvârșire experiențele nucleare cu începere de la 31 martie. Acesta este motivul pentru care Uniunea Sovietică s-a văzut silită să revină asupra hotărârii sale, publicând, la 3 octombrie hotărârea guvernului sovietic de a relua experiențele cu arma nucleară.

Dar chiar în cazul că s-ar fi ajuns vreodată la o înțelegere asupra încetării experiențelor cu arma nucleară, totuși o seamă de state se află în posesia acestei arme și un atac prin surpindere putea fi posibil în toată clipa. Preîntâmpinarea unui asemenea atac trebuia să fie și ea reglementată. De aceea, în mesajul adresat președintelui Eisenhower, la 2 iulie, N. S. Hrusciov considera necesar ca paralel cu măsurile inițiale privind limitarea cursei înarmărilor să se cadă de acord și asupra adoptării de măsuri în vederea prevenirii posibilității unui atac prin surprindere din partea unui stat împotriva altuia. Pentru că aici, bunăcredința Uniunii Sovietice nu mai putea fi pusă la îndoială, ca de obicei, s-a căzut de acord ca să fie convocată și o astfel de conferință. Cele două conferințe, deci, adică conferința celor trei puteri cu privire la încetarea experiențelor cu arma nucleară și conferința cu privire la măsurile pentru preîntâmpinarea unui atac prin surpindere, s-au întrunit la Geneva, dar lucrările lor, din cauza tacticii de tergiversare a puterilor apusene merg extrem de anevoios și pînă în momentul de față nu s-a obținut nici un rezultat concret.

Concomitent cu strădaniile depuse pe cale politică de Uniunea Sovietică pentru încetarea experiențelor nucleare, savanți și personalități reprezentative de pretutindeni s-au ridicat și au protestat vehement împotriva experiențelor de asemenea natură, arătând urmările lor funeste pentru generațiile prezente și viitoare și cerind cu hotărâre încetarea lor. Amintim aici doar mesajul trimis de cei 618 savanți englezi, organizați în asociația «Campania pentru dezarmarea nucleară», în frunte cu renumitul savant Bertrand Russell, care la 29 aprilie cereau guvernului englez «să se ia neîntîrziat măsuri pentru încheierea unui acord internațional privitor la încetarea experiențelor cu armele nucleare de toate tipurile»; rezoluția Camerii inferioare a parlamentului japonez, din 18 aprilie pentru interzicerea necondiționată a experiențelor cu arma atomică; apelul oamenilor de știință japonezi, din aceeași zi, către savanții din lumea întreagă ca să depună toate eforturile pentru încetarea experiențelor nucleare, ca și numeroasele studii care au apărut asupra pericolului pulberii atomice și a radiațiilor atomice. Experiențele cu arma nucleară trebuie să înceteze. O cere interesul omenirii întregi, o cere dreapta judecată. Sintem siguri că,

pînă în cele din urmă, patima oarbă a cavalerilor războiului rece și a liderilor politici de pe poziții de forță va fi vindecată de rațiunea sănătoasă a tuturor celor ce apără cu hotărîre viața și demnitatea omenească.

6. *Arma-rachetă și zona denuclearizată.* Este incontestabil că arma-rachetă, datorită razei ei de acțiune, este în momentul de față una dintre armele cele mai distrugătoare. Incăpățînarea Statelor Unite ale Americii de a construi platforme pentru lansarea rachetelor în Europa, în Orientul apropiat, mijlociu și extrem și în Africa de Nord vădește în chip clar intențiile lor agresive împotriva Uniunii Sovietice și a țărilor de democrație populară. China Populară s-a ridicat, la 10 martie împotriva amplasării de arme nucleare și de arme-rachetă de către S.U.A. în țările Asiei, iar Conferința miniștrilor afacerilor externe ai Republicii Populare Polone, Republicii Cehoslovace și Republicii Democratice Germane, întrunită la Praga, la mijlocul lunii aprilie, a constatat că hotărîrea Bundestagului R. F. Germane de a înzestra armata vest-germană cu arme atomice și arme-rachetă agravează încordarea în Europa și pericolul pe care îl prezintă militarismul german pentru țările Europei. Afirmăția ministrului afacerilor externe al Norvegiei, Lange, că Uniunea Sovietică a construit deopotrivă baze pentru rachete în Republica Democrată Germană, a fost dezmințită categoric de agenția Tass, la 1 mai, ca fiind o simplă mașinație a puterilor apusene, pentru a-și motiva amplasările tot mai numeroase de platforme pentru arma-rachetă în Europa. Cum bătrînul continent european a suferit în decursul istoriei atît de mult de pe urma militarismului german, și pentru a se pune capăt odată pentru totdeauna unei noi primeidii, care de data aceasta ar fi și mai pustiitoare, încă din octombrie 1957, ministrul afacerilor externe al Poloniei a emis un plan pentru crearea unei zone denuclearizate în Europa centrală. La 13 februarie guvernul polonez a remis ambasadorilor U.R.S.S., S.U.A., Marii Britanii, Franței, Cehoslovaciei, R.D.G. și Însărcinaților de afaceri ai Belgiei, Danemarcei și Canadei un memorandum, însoțit de notele respective în legătură cu denuclearizarea Europei centrale. Propunerea aceasta, cunoscută sub numele de «neutralitatea atomică», sau «planul Rapacki» a suscitat pretutindeni vii discuții. Este vorba de un acord internațional cu privire la crearea în partea centrală a Europei a unei zone, unde să nu existe arme atomice. Această zonă ar cuprinde ambele părți ale Germaniei, Polonia și Cehoslovacia, care s-ar angaja să nu admită fabricarea, depozitarea sau amplasarea pe teritoriul lor a armelor atomice, fie că sînt ale lor, sau ale altor state. Importanța planului Rapacki a fost subliniată nu numai în țările lagărului socialist, ci și în lumea capitalistă. Frunțașii laburiști A. Bevan și Michael Foot, conducătorii partidului social democrat și liber-democrat din Germania Federală, Jules Moch, reprezentantul Franței în comisia pentru dezarmare O.N.U., filozoful englez Bertrand Russell și experți militari ca mareșalul Slessor și Liddell Hart s-au arătat adepți fervenți ai acestui plan. Punerea în aplicare a planului zonei denuclearizate, după cum a spus A. Rapacki, «ar putea să aducă o considerabilă slăbire a încordării în Europa, să contribuie la restabilirea încrederii reciproce și să deschidă calea spre înfăptuirea altor măsuri, cu privire la dezarmare; de asemenea ea ar putea să ne ajute să rezolvăm alte probleme dificile și litigioase». Împotriva planului Rapacki n-au întîrziat să se ridice, însă cercurile militariste americane și vest-germane, care au antrenat în propaganda lor intensă multe ziare din America, Germania Fede-

rală și Anglia. Argumentele acestei propagande sînt aceleași veșnice suspiciuni cu privire la intențiile Uniunii Sovietice. Dar planul Rapacki cîștigă din ce în ce mai mult teren. La o anchetă deschisă de revista «Timpuri Noi», mai mulți reprezentanți ai vieții publice din Europa s-au declarat gata de a sprijini cu toate puterile lor acest plan. Ceva mai mult, planul Rapacki a fost salutat cu mult entuziasm de primul ministru al Indiei, Nehru, în declarația pe care acesta a făcut-o în legătură cu acest plan, la 7 noiembrie. Intrucît Washingtonul și Londra au pretextat că planul acesta nu prevede și reducerea armamentelor clasice, ministrul afacerilor externe al Poloniei, A. Rapacki, de comun acord cu aliații Poloniei, a produs, la 4 noiembrie, o nouă variantă a planului său. De data aceasta planul urmează să fie înfăptuit în două etape: a) în prima parte să se interzică producerea de arme atomice pe teritoriile Poloniei, Cehoslovaciei, R.D.G. și R.F.G., și b) în partea a doua să se urmeze discuții cu privire la reducerea corespunzătoare a armamentelor clasice. În această parte a doua va avea loc denuclearizarea totală a zonei, luîndu-se, concomitent cu reducerea armamentelor de tip clasic, măsurile de control necesare. Dar nici noua variantă a planului Rapacki nu este pe placul puterilor apusene, care, prin denuclearizarea Europei se văd lipsite de așa zisul «scut atomic». De aceea Washingtonul și Bonnul s-au situat aproape imediat pe poziție negativă și față de această nouă variantă a planului zonei denuclearizate. Ideea luminoasă cuprinsă în acest plan va pătrunde, însă, și va rodi în sufletul maselor populare doritoare de liniște și de pace, iar prin influența pe care acestea vor ști să o exercite asupra guvernelor lor, nu ne îndoim că, mult dorita slăbire a încordării internaționale, pînă în cele din urmă va fi realizată.

7. *Preîntîmpinarea războiului și menținerea păcii.* Multe au fost, în decursul anului 1958 mașinațiile anglo-americe pentru tulburarea păcii și pentru sporirea încordării internaționale. Politica amenințării «în pragul războiului» a fost dusă de politicienii imperialiști pînă la ultimele ei limite. Lăsînd la o parte toate celelalte mașinații de mai mică importanță împotriva păcii, ca: zborurile avioanelor militare ale S.U.A., încercate cu bombe atomice, în direcția frontierelor U.R.S.S., lansarea de baloane americane de spionaj în spațiul aerian al U.R.S.S și intrigile de tot felul la adresa Uniunii Sovietice, țărilor de democrație populară sau Republicii Arabe Unite, vom stăruia aici numai asupra agresiunilor săvîrșite de Statele Unite ale Americii și de Marea Britanie în Orientul apropiat și mijlociu și asupra agresiunii săvîrșite de Statele Unite ale Americii în extremul Orient. La 15 iulie întreaga lume a aflat cu indignare despre intervenția armată a S.U.A. în Liban, iar la 17 iulie Marea Britanie a săvîrșit un act de agresiune armată împotriva Iordaniei, debarcînd trupe aeri purtate în Amman, capitala Iordaniei. Prin două declarații succesive, făcute la 16 și 18 iulie, guvernul sovietic a luat atitudine împotriva acestor acte de agresiune, arătînd că «adevărată cauză a intervenției armate a S.U.A. în Liban este tendința monopolurilor petrolifere din S.U.A. și altor puteri occidentale de a-și menține dominația colonială în țările Orientului apropiat și mijlociu, precum și eșecul evident al politicii lor în Orientul arab, falimentul pactului de la Bagdad și al faimoasei doctrine Dulles-Eisenhower»; că «intervenția armată a Marii Britanii în Iordania, întreprinsă după agresiunea americană împotriva Libanului, dovedește că guvernele S.U.A. și Marii Britanii au conceput un plan vast

de acțiuni agresive, pentru a reprimă mișcarea de eliberare națională în țările Orientului arab» și că «Uniunea Sovietică nu poate rămâne indiferentă față de evenimentele care creează un pericol serios într-o regiune învecinată frontierelor sale și își rezervă dreptul de a lua măsurile necesare dictate de interesele menținerii păcii și securității». De asemenea N. S. Hrusciov, președintele Consiliului de miniștri al U.R.S.S. a adresat mesaje, la 19 iulie, președintelui Eisenhower, primului ministru al Marii Britanii H. MacMillan, președintelui Consiliului de miniștri al Republicii Franceze Ch. de Gaulle și primului ministru al Indiei, J. Nehru, în legătură cu evenimentele din Orientul apropiat și mijlociu, exprimând îngrijorarea asupra primejdiei care amenință pacea și cerind reglementarea conflictului militar care a început, pe cale rezonabilă, pentru evitarea izbucnirii unui conflict mondial. Textele acestor mesaje au fost trimise deopotrivă și secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, Dag. I. Hammarskjöld, pentru a fi aduse la cunoștința tuturor statelor membre ale O.N.U. Președintele Consiliului de miniștri al U.R.S.S. cerea întrunirea imediată la Geneva, în ziua de 22 iulie a conferinței șefilor marilor puteri pentru reglementarea conflictului militar din Orientul apropiat și mijlociu. Deși conducătorii S.U.A. și Marii Britanii, în răspunsul pe care l-au dat nu au putut să respingă direct propunerea sovietică pentru convocarea unei conferințe, totuși tactica tergiversărilor și a amânărilor a intrat din nou în funcție. Uniunea Sovietică a supus spre examinare, la 12 august, sesiunii extraordinare a Adunării Generale a O.N.U. un proiect de rezoluție care cere retragerea imediată a trupelor U.S.A. din Liban și a trupelor Marii Britanii din Iordania. Dar, după cum observă un comentator în revista «Timpuri Noi» din 12 septembrie, «Din ziua cind sesiunea extraordinară a Adunării Generale a O.N.U. a adoptat rezoluția cu privire la retragerea trupelor americane din Liban și a trupelor engleze din Iordan au trecut trei săptămîni. Dar nu se vede nici un semn că aceste trupe ar intenționa s-o pornească în direcția de unde au venit». Numai în timpul din urmă se pare că S.U.A. și Marea Britanie înțeleg să aducă la îndeplinire rezoluția Adunării Generale a O.N.U.

În ce privește situația din extremul Orient, intenția agresivă a Statelor Unite ale Americii este vădită. Provocările imperialiștilor americani în regiunea insulei Taivan constituie un pericol serios pentru pacea lumii întregi. La 19 august, agenția «China Nouă» a anunțat că Statele Unite au trimis la Singapore nave de război și infanterie marină. De aici și pînă în Taivan numai un pas. Într-adevăr, forțele militare ale S.U.A. au debarcat în Taivan, unde au adus mult material de război, iar flota și aviația americană au săvîrșit o seamă de acte de sfidare, care au determinat guvernul Chinei populare să dea un număr impresionant de avertismente provocatorilor. În declarația făcută la 6 septembrie, Ciu En-lai, premierul Consiliului de Stat al R.P. Chineze, neținînd seamă de declarația departamentului de Stat publicată la 11 august, care afirmă că Statele Unite speră să lichideze «regimul comunist» din China și că «intenționează să accelereze această lichidare», a arătat că este gata să reia tratativele cu Statele Unite, în vederea menținerii păcii. Guvernul chinez a subliniat, însă, pe bună dreptate, că litigiul internațional dintre China și Statele Unite ale Americii privind regiunea Taivanului nu trebuie confundat cu problema eliberării acestui teritoriu chinez, care constituie o problemă internă a Chinei. Iar dacă Statele Unite încearcă să confunde aceste două

probleme absolut distincte, scopul urmărit este clar: ele vor să-și camufleze proiectele agresive și amestecul în treburile interne ale Chinei. China populară nu va îngădui Statelor Unite ale Americii să-și pună în aplicare planurile lor în extremul Orient. Și nu va îngădui aceasta nici Uniunea Sovietică, legată de China prin legături atât de strinse și de trainice. De aceea N. S. Hrusciov, în mesajul adresat președintelui Eisenhower, la 7 septembrie, spune limpede: «Un atac împotriva Republicii Populare Chineze, care este marea prietenă, aliată și vecină a țării noastre, este un atac împotriva Uniunii Sovietice. Credințioasă datoriei sale, țara noastră va face totul pentru ca, împreună cu China populară, să salvgardeze securitatea celor două state, interesele păcii în extremul Orient, interesele păcii în lumea întreagă». De aceea conducătorii politici ai S.U.A., este cazul să mediteze bine, dacă înțeleg să continue jocul criminal cu focul în extremul Orient, joc care amenință să se transforme într-un al treilea război mondial, sau dacă nu ar fi mai bine, să se astîmpere și să contribuie, prin retragerea lor, la slăbirea încordării internaționale.

8. *Problema Berlinului.* Într-o cuvîntare rostită la 10 noiembrie, N. S. Hrusciov a spus în legătură cu Berlinul, următoarele: «Este evident că a sosit timpul ca puterile care au semnat acordul de la Potsdam să renunțe la rămășițele regimului de ocupație în Berlin și, prin aceasta, să facă posibilă crearea unei situații normale în capitala Republicii Democrate Germane. În ceea ce privește Uniunea Sovietică, ea va preda R. D. Germane suverane acele funcții pe care le mai dețin organele sovietice în Berlin». Iar la 27 noiembrie, guvernul sovietic a remis guvernelor S.U.A., Marii Britanii, Franței, Republicii Democrate Germane și Republicii Federale Germane, note în legătură cu problema Berlinului. Puterile occidentale neînțelegînd, însă, să renunțe la acest «virf ascuțit al unei lănci care ajunge pînă în inima zonei răsăritene», așa cum a numit Conant, fostul înalt comisar american în Germania, Berlinul occidental, au și început să proclame că în urma discursului lui N. S. Hrusciov «s-a creat o situație extrem de primejdioasă». Dar pericolul, după cum observă foarte just *Isabelle Blume*, în articolul său «*Berlin: un punct neuralgic*», publicat în revista «*Timpuri Noi*» din 28 noiembrie, «nu a apărut odată cu acest discurs. La drept vorbind, el a apărut încă înainte de terminarea războiului, atunci cînd aliații occidentali au hotărît să folosească Germania ca instrument de luptă împotriva Uniunii Sovietice». În Berlinul de astăzi există o situație cit se poate de contradictorie. Puterile occidentale au încălcat principiile fundamentale ale acordului de la Potsdam, au transformat o parte din orașul, care este capitala Republicii Democrate Germane, într-un fel de stat în stat, organizează în Berlinul de Vest o activitate subversivă împotriva R.D.G. și a celorlalte state socialiste și folosesc Berlinul occidental ca punct de transbordare a spionilor și diversioniștilor trimiși nu numai împotriva R.D.G., ci și împotriva Poloniei, Cehoslovaciei și a altor țări. Berlinul de Vest este transformat, astfel, într-un focar de încordare internațională. În problema Berlinului, guvernul sovietic s-a situat pe poziția că trebuie să se pună capăt situației anormale din Berlin, să se pună capăt ocupației străine și să se acorde Berlinului occidental dreptul de a avea orînduielele pe care singur le vrea. El trebuie să se transforme într-o unitate politică de sine stătătoare, să devină oraș liber și să-și desfășoare, mai departe, viața lui independent și fără intervenția altor state, inclusiv a celor două state germane. Berlinul occidental, spune pro-

punerea guvernului sovietic, «ar putea avea un guvern propriu și și-ar putea conduce singur economia, treburile administrative și altele». Pe guvernul sovietic nu-l interesează dacă Berlinul de Vest, liber, va menține orînduirea capitalistă existentă. Un singur lucru îl interesează: ca el să aibă deplina posibilitate de legătură cu Răsăritul și cu Apusul și să nu mai fie un focar de incordare în mijlocul Europei. Problema Berlinului de Vest își găsește cea mai justă rezolvare în propunerile guvernului sovietic. De aceea aceste propuneri sînt susținute cu tărie de sutele de milioane de oameni pașnici din lumea întreagă, care vor să se pună capăt, odată pentru totdeauna, intrigilor și mașinațiilor de tot felul, ale ațîțătorilor la război, care nu știu să pescuiască decît în apele tulburi ale incordării dintre state și popoare.

Acestea sînt problemele cele mai de seamă care au ținut incordată atenția opiniei publice mondiale de-a lungul anului 1958. Din analiza sumară a lor ne putem da seama cît de mari au fost strădaniile depuse pe cale politică și diplomatică, pentru îndepărtarea posibilității unui nou război, pentru slăbirea incordării internaționale și pentru salvagardarea păcii în omenire. Interesele lipsite de scrupul ale ațîțătorilor la război de tot felul au adus și în anul acesta lucrurile, de multe ori, pînă pe marginea prăpastiei. Dacă, totuși, omenirea nu a alunecat pe panta unui al treilea război mondial, aceasta se datorește în primul rînd Uniunii Sovietice, care s-a dovedit a fi cu adevărat apărătoare cea mai plină de vigilență a intereselor omenirii de pretutindeni. Pentru aceasta, oamenii doritori de liniște și de pace din toată lumea și-au îndreptat, în toată clipa, atenția lor cu încredere față de orice inițiativă menită să salveze pacea în lume, luată de Uniunea Sovietică, iar mișcarea partizanilor păcii și-a făcut din aceste inițiative salvatoare, însuși programul de acțiune al ei. Trecem, așadar, să vedem mai departe cum s-a desfășurat, în anul 1958 lupta partizanilor păcii.

III. CONTRIBUȚIA POPOARELOR LA CAUZA PĂCII.

1. *Marșul păcii.* Cel dintîi eveniment de seamă pe care-l înregistrează lupta maselor populare pentru pace, în anul 1958, a fost «marșul păcii», o demonstrație măreață pentru încetarea experiențelor și pentru interzicerea armei atomice și cu hidrogen. Marșul păcii, început la Londra, a durat patru zile și s-a încheiat în orașul Aldermastan, centru de cercetări în domeniul armei termo-nucleare. Precedat de o puternică demonstrație, la care și-au dat concursul, în ziua de 1 martie, mii de organizații sindicale, sute de celule locale ale partidului laburist și ale asociațiilor de femei, marșul păcii a însemnat o dovadă grăitoare că poporul englez este adînc convins de necesitatea acțiunilor hotărîte, pentru împiedecarea unui nou război și pentru menținerea păcii în lume.

2. *Sesiunea de la Delhi a Biroului Consiliului Mondial al Păcii.* La 22 martie s-a întrunit la Delhi sesiunea Biroului Consiliului Mondial al Păcii, la care au participat reprezentanți ai 29 țări diferite. Sesiunea a examinat cu multă atenție activitatea partizanilor păcii din Asia și Africa, a analizat situația din Algeria, cerînd să se pună fără întîrziere capăt războiului de acolo și să fie stabilite relații noi între Franța și Algeria, pe baza unui acord liber, a acordat atenție deosebită evenimentelor din Indonezia, arătînd că tentativa de restaurare a colonialismului în Indonezia și de subminare a unității acestei țări sînt atentate care pericli-

tează pacea în această parte a lumii. În centrul atenției sesiunii s-a aflat, însă, pregătirea și convocarea în vară a Congresului mondial pentru dezarmare și colaborare internațională, care a fost fixat pentru ziua de 16 iulie, la Stockholm. Congresul acesta va avea menirea să contribuie la îmbunătățirea relațiilor internaționale, să mobilizeze masele populare și cele mai largi cercuri ale opiniei publice la lupta pentru dezarmare, pentru coexistența pașnică a tuturor statelor, pentru reglementarea pașnică a problemelor litigioase. Premierul Indiei, Jawaharlal Nehru a primit pe toți participanții la sesiune și le-a ținut o caldă cuvântare, în care, printre altele a grăit: «Ne bucură că principiile coexistenței pașnice, singurele principii înțelepte ale vieții pe pământ, sint împărtășite și sprijinite de tot mai mulți oameni. Dar nu ajunge să le aprobi, să te pronunți în favoarea lor. Trebuie să căutăm și să găsim căi concrete pentru a ne atinge scopul. Aceasta este datoria noastră în fața generațiilor de mâine». Rezoluțiile Sesiunii Biroului Consiliului Mondial al Păcii de la Delhi au găsit un puternic răsunset în lumea întreagă. Recomandările Biroului pentru îmbinarea și coordonarea eforturilor diferitelor curente ale opiniei publice, ale mișcării de solidaritate cu popoarele din țările Asiei și Africii, ale diferitelor comitete și grupuri care luptă pentru interzicerea armelor atomice și cu hidrogen și ale tuturor organizațiilor și forțelor progresiste, ne arată că lupta popoarelor pentru pace a intrat într-o fază nouă.

3. *Săptămîna păcii în regiunea Mării Baltice.* Din inițiativa guvernului Republicii Democratice Germane, ca un răspuns de pace la pregătirile războinice ale Consiliului N.A.T.O., care s-a ținut mai înainte la Copenhaga, a avut loc «Săptămîna păcii» în Baltica, începînd cu ziua de 5 iulie. La această «Săptămîna» au participat reprezentanți ai opiniei publice din Germania occidentală, Islanda, Danemarca, Norvegia, Suedia, Polonia, Finlanda, Germania răsăriteană și Uniunea Sovietică. Săptămîna păcii în Baltica s-a ținut la Rostock, iar la mitingul de închidere a ei au participat peste 30.000 delegați. Popoarele țărilor baltice, care au avut atît de mult de îndurat din cauza agresiunii militarismului german au protestat puternic împotriva planurilor de transformare a Germaniei occidentale, în cap de pod al unui război atomic și și-au manifestat puternica dorință de pace și hotărîrea lor nezdruccinată să lupte pentru menținerea păcii în Baltica și în toată lumea. Din inițiativa partizanilor păcii din Suedia, la cităva vreme după aceasta, a avut loc «cursa păcii» pe Marea Baltică, la care au participat peste 500 de reprezentanți ai popoarelor care au luat parte la «Săptămîna păcii» de la Rostock. După vizitarea pe bordul vasului «Gruzia» a mai multor porturi din Baltica, această cursă a păcii s-a încheiat la 29 august, cînd s-a dat publicității o declarație în care se subliniază necesitatea rezolvării tuturor conflictelor internaționale pe cale pașnică.

4. *Congresul Mondial pentru Dezarmare și Colaborare Internațională.* Potrivit hotărîrii luată de Biroul Consiliului Mondial al Păcii în sesiunea de la Delhi, la 16 iulie a început, la Stockholm, Congresul Mondial pentru Dezarmare și Colaborare Internațională, ale cărei lucrări au durat 7 zile. Au participat peste 1.200 de persoane, reprezentînd mai mult de 70 țări ale lumii. Congresul a examinat situația internațională sub toate aspectele ei. Deschis sub semnul simptomelor alarmante ale crizei ce se dezvoltă în Orientul apropiat, prin acțiunile agresive ale S.U.A. și Marii Britanii

împotriva Libanului și a Jordaniei, Congresul a demonstrat măreața unitate a popoarelor care luptă pentru pace, și a salutat toate acțiunile și eforturile depuse, pentru ca agresorii să nu reușească să transforme conflictul din Orientul apropiat și mijlociu într-un nou război mondial. Declarațiile făcute de reprezentanții de seamă ai popoarelor, care au participat la Congres, au arătat că în timp ce o seamă de conducători politici, străini de interesele cele vitale ale popoarelor lor uneltesc împotriva păcii și pun la cale, din interese meschine, tot felul de atentate la adresa păcii, forța aparține popoarelor, care sînt cu toate doritoare de pace și de bună înțelegere și că popoarele nu trebuie să dea înapoi, în lupta lor, pînă nu-și vor ajunge scopul. În ciuda divergențelor ideologice și a modului deosebit de a aprecia procesele sociale, congresul s-a caracterizat, în esență, prin năzuința de a preîntîmpina un război atomic și de a găsi în acest scop un punct de contact, un teren comun de activitate și de luptă. Evenimentele din Orientul apropiat și mijlociu au făcut ca mișcarea pentru apărarea păcii, la Congresul de la Stockholm, să se împletească și mai strîns cu mișcarea de eliberare națională a popoarelor din această regiune a lumii. Congresul a adoptat următoarele documente: a) *Declarația cu privire la dezarmare*, în care, printre altele, se spune: «Dezarmarea nu trebuie să fie înghețată în așteptarea reglementării dificultăților politice. Tocmai pentru că continuă să existe sau izbucnesc noi crize serioase, care pun în primejdie pacea în întreaga lume, este extrem de important să se păsească în mod hotărît și neîntîrziat pe calea dezarmării. Primele măsuri de dezarmare, contribuind la restabilirea încrederii internaționale, vor ușura totodată adoptarea de noi măsuri și reglementarea divergențelor politice principale». Declarația propune să se întîlnească, nu mai tîrziu de anul 1959, Conferința mondială pentru dezarmare, la care să fie reprezentate toate guvernele. 2) *Apelul către popoare în legătură cu situația din Orientul apropiat și mijlociu*, în care arătînd indignarea opiniei publice mondiale față de acțiunile agresive săvîrșite de S.U.A. și Marea Britanie și condamnînd cu tărie aceste acțiuni, se cere convocarea imediată a unei conferințe a șefilor de guverne și acțiuni eficiente din partea O.N.U., în conformitate cu Carta ei. c) *Chemarea Congresului Mondial pentru dezarmare și colaborare internațională*, pentru a se pune capăt intervenției armate din Orientul apropiat, pentru convocarea unei conferințe la cel mai înalt nivel, care să facă primii pași pe calea colaborării internaționale, pentru încetarea experiențelor cu arma nucleară și pentru dezarmarea generală și controlată. d) *Apelul către O.N.U.*, în care se cere retragerea imediată a trupelor intervenționistilor din țările Orientului apropiat, convocarea Adunării Generale a O.N.U. și revenirea la procedura pașnică prevăzută de Cartă. În fine, Congresul a mai votat și două rezoluții: una cu privire la convocarea neîntîrziată a conferinței șefilor de guverne și alta împotriva agresiunii din Liban. Congresul Mondial pentru Dezarmare și Colaborare Internațională, întrunit în iulie la Stockholm, a însemnat o nouă biruință a voinței popoarelor pentru pace. Dar, partizanii păcii de pretutîndeni nu trebuie să se culce pe laurii acestei biruințe, căci, după cum a accentuat cineva la tribuna Congresului: «Nu o victorie a mișcării partizanilor păcii dorim noi, ci victoria păcii!».

5. *Congrese, conferințe, mitinguri, demonstrații*. Anul 1958 a fost extrem de bogat în manifestații de tot felul pentru sprijinirea păcii. Amintim aici numai cîteva dintre ele. Astfel, numai în ziua de 17 aprilie au

avut loc: *la Hamburg*, un uriaș miting de protest împotriva înarmării atomice a R.F. Germane, organizat de «Comitetul de luptă împotriva morții atomice, la care au participat peste 120.000 oameni; *la Paris*, un miting internațional de protest împotriva primejdiei unui război atomic și amenajării de baze pentru rachete pe teritoriile unei serii de țări. La miting au participat aproape 15.000 oameni, precum și partizani ai păcii din Germania occidentală, Japonia, Danemarca, India, Anglia și Canada; *la Aberdeen*, în Anglia, conferința anuală a Congresului trade-unionurilor, care a adoptat o rezoluție cerind imediată încetare a experiențelor cu arma nucleară, încetarea zborurilor deasupra Angliei a bombardierelor americane încărcate cu bombe cu hidrogen, retragerea tuturor trupelor de pe teritoriul străine și convocarea cât mai neîntârziată a conferinței la cel mai înalt nivel. La 18 aprilie s-a deschis congresul partizanilor păcii din Germania, în prezența a 1.200 delegați, dintre care 250 reprezentanți ai luptătorilor pentru pace din Germania apuseană. Congresul a avut loc în Leipzig. La 8 iunie, la Budapesta s-a încheiat al V-lea Congres al partizanilor păcii din Ungaria. La 21 iunie s-a deschis la București conferința națională a mișcării pentru pace din Republica Populară Română. La 23 iunie a avut loc cel de al V-lea Congres național pentru pace la Plovdiv în Bulgaria. La 1 iunie a început în R.D. Germană «Săptămîna Luptei împotriva morții atomice», iar în Uniunea Sovietică «Săptămîna păcii», consacrată pregătirii în vederea Congresului mondial pentru dezarmare de la Stockholm. La 14 iunie s-a deschis la Tokio conferința partizanilor păcii din Japonia etc., etc.

6. *Premiul internațional Lenin «pentru întărirea păcii între popoare»*. La 30 mai a fost publicată hotărîrea Comitetului pentru decernarea Premiilor internaționale Lenin «Pentru întărirea păcii între popoare». Pentru activitate deosebită desfășurată în slujba păcii pe anul 1957, au fost premiați următorii cinci militanți pe țărîm social: *Kaoru Yasui*, *Arnold Zweig*, *Louis Saillant*, *Artur Lundkvist* și *Josëf Hromadka*. De asemenea, în cursul anului 1958 au avut loc mai multe solemnități pentru înminarea diplomei și medaliei de laureat al Premiului internațional Lenin «Pentru întărirea păcii între popoare», unor personalități de seamă care au fost distinse cu acest premiu mai înainte.

7. *Prietenia între popoare*. Dar anul 1958 a fost un an în care prietenia dintre popoare a luat un avînt și mai mareț. Dătătoare de ton, din acest punct de vedere este Uniunea Sovietică, unde s-au înjghebat o seamă de noi asociații de prietenie: Asociația Sovieto-Romînă, Asociația U.R.S.S.-Grecia, Asociația U.R.S.S.-Japonia, Asociația U.R.S.S.-Franța, Asociația Sovieto-Coreeană, Asociația Sovieto-Vietnameză, cum și Uniunea Asociațiilor de prietenie cu alte țări, care a fost creată la 18 februarie și care are în fruntea ei ca președintă a Consiliului Uniunii pe N. N. Popova. Prietenia între Uniunea Sovietică și celelalte țări nu este o prietenie care să se rezume la vorbe și la vizite reciproce. Ea este o prietenie caldă și frățească, găsindu-și expresie în ajutorul pe care marea țară a socialismului, U.R.S.S. îl dă țărilor prietene. Amintim aici ajutorul său acordat Chinei populare pentru construirea primului reactor atomic experimental și a unui ciclotron; ajutorul pentru construcția primei părți

a barajului de la Assuan (R.A.U.); ajutorul dat Poloniei pentru construirea primului ei ciclotron, cum și multe alte ajutoare sînt în măsură să încredințeze omenirea întreagă despre ținuta etică înaltă care stă la baza raporturilor dintre state în țările lagărului socialist. Într-adevăr, în timp ce în lagărul capitalist exploatarea nemiloasă a țărilor slab dezvoltate stă la baza întregului sistem colonialist, în lagărul socialismului ajutorarea frățească pentru ridicarea statelor mai puțin dezvoltate și înflorirea lor este singura grijă a tuturor țărilor care se găsesc pe o treaptă de dezvoltare tehnică mai înaintată. Iar legăturile de felul acesta sîring statele între ele cu legături cu neputință de dizolvat. În aceasta constă tot atașamentul tuturor statelor din lagărul socialist față de Uniunea Sovietică, în aceasta toată recunoștința lor față de ea și încredințarea că drumul comun pe care merg împreună cu ea este singura cheazășie a progresului omenirii.

Partizanii păcii, al căror număr sporește din an în an, au avut în decursul anului 1958 o activitate demnă de toată lauda. Dacă ținem seamă de apropierea ce s-a realizat anul acesta între toate organizațiile de luptă împotriva experimentării armelor nucleare și a înarmării atomice, între masele mari ale Orientului arab, care luptă pentru independență, între popoarele Africii, care s-au trezit la o viață liberă și care se găsesc pe punctul de a scutura și ele jugul colonialist și sutele de milioane de luptători pentru pace din lumea întreagă, în fruntea cărora se găsește Consiliul Mondial al Păcii, ne putem da seama că nu mai este departe clipa cînd voința hotărîtă a tuturor acestor slujitori ai păcii va ști să se impună și cînd ațîțătorii la război de tot felul, care încă își mai îngăduie să semene încordarea, tulburarea, nesiguranța și teama printre oameni, vor fi reduși la tăcere și puși în neputință de a se mai agita și de a mai face rău.

IV. CONTRIBUȚIA BISERICII LA LUPTA PENTRU PACE.

Nu putem încheia această scurtă dare de seamă a noastră asupra evenimentelor de seamă ale anului 1958, fără să arătăm și contribuția pe care Biserica creștină a adus-o în decursul anului, pentru înlăturarea neînțelegerilor dintre oameni și popoare, pentru inmuțirea dragostei și a bunăvoiei pe pămînt și pentru coborîrea asupra omenirii, atît de frămîntată, a împărăției celei sfinte a păcii».

Biserica creștină își fundamentează toată lupta ei nobilă pe învățătura dumnezeiescului ei Intemeietor, care pentru aceasta a venit în lume, ca să aducă lumii pacea, buna înțelegere și dragostea. Îndeosebi dragostea este pusă de Mintuitorul Iisus Hristos ca bază a raporturilor dintre oameni și dintre popoare, ca singură temelie de granit pe care se pot zidi raporturi demne între toți fiii acestui pămînt. Lucrarea Bisericii este o lucrare spirituală: ea se adresează sufletelor oamenilor, iar metoda ei de lucru este convingerea. Ea este chemată să facă lumină, acolo unde este întuneric, să aducă mîngîiere acolo unde este întristare, să pogoare încredere acolo unde este deznădejde, să înfrîngă stupidul egoism omenesc, să-l alunge din suflet, să planteze și să cultive în om simțămîntul apartenenței frățești a tuturor oamenilor la aceeași societate, atrăgîndu-le atenția asupra tuturor consecințelor care decurg din înțelegerea dreaptă a acestui fapt și să umple sufletul omenesc cu o neslîrșită dragoste față de tot ceea ce este adevăr, dreptate și frumusețe.

Așa își înțelege Biserica ortodoxă de Răsărit misiunea ei în lume. Dacă, în multe locuri, Bisericile surori care fac din marea ramură a Bisericii ortodoxe se mai lasă încă influențate de concepția strimță și pămîntească a veacului în care trăiesc și, în loc să aducă influența lor salutară asupra sufletelor omenești, se lasă ele inele influențate de o mentalitate care este străină de rostul adevăratei învățăturii creștine, în schimb Bisericile Antiohiei, Rusiei, Romîniei și Bulgariei, ca și o seamă de alte Biserici și Asociații creștine, înțeleg să ia parte activă, cu toată puterea și cu toată autoritatea lor, la frământările cele mari ale veacului nostru. Astfel stau lucrurile și cu privire la discuțiunile care sînt în toi, cu privire la întrebuintărea energiei nucleare. Intr-adevăr, după cum a observat Mitropolitul Nicolae al Crutișelor, cu ocazia reuniunii de la Moscova a Delegațiilor Bisericilor ortodoxe pentru sărbătorirea a 40 de ani de la înființarea Patriarhatului Bisericii ortodoxe ruse, care a avut loc în luna mai, «Unii dintre noi socotim poate, că această problemă ține de competența oamenilor de stat și că Biserica nu trebuie să se amestece în treburile lor. Însă lucrurile nu stau așa. Chemată să fie Corabia mîntuirii, Biserica lui Hristos nu neglijează nici o sferă de activitate umană, căci, în caz contrar, unirea Domnului cu firea omenească, intruparea Sa, nu s-ar raporta decît la unele din aspectele vieții și nu la viață în întregimea ei. Iată de ce problema întrebuintării energiei nucleare, care produce neliniște pentru toată lumea, așteaptă în egală măsură și răspunsul Bisericii, care n-are nevoie pentru aceasta de a se amesteca în politică. Mai mult, încă, această problemă, ca multe alte probleme actuale, este strîns legată de aceea a unității creștine, condiționată la rîndul ei de conștiința responsabilității creștine pentru destinele lumii și ale omului».

În afară de activitatea obișnuită pe care preoții Bisericii noastre sub conducerea Ierarhilor și a Sfîntului Sinod o desfășoară în chip normal în Comitetele de luptă pentru pace, în afară de pastoralele date de Ierarhii Bisericii, cu prilejul marilor Praznice ale creștinătății și citite de preoți în biserici și în afară de cuvîntările rostite de slujitorii Bisericii, fie din fața sfîntului Altar, fie din diferite alte împrejurări, în care problema păcii a fost susținută întotdeauna cu zel apostolic, momentele cele mai de seamă în care Biserica ortodoxă și-a spus cuvîntul său autoritar în favoarea păcii, împotriva încercărilor de a dezlănțui un nou război mondial și pentru încetarea imediată a experimentării armelor atomice și cu hidrogen, au fost în decursul anului 1958, două: a) cu ocazia întrunirii Delegațiilor Bisericilor ortodoxe surori, la Moscova, în luna mai, și b) prin reprezentanții săi în cadrul Consiliului Mondial pentru Dezarmare și Colaborare Internațională de la Stockholm.

a) Delegații Bisericilor ortodoxe surori, care au participat la reuniunea de la Moscova, din mai 1958, au îndreptat către întreaga lume creștină o *Chemare*, în care arătînd că «Sînta Biserică binecuvîntează și aprobă toate acțiunile îndreptate spre încetarea experiențelor nucleare și nimicirea armelor atomice» și chemînd «toate guvernele, care posedă aceste arme, să cadă la o înțelegere ca să înceteze de îndată experiențele nucleare pe tot globul pămîntesc, iar energia atomică să se folosească numai în scopuri pașnice», se adresează apoi tuturor creștinilor din lumea întreagă «să nu șovăiască nici o clipă și să nu slăbească lupta pentru pace».

b) De asemenea, reprezentanții Bisericii care au participat la Consiliul Mondial pentru Dezarmare și Colaborare Internațională de la Stockholm, pe lângă documentele Consiliului, pe care l-au semnat cu toată căldura, au mai adresat și ei o *Chemare* către creștinii din toate țările lumii, cerindu-le să-și inchine cu toții toate puterile lor împotriva acțiunilor care amenință pacea: «Inercarea de a rezolva problemele litigioase internaționale pe calea războiului rece sau prin amenințarea cu un al treilea război mondial este incompatibilă cu conștiința noastră creștină». De aceea «chemăm pe toți creștinii din lume, în numele lui Dumnezeu, să se alăture la această înflăcărată chemare a noastră pentru apărarea păcii și să se roage Mintuitorului nostru comun, pentru triumful cauzei noastre comune».

V. CONCLUZII.

Ajungând la sfârșitul expunerii noastre, concluzia care în chip firesc se detașează din toate cele de mai sus este că în decursul anului 1958, lupta pentru salvarea păcii a atins proporții cu adevărat epice. În fruntea acestei lupte, pavază și garanție a nădejdilor celor mai bune ale omenirii întregi, care nu voiește război, ci pace, ca în felul acesta să-și poată construi o viață mai bună, este invincibila Uniune Sovietică și politica realistă pe care o duce prin conducătorii săi. A doua garanție este solidaritatea oamenilor cinstiți din lumea întreagă, indiferent de neamul din care fac parte, indiferent de starea socială în care se găsesc, indiferent de religia pe care o profesază, pe care îi alătură și-i unește aceeași dragoste de pace, de liniște și de o viață mai bună. Din punctul acesta de vedere marile principii etice pe care le propovăduiește Biserica creștină: principiul dragostei, al buneii voințe și al înțelegerii reciproce, constituie fondul comun, întocmai ca o revelație primară în sufletele tuturor fiilor acestui pământ, dezmințind cu desăvârșire teza care, la vremea ei a făcut atâtea furori, că «homo hominis lupus», că omul este ca și un lup pentru semenii săi. Lupi, pentru semenii lor, sint numai cavalerii negri ai războiului atomic, ațîțătorii la război de tot felul, cei ce se opun înțelegerii dintre popoare și coexistenței pașnice dintre statele cu diferite concepții sociale. În mentalitatea lumii cinstite de pretutindeni, asemenea lupi, într-adevăr nu mai au ce căuta în sinul societății omenesti. Toți ceilalți își găsesc plăcerea în lupta și strădania comună pentru înlăturarea mizeriei, a suferinței, a bolilor și a ignoranței din lume, și, de orice neam și de orice credință religioasă ar fi, își văd redete năzuințele luptei lor sfinte în versurile poetului chinez Du Fu (712-770), în versurile acestui taoist, cu sufletul eminent creștin:

De-ar fi
Să se dureze-o casă
Cu-acoperișul uriaș
Și cu odăi neșumărate
În care să se-adăpostescă
Toți cei sărmani
Și nevoiași,

Furtuni și ploii
Ea să le-nfrunte

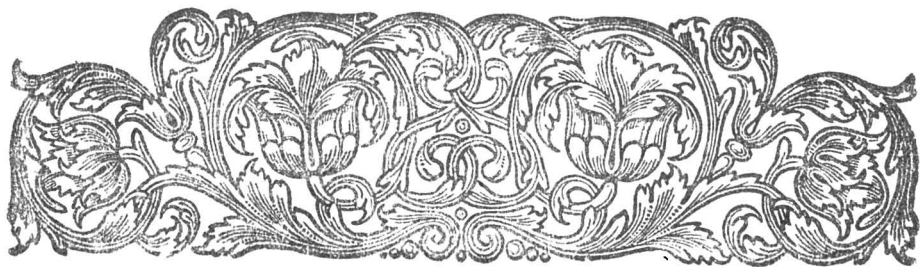
Să fie tare
Ca un munte...

De-ar fi
Să văd această casă
Avea pe al vieții drum,
Și-ar fi nevoie, pentru asta,
Căminul să mi-l surp acum,
Spun: fie, nici nu-mi pasă dacă
Din ce-i al meu rămîne scrum,
Doar marea casă să se facă.

«Doar marea casă se facă», iată care este scopul luptei comune a tuturor oamenilor cinștiți din lumea întreagă: rezumat al strădaniilor anului 1958 și temelie pentru noul an care vine.

REDACTIA

VIAȚA BISERICESCĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

SFINȚIREA PARACLISULUI POMPILIAN DIN MÎNĂSTIREA ANTIM

Lucrările de restaurare și reparare a Capelei Pompilian, începute în primăvara anului 1958 fiind terminate, duminică 2 noiembrie 1958, a avut loc sfințirea paraclisului, într-un cadru solemn. Slujba tîrnosirii a fost săvîrșită de Prea Fericitul Patriarh Justinian, asistat de P. P. S. S. Episcopi, Antîm Tîrgovișteanul și Theocist Botoșăneanul, Vicari Patriarhali și un sobor de preoți alcătuit din: P. C. preoți: Traian Ghica și Soare Gheorghe, Consilieri Patriarhali; arhimandriții Justinian Florea, exarhul mînăstirilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, Arhidiaconii Evghenie Dascălu și Pavel Zuzu.

Răspunsurile au fost date de corul călugărilor, condus de diaconul Zaharia Bladun. Dală fiind destinația Paraclisului Pompilian, din ajun a fost transportat la Sf. Mînăstire Antîm, Sfîntul și Marele Mir, din paraclisul palatului patriarhal și depus în Altarul Bisericii vechi al Mînăstirii.

Duminică 2 noiembrie la orele 9, 15, Prea Fericitul Părinte Patriarh a fost întîmpinat la Mînăstirea Antîm de soborul slujitorilor, în frunte cu P. P. S. S. Episcopi, Vicari Patriarhali, de Directorul cancelariei Sfîntului Sinod și de P. C. Consilieri Patriarhali. Au mai fost de față Pr. I. Man și V. Așteleanu, inspectori patriarhali.

Prea Fericitul Părinte Patriarh a intrat în vechea ctitorie a Mitropolitului Antîm Ivireanu, de unde vasele cu Sfîntul și Marele Mir, în cortegiu de procesiune, au fost transportate prin grădina Mînăstirii la Paraclisul din nou renovat, întărit și restaurat, unde s-a și săvîrșit slujba tîrnosirii.

Înainte de spălarea prestolului, s-a citit și semnal următorul

DOCUMENT DE SFINȚIRE

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh, Treime Sfîntă mărire Ție.

Acest sfînt și dumnezeesc lăcaș, închinat Sfinților și întocmai cu Apostolii Împărați Constantin și Elena, s-a zidit la anul mîntuirii 1896, cu cheltuiala pictorului Gh. I. Pompilian, din București care l-a și zugrăvit.

Iar în urma cutremurului din 1940 suferind mari stricăciuni, a fost restaurat în întregime, alături zidăria cît și pictura în anul 1958, prin rîvna Prea Fericitului Patriarh Justinian al Romîniei, cu cheltuiala Patriarhiei, fiind hărăzit Mînăstirii Antîm ca Paraclis pentru pregătirea, sfințirea și păstrarea Marelui Mir.

Sfințirea din nou s-a săvîrșit de către Prea Fericitul Patriarh Justinian al Romîniei în ziua de duminică 2 noiembrie 1958, adăogîndu-i-se și Ibranul Sfîntului Prooroc Ioan Botezătorul.

S-a întocmit acest document de sfințire în două exemplare, din care unul s-a așezat în piciorul Sfântului Prestol, iar altul se va păstra în arhiva Mănăstirii Antim, pentru știința celor ce vor veni după noi și ca să fie și altora îndemn pentru îngrijirea și împodobirea Sfințelor lăcașuri.

Binecuvintează Doamne pe cei ce iubesc podoaba casei tale! AMIN!

După sfințire a urmat Sfânta Liturghie, care a fost săvârșită în Paraclisul Pompilian de către P. S. Episcop Antim Țirgovișteanul, iar în Biserica Mare de către P. S. Episcop Theoctist Botoșăneanul.

Paraclisul Pompilian, așa cum ne informează inscripția așezată deasupra ușii de intrare în naos, a fost ctitorit de pictorul Gheorghe Ioachim Pompilian la anul 1896. El a servit de Capelă, timp de 45 de ani, adică pînă în anul 1940, cînd, din cauza cutremului, a suferit serioase avarii, care au afectat în mare parte valoroasa operă de artă, pictura marelui maestru și ctitor, care datorită talentului său, a dat picturii românești opere ce stau cu cinste în colecțiile, muzeele și pinacotecile țării.

Descendent al unei familii preoțești de trei generații, Gheorghe Pompilian, născut la 6 decembrie 1832, a simțit din vreme chemarea de artist. A fost elevul și ucenicul lui Constantin Leca, de la care deprinde meșteșugul zugrăvelii.

În anul 1860 călătorește la Roma, unde frecventează Academia San Luca, studiind pe marii maeștri ai renașterii italiene. Reintors în țară în 1863, Pompilian devine un pictor cunoscut și un dascăl renumit, ca profesor la Ginnaziul Gheorghe Lazăr din București.

În pictura bisericească Pompilian a lăsat opere care îi cinstesc memoria. Biserica Sfântul Gheorghe Vechi, a fost pictată și înfrumusețată de pensula marelui maestru cu 161 de icoane, pe care le-a executat în decurs de cinci ani. La Biserica Sfântul Spiridon-Nou a lucrat Pantocratorul; iar în Paraclisul Sfintei Mitropolii a Bucureștilor a restaurat cu competență vechea pictură bizantină, desgropînd de sub vălul vremii, vechi comori de artă picturală veche-bisericească.

Paraclisul Pompilian a fost pictat pe vremea cînd era profesor la Academia Artelor Frumoase.

Icoanele din Capela Pompilian sînt copii după pinze celebre, din epoca renașterii. Astfel se întîlnesc: Cina cea de taină, de Leonardo Da Vinci; Punerea în mormînt, de El Greco, și Răstignirea de Muncaci, Coborîrea depe cruce, după școala olandeză, precum și alte scene după maeștrii picturii universale, Rubens, Corregio, Murilo și alții.

Tehnica picturii este în ulei, care însă a fost executată pe un perete slab pregătit și fără o preparație de suport mai amănunțită.

Pe pereți pictura a fost executată pe tencuiala zidului. Pe tavane și cupolă, pictura o fost lucrată pe o paianță ușoară de șipcă și trestie, încît în urma cutremurului, este ușor de înțeles, că s-au produs fisuri care însă lăsau să se vadă clar atît tema cît și coloritul viu și bine conservat.

În distribuirea picturii nu s-a ținut seamă de tipicul erminiiilor bisericești.

În altar au fost pictate următoarele scene: Pe semicercul cupolei, Maica Domnului într-un tablou alegoric «Adevărul și lumina învingînd minciuna și întinericul»; Pe boltă Dumnezeu Tatăl. Pe fundal Cina cea de Taină de Leonardo da Vinci, iar lateral Liturghisirea Sfinților Trei Ierarhi și Femeea cea păcătoasă în dreapta; Ispitirea Mîntuitorului în pustie și Arătarea Domnului Mariei Magdalena, în partea proscomidiarului.

În naos au fost reparate subiecte de pictură bisericească monumentală. Coborînd de la cupolă se observă: Pantocratorul încadrat într-un octogon între razele căruia au fost pictate în opt panouri verticale șapte sfinți apostoli și Maica Domnului, după Murillo. În pandantivii turlei cei patru Evangheliști, iar în semicercurile laterale ale arcurilor susținătoare de cupolă au fost pictate: Nașterea Domnului, în dreapta și Învierea Mîntuitorului în stînga.

În dreptul stranelor, pe perețele drept, fără absidă, au fost pictate pe panouri mari: Coborîrea depe Cruce, copie după modele flamande, avînd în margini icoanele Sfințelor Parascheva și Ecaterina, mărime naturală; iar în colțurile de sus, busturile Sfințelor Sicilia și Agata. Aceasta pe partea stîngă. Pe latura dreaptă se vîd același plan de repar-tizare, Punerea în mormînt, lateral în mărime naturală, Sfinții Mucenici Dimitrie și Gheorghe; iar în colțurile de sus busturile Sfîntului Antonie și al Sfintei Eufrosina.

Bolta pronaosului are 2 panouri centrale pictate și un luminator de sticlă prin acoperiș. Pe cele două panouri au fost reprezentate Sfînta Treime înspre cupolă și un tablou alegoric Cultura învinge forța, spre Cafas. Lateral în jos, pînă la briul cornișei au fost pictate scene biblice: Învierea lui Lazăr, Iisus între cărturari la 12 ani în templu, Vindecare unor bolnavi, pe dreapta. Pe latura din stînga: Lăsați copiii să vină la mine, Cina cea de Taină, după modelele școlii germane, poate Dürer, și Fuga în

Egipt. Pe fundalul Cafasului, Sfântul Petru în temniță, legat în lanțuri și eliberat de înger, de care se îngrozesc străjerii — Trei momente. Scena este luată din Faptele Apostolilor Cap. 5, v. 17.

Pe perețele din dreapta este zugrăvit momentul desbrăcării cămășii Mântuitorului înainte de răstignire, pe un panou mare vertical; iar alături pe un spațiu care era deasupra ușii, în Grădina Ghetsimani. Perețele din stînga are o scenă de marea priveală: Răstignirea Domnului între doi tîlhari, Învierea morților și turburarea stihțiilor. Întreg panoul are dimensiunile de 5,40 m x 3 m., fiind reprodus după pictorul maghiar Muncaci. Pe arcul exterior al cupolei, spre naos au fost pictați în medalioane, capetele Sfinților Apostoli în mărime aproape naturală, la mijloc avînd Sfînta Malramă. Chipurile Sfinților Apostoli sînt adevărate capete de expresie.

Spațiile de sub Cafas nu fuseseră pictate. Cu ocazia restaurării au fost pictate lateral icoanele Sfinților Apostoli Petru și Pavel pe dreapta și a Cuvioșilor Antonie cel Mare și Dimitrie Basarabov pe stînga. De o parte și alta a ușii de intrare în biserică au fost pictați ctitorii: Gh. I. Pompilian și Prea Fericitul Patriarh Justinian.

Pe tavanul Cafasului a fost deasemenea nou pictată Maica Domnului, stăpîna îngerilor; iar în spațiul vechei uși de intrare, care a fost zidită, au fost deasemenea nou pictate cuvioasele Teodora și Marta — în busturi pe un panou comun.

Dacă în urma cutremurului din 1940 Capela Pompilian nu s-a surpat, aceasta se datorește faptului că turla ușoară de paiantă, s-a rezemat pe patru arcuri, care legau patru stîlpi interiori, oarecum degajați de masa zidăriei pereților.

Forma bisericii este dreptunghiulară de 18 x 6 m. și este situată în lungul unei încăperi, al cărei calcan dădea în grădina Mînăstirii Antim, pentru care pricină Sfatul Popular al Capitalei a hotărît trecerea ei în patrimoniul Mînăstirii Antim.

Perețele exterior dinspre Mînăstire a suferit o deplasare de aproape 15 cm. Incît pentru a se conserva pictura, s-a efectuat o dublă centură de beton armat, legată de cinci contra forturi armate în beton și zidărie de cărămidă.

S-a creat astfel o fațadă de calcan spre grădina Mînăstirii, cu ornamente de firide în relief de tencuială, și un portal la intrare, lăsîndu-se și în spre Calea Rahovei o curte mică de acces, pentru întreținere și reparații, cu ieșirea din Sfîntul Altar.

Astfel a fost restaurată Capela Pompilian după planurile d-lui Arhitect D. Ionescu Berechet, de către Ing. D. Popescu, după studiile de rezistență ale Ing. Cora Luigi și sub supravegherea șefului de șantier Mella Alfredo. Pictura a fost restaurată de pictorul Arutiun Avachian și Gr. Stoescu.

Lucrările de restaurare s-au executat din fondurile Administrației Patriarhale, prin rîvna Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, sub directa supraveghere a P. S. Episcop Antim Tirgovișteanul, chivernisitor al bunei gospodării fiind P. C. Preot Traian Ghica, Vicar Patriarhal, care în cadrul slujbei Sfîntei Liturghii a și fost hirotesit întru econom stavrofor, dinpreună cu P. C. Pr. Atanasie Preda, Consilier Patriarhal.

La sfîrșitul Sfîntei Liturghii P. C. Traian Ghica, Vicar Patriarhal, a făcut o dare de seamă asupra noii restaurări, arătînd că în șirul marilor realizări, care încununează deceniul de păstorie patriarhală a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, Capela Pompilian, și-a găsit în Prea Fericirea Sa un al II-lea ctitor.

P. C. Sa a adus mulțumiri, Departamentului Cultelor, care a acordat un sprijin substanțial pentru planificarea materialelor de construcție și Sfatului Popular al Capitalei, care a hotărît trecerea acestui monument de artă în patrimoniul bisericii, în complexul artistic al Mînăstirii Antim.

Prea Fericitul Părinte Patriarh a luat cuvîntul și a subliniat că în 1940 cutremurul a avut triste efecte.

Prea Fericirea Sa a adus mulțumiri colaboratorilor la reconstruire și restaurare și credincioșilor care au participat la slujbă, și a dat unele lămuriri asupra momentului artistic pe care-l reprezintă pictorul Pompilian în pictura romînească, alături de Grigorescu, Tattarescu și Alexandru, care a pictat Mînăstirea Antim.

În legătură cu vechea catapeteasmă a Capelei Pompilian, P. F. Patriarh arată că a fost dată, după reparații radicale, la Biserica din comuna Podul Dîmboviței aproape de Rucăr. Aci a fost adusă, însă, o catapeteasmă tot veche, din 1855, de la Mînăstirea Dealu, care întregeste complexul artistic al Mînăstirii Antim, prin pictura realizată de un pictor olandez.

După cuvîntul Prea Fericitului Patriarh a urmat un polihroniu, și vizita vechilor chilii ale Mînăstirii Antim, Biserica Mare și Paraclisul Vechi.

La intrarea în Capela Pompilian, se poate citi:

«Acest Dumnezeuiesc lăcaș cu hramul Sfîntului Prooroc Ioan Bolezătorul, s-a zidit în anul 1896 cu cheltuiala pictorului Gheorghe I. Pompilian, care l-a și zugrăvit. În urma

cutrenurului din anul 1940, întâmplându-se să sufere mari stricăciuni, a fost restaurat în întregime în anul 1958 prin râvna Prea Fericitului Părinte Justinian, Patriarhul României, și harăzit Minăstirii Antim, ca paraclis pentru pregătirea, sfințirea și păstrarea Marelui Mir».

Tot așa, pe spatele catapetesmei adusă de la Minăstirea Dealu, montată în Paraclis, se poate citi în scrierea de transiziție, ca ortografie, și într-un grai stîngaciț «Friederich Siller, sculptorul timpurii ale bisericii, începutul la anul 1849 și isprăvitul la anul 1855».

În pridvorul bisericii au fost expuse unele lucrări ale pictorului Pompilian, achiziționate de la fiul pictorului, avocatul Gheorghe Pompilian, participant la tirnosire.

Prin restaurarea Capelei Pompilian, Patriarhia Română cinstește memoria unui mare pictor al poporului nostru, și se situiază pe linia conservării patrimoniului artistic al Patriei.

Arhidiacon PAULIN POPESCU

SOLEMNITATEA RELIGIOASĂ DE LA BISERICA DIN COM. SF. GHEORGHE, RAIONUL URZICENI

Ziua de 16 noiembrie 1958 a fost o zi de mare sărbătoare pentru credincioșii din comuna Sf. Gheorghe, raionul Urziceni, căci au avut prilejul fericit să participe la slujba arhierescă, săvârșită în biserica lor, în sobor evlavios de preoți, pentru sfințirea, după străvechiul obicei, a briului superior de icoane exterioare, cu care a fost împodobit, prin strădania lor și a păstorului lor duhovnicesc, sfântul lor lăcaș de închinare.

Intr-adevăr, datorită desăvârșitei libertăți de care se bucură cultele religioase în regimul nostru democrat popular și purtării de grijă a Intîistătătorului Bisericii noastre, sfintele lăcașuri de închinare își preînnoiesc zi de zi înfățișarea lor, Cele 54 icoane care alcătuiesc briul exterior de sus al bisericii din comuna Sf. Gheorghe, raionul Urziceni, au fost executate în ceramică, de atelierele Sf. Arhiepiscopiei a Bucureștilor și sînt o dovadă de nivelul ridicat la care a ajuns ramura aceasta de artă bisericească, în timpul din urmă, sub călăuzirea înaltei autorități bisericești.

Sfințirea celor 54 icoane de pe zidul exterior al bisericii din parohia Sf. Gheorghe a fost săvârșită de P. S. Episcop Vicar Theotist Botoșăneanul, înconjurat de un sobor de preoți, alcătuit din P. C. Consilier Patriarhal Traian Ghica, P. C. Profesor universitar onorar Nicolae Popescu, sosiți de la București, odată cu P. S. Episcop Vicar, din preotul paroh de la Sf. Gheorghe, Ioan Alexandru și din alți preoți din parohiile vecine, în frunte cu P. C. Preot Toma Ceroiu, Protopopul raionului Urziceni.

După primirea arhierescă tradițională, P. S. Episcop Vicar Theotist Botoșăneanul, înconjurat de soborul sfinților slujitori și de mulțimea credincioșilor care asistă într-o atmosferă de evlavie, a purces la sfințirea apei și la înconjurarea sfîntului lăcaș și stropirea celor 54 icoane de pe pereții bisericii cu apă sfințită, după care intrînd în biserică a continuat slujba cu oficierea Sfîntei Liturghii arhieresti.

Răspunsurile la slujbă au fost date de corul credincioșilor din comună, sub conducerea P. C. Preot Alexandru Ioan, care cu râvnă și stăruință a izbutit să înjghebeze o formație corală destul de omogenă, în stare să execute, deosebit de frumos, cîntările bisericești.

Predica zilei a fost rostită de P. C. Preot Traian Ghica, consilier patriarhal. În grai simplu, domol și așezat, P. C. Sa a grăit celor de față despre dragostea față de Dumnezeu și față de aproapele, care constituie pîrghia adevărată a întregii noastre vieți sufletești, dragoste pe care ne-a propovăduit-o și ne-a învățat-o, prin exemplul vieții Sale pămîntești, Insuși Domnul și Mîntuitorul nostru Iisus Hristos. Nu este cu puțință să iubim pe Dumnezeu fără să iubim pe aproapele nostru, care este orice om. Căci dragostea față de Dumnezeu numai prin dragostea față de aproapele se constată și se verifică. Dar dragostea față de aproapele înseamnă strădania continuă de înlăturare din mijlocul societății omenești a oricăror frecșuri, oricăror neînțelegeri și oricăror nemulțumiri și lămurirea tuturor conflictelor pe cale pașnică. Iată de ce oamenii cinstiți din lumea întregă, înfrățiți în cea mai impunătoare acțiune din cîte a cunoscut istoria, depun sfîrșări susținute pentru apărarea păcii și pentru înlăturarea izbucnirii unui nou război mondial, care cu armele atomice de astăzi ar însemna distrugerea omenirii întregi.

Cuvintele P. C. Părinte Consilier patriarhal Traian Ghica au produs o adîncă impresie asupra ascultătorilor, întărîndu-le mai virtos hotărîrea de a fi niște slujtori devotați ai păcii, ai dragostei dintre oameni și ai lui Dumnezeu.

La sfârșitul slujbei a luat cuvîntul P. S. Episcop Vicar Theoctist Botoșăneanul, care într-o cuvîntare plină de miez și de dragoste părintească, a evidențiat munca depusă de preotul paroh al parohiei Sf. Gheorghe pentru înfrumusețarea bisericii din parohia sa și a adus laudele cuvenite consiliului parohial și tuturor credincioșilor din comună, care în tot timpul au dat concursul și sprijinul neprecupețit păstorului lor duhovnicesc. Caracteristica principală a adevăratului creștin, a spus P. S. Episcop Vicar Theoctist, este aceea de a se arăta ascultător față de păstori săi duhovnicești și față de conducătorii săi din viața socială. Supunerea și ascultarea față de regimul nostru democrat popular caracterizează astfel pe adevăratul creștin din patria noastră. Sfîntul Sinod al Bisericii noastre sprijină din toată inima strădaniile factorului politic pentru o viață mai bună și pentru pace și îndeamnă la tot pasul, pe credincioșii Bisericii să se arate loiali față de autorități, efortul comun pentru construirea unei vieți mai bune. Sărbătoarea de astăzi este prilej de bucurie duhovnicească, dar și prilej de îndemn, ca toți fiii credincioși ai acestei parohii să pornească la muncă plini de hotărîre pentru înfrumusețarea tot mai vădită a comunei lor, pentru dobîndirea a cît mai multe roade agricole, căci bunăstarea materială a tuturor și înflorirea patriei noastre dragi, nu se pot înlăptui decît printr-un elan de muncă nestăvilită.

P. S. Episcop Theoctist a îndemnat apoi pe ascultători să fie factori activi în lupta pentru pace, căci Dumnezeu, după cum ne spune Sf. Scriptură, iubește pe făcătorii de pace și-i numește cu adevărat fiii ai Săi. Pacea înseamnă muncă, înseamnă viață, înseamnă progres și bunăstare, pe cînd războiul înseamnă moarte și distrugere. Pacea înseamnă lumină, războiul întuneric. Alegeți lumina, alegeți viața și ferii-vă, ferind și pe alții de întuneric și de moarte, și-a încheiat P. S. Episcop Theoctist înălțătoarea sa cuvîntare.

Clipele de înălțare sufletească, trăite de credincioșii din parohia Sf. Gheorghe, vor rămîne vreme îndelungată vii în inimile lor, iar sfaturile părintești primite cu această ocazie, nu vor înlîzira să-și dea roadele lor frumoase.

După săvîrșirea sfîntei slujbe, P. S. Episcop Vicar, însoțit de întregul sobor care a participat la slujbă, au vizitat casa parohială, unde consiliul parohial a servit sfințitorilor slujitori o creșlinească agapă.

Pentru activitatea sa pilduitoare, P. C. Preot Alexandru Ioan a fost distins de Sinodul Mitropolitan cu rangul de iconom stavrofor, P. S. Episcop Theoctist săvîrșind hirotesia sa în fața credincioșilor, spre deplina lor mulțumire sufletească, pentru prețuirea pe care conducerea Bisericii a arătat-o preotului lor.

SFINȚIREA BISERICII DIN PAROHIA RIUL ALB

În ziua de 12 octombrie a. c., enoriașii bisericii parohiei Riul Alb, din raionul Pucioasa, au avut o sărbătoare deosebită: au participat cu multă însuflețire la oficierea slujbei religioase pentru resfințirea bisericii lor, căreia i s-au făcut reparațiuni radicale și pictură nouă.

Biserica din satul Riul Alb are o vechime de peste 100 de ani și a suferit mari stricăciuni, mai ales în urma cutremurului din 1940.

Cu sprijinul și contribuția enoriașilor, prin munca neobosită a preoților și a membrilor Consiliului și Epitropiei parohiale, și cu înțelegerea organelor locale și administrative, Riurenii au reușit să aibă o biserică frumoasă, mărturie concretă a credincioșilor lor și a vrednicilor lor înaintași și semn vădit al libertății religioase din țara noastră.

Slujba de sfințire a fost oficiată de un sobor de preoți, alcătuit din: P. C. Preot Alexandru Ionescu, Vicarul Arhiepiscopiei Bucureștilor, P. C. Preot Ilie Mirică, protoiereul raionului Pucioasa, și alți C. C. Preoți:

Răspunsurile la Sfînta Liturghie au fost date de cîntăreții bisericilor ai căror preoți au luat parte la această slujbă.

După oficierea Sfîntei Liturghii, P. C. Preot Grigore Mirescu, parohul bisericii, a făcut o frumoasă și documentată expunere a felului cum s-au desfășurat lucrările de reparație generală ale acestui vechi locaș de închinare, mulțumind tuturor celor care l-au sprijinit, pentru deplina ei reușită.

A vorbit după aceea P. C. Protoiereu Ilie Mirică, care a arătat că prin stăruința neobosită a preoților Grigore Mirescu și Spiridon Mihai, s-a realizat o frumoasă lucrare la această parohie, spre slava lui Dumnezeu și spre folosul credincioșilor respectivi.

În continuarea cuvântării, P. C. Protoiereu a îndemnat pe enoriași și pe preoți să sprijine lucrarea de folos obștească, să-și îndeplinească cu cinste îndatoririle patriotice și să fie susținători activi ai luptei pentru apărarea păcii, căci pacea cheazășuește mîntuirea sufletească, cum și progresul și bunăstarea oamenilor.

A luat cuvîntul, după aceea, Preotul Mihai-Rîul Alb, care a vorbit despre vrednicia Rîurenilor, atît ca fii ai Bisericii, cit și ca artiști în executarea de lucrări de artă națională. Lucrările de artă națională executate de Rîureni uimesc pe cei care au posibilitatea să constate îndeletnicirile acestor săteni cinstiți și dornici de lucrări cit mai frumoase și desăvîrșite. În continuarea cuvântării sale, Părintele Spiridon Mihai citează numele a cîtorva fii ai satului, care s-au remarcat prin alese însușiri și realizări concrete, în ce privește sculptura lemnului, în țesături naționale, broderii, epitafe, etc.

«Ținem să afirmăm că neasemuita solemnitate ce s-a desfășurat astăzi, va fi pentru noi un imbold, să fim cu toată inima și cu toată stăruința pentru construcția vieții noi, ai unei vieți pașnice și fericite în patria noastră» — a spus Părintele Mihai în încheierea cuvântării C. Sale.

Cel din urmă a vorbit P. C. Preot Alexandru Ionescu, Vicar al Sîmlei Arhiepiscopiei a Bucureștilor.

P. C. Sa a felicitat pe preoții și pe credincioșii bisericii Rîul Alb, pentru această măreață lucrare ce au realizat în satul lor, comunicînd, totodată, că preoților le vor fi acordate distincții bisericești, ca o mică răsplată a vredniciei lor activități. În continuare, P. C. Sa a mulțumit tuturor celor care au sprijinit realizarea acestei frumoase lucrări și sfătuieste pe credincioși, ca și Părintele Protopop, ca aceștia să fie cetățeni cinstiți ai patriei noastre, îndeplinindu-și cu însulețire îndatoririle patriotice, aceasta fiind dorința Întîistătorului Bisericii noastre, P. F. Părinte Patriarh Justinian, care ne vrea buni creștini și cetățeni loiali ai patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

A urmat apoi o agapă, la care au luat parte toți cei care au participat la această deosebită solemnitate.

ASISTENT

RESTAURAREA SCHITULUI CRASNA

Evlavia înaintașilor a lăsat peste vremuri multe locașuri de închinare creștinească. Unul din acestea este și Schitul Crasna, din comuna Izvoarele, regiunea Ploești. Ca să ajungi la Schitul Crasna, trebuie să străbați un drum de 8 km., plecînd de la Halta Izvoarele, sau de la Halta Homoricu, prin satul Schiulești, pe albia plină de bolovani a pîrului Crasna. Ambele drumuri sînt puțin practicabile. Bune, mai ales, pentru a fi parcurs, cu piciorul, în timpul verii, pe timp de secetă. Cînd sînt însă ploii și cînd se topesc zăpezile primăvara, cele două drumuri sînt mult mai greu de străbătut, cu cît te apropii de Schit. Cînd ajungi însă aici, îți luge parcă oboseala drumului făcut, în fața frumuseților naturii înconjurătoare și a liniștei adînci. În orice anotimp al anului, locurile acestea își au farmecul și încîntarea lor deosebită. Primăvara este împodobită aici cu o puternică frăgezime a naturii: codrul, pașiștele cu florile lor, cerul și cîntecul păsărilor; vara cu soarele ei cald și cu rodnicia bogată a pămîntului; toamna cu melancolia frunzelor îngălbenite, ca aurul, a nesfîrșitelor păduri de fag, contrastînd cu verdele puternic al pilcurilor de brazi, iar iarna cu ninsoarele ei nesfîrșite, la adăpostul pădurilor seculare...

Istoricul acestui schit începe din zilele revoluției lui Tudor Vladimirescu, cînd o parte din locuitorii satului Izvoarele, — așezat pe drumul ce leagă orașul Ploești cu vechea trecătoare de peste munți, Bratocea —, din cauza turburărilor ce erau în acele zile în țară, au plecat în «băjenie», în muntele ce se cheamă «Ursoaia». Și aici, la poalele muntelui, la adăpostul pădurilor seculare, pe întinsul unei finețe bogate, și-au făcut surle și bordeie, pentru ei și vitele lor. Iar după ce turburărilor s-au liniștit, un om cu frică de Dumnezeu — Constantin Dinu Potlogea, Mare Postelnic — tot din satul Izvoarele, fiul lui Popa Radu Potlogea, vîzîndu-și consătenii că locuiesc în muntele «Ursoaia», care era proprietatea sa, s-au sfătuit împreună și au hotărît că ar li mai bine să rămînă aici și să-și construiască case, fiind și ei mai feriți de turburări și necazuri.

În felul acesta a luat ființă un mic sat, cu numele de «Băjănari», din care se mai păstrează și astăzi cîteva case.

Odată cu satul, postelnicul Constantin Pollogea a făcut și o biserică, pe care a închinat-o Sfinților Împărați Constantin și Elena.

Împ de patru ani (1824-1828) s-a lucrat la această biserică, construită cu ziduri groase, din bolovani de gîrlă și cărămidă bine legată.

În anul 1828, cînd s-a tîrnosit noua biserică de către Episcopul Chesarie al Buzăului, acesta i-a spus ctitorului:

— «Măi Dinule, aici era frumos pentru un schit!».

La îndemnul episcopului, postelnicul — care era văduv în urma decesului soției sale Catarina, a răspuns:

— «Să facem schit, și pe mine fă-mă călugăr ca să văd de el».

Cu voia lui Dumnezeu și cu binecuvîntarea episcopului, postelnicu Constantin Dinu Pollogea, devine schimonahul Chesarie și este îndruit ca primul stareț al Schitului «Izvoarele», căci așa i s-a spus de la început, după numele comunei de care aparține.

*

Așezările și oamenii se schimbă însă, odată cu scurgerea vremurilor și cu transformările sociale.

Călugării au plecat la alte minăstiri mai mari. Cu trecerea anilor, schitul a ajuns un fel de metoc al Minăstirii Cheia, trăind o viață de declin.

În 1920, din cauza unui incendiu, a ars stăreția schitului dimpreună cu arhiva și chiliile vechi.

Prin stăruința și munca vrednicului ieromonah Nicon, cît și prin purtarea de grijă a blîndului și duhovnicescului protosinghel Ilarie — foști stareți — în schit s-au făcut chilii noi pentru monahi; s-au reparat unele stricăciuni de la biserică și s-a împodobit sfîntul locaș cu mai multe obiecte de cult.

Biserica și clopotnița schitului aveau însă nevoie de reparațiuni și consolidări mult mai mari.

Pardoseala de scînduri din biserică se stricase și nu mai corespundea unui locaș de închinare creștinească. Acoperișul de șîță, de la turla aceleiași biserici, putrezise și el, lăsînd ca să pătrundă apa ploilor peste zidăria interioară, amenințînd pictura și înregul edificiu, iar clopotnița, ajunsă într-o stare de mare degradare, cu acoperișul putred, cu zidurile crăpate și zdruncinate de cutremur, stătea gata să se prăbușească.

Veniturile proprii ale schitului, ori cît de bine ar fi fost ele chivernisite, nu puteau să umple aceste goluri, să vindece rănilor deschise. Trebuia ca să vină din afară un ajutor mult mai mare, un sprijin mult mai puternic.

Grija deosebită pe care o arată Guvernul Republicii Populare Romîne față de conservarea și renovarea monumentelor istorice — tezaur scump în patrimoniul istoriei Patriei noastre — s-a făcut simțită și la acest schit retras. Schitul, fiind trecut în rîndul monumentelor istorice, a fost declarat ca șantier de lucru al Departamentului Cultelor, din anul 1956. Cu sumele arătate, prin Arhiepiscopia Bucureștilor, s-a făcut lucrări importante de restaurare și consolidare la biserică schitului și la clopotniță, tîndu-se întru totul seamă de recomandările și îndrumările date de organele tehnice de la Departamentul de arhitectură și urbanistică — secția monumente istorice.

S-a pardosit biserica cu plăci de piatră Bambotok; s-a reparat strănile; s-au construit din nou patru stîlpi din cărămidă, care despart naosul de pronaos; s-au făcut din nou ușile și ferestrele de la biserică.

Totodată, s-a făcut trotuar împrejurul locașului de închinare și o rigolă în partea de nord a bisericii; s-a renovat radical și s-a acoperit din nou cu șîță, turla bisericii și pridvorul; s-a spoit întreaga biserică în exterior.

S-a consolidat partea de jos a zidurilor de la clopotniță și s-au făcut renovări radicale la partea superioară, construindu-se din nou acoperișul, precum și o scară de piatră, care duce la clopot.

Din cauza drumurilor aproape inaccesibile, materialele au fost transportate la schit cu mare greutate. S-au învins însă toate greutățile și s-au terminat cu bine lucrările de restaurare și consolidare.

Suma alocată din partea Departamentului Cultelor, pentru efectuarea acestor lucrări importante — fără să se fi încheiat încă o situație definitivă — depășește 200.000 lei.

*

Duminică 9 noiembrie a. c., într-un cadru solemn s-a făcut sfințirea lucrărilor de restaurare și renovare de la Schitul Crasna, de către Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșaneanul, ca delegat al Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian.

De sîmbătă seara, după ce a străbătut o bună parte de drum pe jos — de la parohia Schiulești, pe pîrîul Crasna, Prea Sfințitul Episcop a sosit la schit, însoțit de P. C. Arhimandrit Justinian Florea Exarhul Minăstirilor și de ierodiaconul Vladimir Trandafir de la Catedrala Patriarhală.

Potrivit tipicului minăstiresc, Prea Sfințitul Episcop Theoctist a oficiat vecernia și litia, luînd parte la slujba utreniei pînă la sfîrșit.

Răspunsurile la strană au fost date de un grup de călugărițe de la Minăstirea Suzana.

Duminică dimineața, la orele 9, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanul Vicar Patriarhal, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvîrșit slujba sfințirii apei, în fața credincioșilor.

În sunetele clopotelor și a cîntărilor susținute de călugărițe, s-au sfințit lucrările efectuate la biserica și clopotnița de la Schitul Crasna, lucrări realizate prin purtarea de grijă a Departamentului Cultelor.

Biserica și clopotnița schitului, altă dată triste și îndoliate de starea în care ajunseseră, îmbrăcau astăzi haina albă de sîrbătoare; iar chipurile sfinților, de pe vechea catapetasmă a bisericii, erau parcă mai luminoase în această zi de bucurie și praznic duhovnicesc. Sufletul schimonahului Chesarie, ctitorul acestui schit se bucura și el din lumea lui, cînd, după un lung șir de ani, s-au găsit alți oameni de bine, ca să așeze în cinstea cuvenită locașul de închinare străbună de la Crasna.

După ce s-a terminat actul sfințirii, a început Sfînta Liturghie. La sfîrșitul Sfintei Liturghii, cuviosul ieromonah Damaschin Duru, starețul schitului, a făcut o dare de seamă asupra lucrărilor efectuate la acest schit de către Departamentul Cultelor.

După darea de seamă a starețului, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanul a rostit o amplă și impresionantă cuvîntare, scoțînd în evidență în mod deosebit grija și atențiunea pe care o arată conducătorii țării noastre, față de monumentele istorice și artistice, presărate pe întinsul patriei, ca niște mărturii scumpe ale trecutului.

În prima parte a cuvîntării Sale, Prea Sfințitul Episcop Theoctist a țilcuit în cuvinte alese, în fața credincioșilor, pericopa evanghelică cu învierea fiicei lui Iair, de la Luca VIII, 41-56.

Printre cele arătate, P. S. Sa a scos în evidență purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de sănătatea și viața oamenilor, aducînd o mare bucurie în casa lui Iair, mai marele sinagogei, prin minunea săvîrșită, dînd viață fiicei sale.

În continuare, Prea Sfințitul Sa a spus: «Sînt rare asemenea bucurii spirituale pe care le pot trăi oamenii. Dar cu cît bucuriile spirituale sînt mai rare, cu atît sînt parcă mai puternice și cu atît sufletele noastre se înalță mai sus, în văzduhul trăirilor duhovnicesci».

Bucuria care s-a simțit în casa lui Iair, în urma minunii săvîrșite de Domnul Hristos, parcă o trăim și noi astăzi, cu prilejul sîrbătorec al sfințirii lucrărilor ce s-au făcut la acest schit, cu sumele primite de la Departamentul Cultelor și prin grija Arhiepiscopiei Bucureștilor.

Schitul acesta, veche ctitorie de închinare și evlavie străbună, după cum ați auzit din darea de seamă a părintelui stareț, ajunsese din cauza anilor și a vitregiei vremurilor, într-o stare de degradare și paragină, pe care unii dintre Dvs. o cunoașteți.

Grija deosebită ce o are Guvernul Patriei noastre, față de monumentele istorice, s-a îndreptat însă și către acest schit, ridicat în aceste locuri, de către străbunicii dvs., în vremuri de «bejenie».

Din starea lui umilitoare în care ajunsese, în urma reparațiilor și a consolidărilor făcute, biserica și clopotnița schitului, au căpătat o altă înfățișare, îmbrăcînd haină curată de sîrbătoare.

Bucuria noastră trebuie să fie însă cu atît mai mare, cînd vedem că alături de marile realizări ce se înfăptuiesc pe întinsul Patriei noastre scumpe — așezăminte de cultură, uzine și fabrici, case de odihnă și asistență socială — toate puse în slujba oamenilor muncii, se reînnoiesc și se îmbracă în vestimente de sîrbătoare multe biserici și minăstiri, monumente istorice ale trecutului nostru mult zbîrcit.

Niciodată nu s-a arătat atîta purtare de grijă față de aceste momente istorice, ca în zilele orînduirii noastre populare. Guvernul Republicii Populare Romîne, prin Departamentul Cultelor și împreună cu autoritățile superioare bisericești, a scos din ruină și a chemat la viață mai multe locașuri de închinare străbună.

La Minăstirea Neamț, la Sucevița, la Vatra Moldoviței, la Dealu, la Căldărușani, la Brebu, la Ghighiu, la Schitul Maicilor și în alte multe locuri, s-au investit fonduri, s-au dat materiale de tot felul și s-au făcut lucrări importante, pentru restaurarea și consolidarea acestor sînte așezăminte, care sînt presărate pe întinsul țării noastre, ca niște

mărturii scumpe ale trecutului poporului nostru — comori neprețuite și zestre sântă în patrimoniul istoriei noastre.

Grija aceasta deosebită, pe care o arată conducerea țării noastre, față de aceste monumente, trebuie să ne bucure și să ne înalțe sufletele. Trebuie să ne facă mai încrezători în noi, în munca noastră cinstită și în idealurile noastre curate de apărători ai păcii.

Ca fii ai Bisericii și ca oameni cinstiți și muncitori, fiecare dintre Dvs. trebuie să fie și un apărător al păcii, pentru că aceasta este idealul și bunul cel mai mare, după care însetează astăzi cea mai mare parte a omenirii. Căci dacă războiul nu aduce decât nenorocire, lacrimi, moarte și distrugerii — pacea aduce totdeauna bucurie, bună stare și fericire pentru toți.

În timpuri de pace ne putem păstra comorile spirituale ale trecutului, simțim bucuriile prezentului, prin făuriri și realizări noi, pășim sigur spre un viitor fericit și luminos.

În timpul de liniște și pace se construiește, se creiază, rodește și înflorește viața, sîntem stăpîni pe soarta noastră și asigurăm fericirea copiilor noștri.

Cei ce doresc război, doresc nimicirea vieții. Ei nu văd decât mominte și cimitire, case omenesti dărimate, valori artistice și culturale transformate în pulbere. Să ne ferescă Dumnezeu de asemenea timpuri apocaliptice!

Ca oameni ai credinței și ca fii ai Bisericii, să fim încredeințați că pacea va triumfa în omenire.

Cu siguranța acestei credințe triumfătoare să fim cetățeni cinstiți ai Patriei noastre; oameni harnici la locurile noastre de muncă, pentru ca din cinstea și munca noastră curată, închinată înfloririi patriei, să simțim totdeauna aceeași mare bucurie spirituală pe care o simțim astăzi, cînd acest locaș de închinare strămoșească a fost îmbrăcat în vestmint înouilor, prin purtarea de grijă a Departamentul Cultelor.

În încheierea cuvîntării Sale, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanul a adus în numele Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, cuvinte de caldă mulțumire și de înaltă apreciere conducerii Departamentului Cultelor, pentru ajutoarele materiale acordate la refacerea Schitului Crasna, cît și tuturor tehnicienilor și meșterilor care au lucrat la înnoirea și consolidarea acestui schit.

La sfîrșitul cuvîntării s-a citit în fața credincioșilor textul următoarelor telegrame, care au fost trimise Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, precum și domnului D. Dogaru, Secretar General al Departamentului Cultelor:

— «Săvîrșind sfințirea lucrărilor de restaurare de la Schitul Crasna, noi dimpreună cu preoții slujitori, soborul schitului și credincioșii prezenți, cu acest prilej ne îndreptăm gîndurile cu fiască dragoste către Prea Fericirea Voastră, mulțumindu-vă pentru părinteasca purtare de grijă ce arătați sfințelor mînăstiri, rugînd pe Dumnezeu să vă înzilească cu mulți și fericți ani, pentru binele sfintei noastre Biserici și pentru cauza sfințată a păcii».

— «Ca delegat al Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, săvîrșind sfințirea lucrărilor de restaurare de la Schitul Crasna, monument istoric — lucrări subvenționate de către Departamentul Cultelor — noi, dimpreună cu preoții slujitori, soborul schitului și credincioșii prezenți, ne exprimăm întreaga noastră recunoștință, dragoste și devotament față de conducătorii scumpei noastre Patrii, mulțumindu-vă cu acest prilej, pentru grija ce o aveți față de păstrarea monumentelor noastre istorice, încredeințindu-vă totodată că ne vom spori strădaniile în lupta pentru apărarea păcii și pentru sprijinirea vieții celei noi, instaurată în țara noastră — Republica Populară Romîna».

Slujba s-a încheiat cu un polihroniu făcut pentru Înfrîntătorul Bisericii noastre, pentru conducătorii Patriei și pentru toți binecredincioșii creștini, care au luat parte la această solemnitate.

Într-un cadru de sobrietate și tradiție mînăstirească, la stăreția schitului s-a servit soborului de slujitori și altor invitați, o agapă frățească.

În jurul orelor 16, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșăneanul a părăsit schitul, pe același drum de pe pîrîul Crasnei, pe care ploile toamnei și căruțele sătenilor, ce transportă lemne din pădure, îl desfundase de tot.

Umbrele înserării se lăsau încet peste îndepărlatele întînderi, în timp ce clopotul schitului vestește pînă departe, din clopotnița cea nou împodobită, începutul vecerniei.

În pîlpîirea firavă a unei luminări, un călugăr bătrîn, care n-a părăsit schitul de 30 ani, a citit cu glas plin de evlavie, prima laudă din pravila monahilor; iar preotul din fața altarului se ruga pentru «pacea a toată lumea, pentru bună starea sfintelor lei Dumnezeu biserici, pentru liniștea văzduhului și pentru îmbelșugarea rodurilor pămîntului»...

EPISCOPIA BUZĂULUI

SFINȚIREA BISERICII DIN PAROHIA TISĂUL DE JOS

Duminică, 19 octombrie a. c., a avut loc sfințirea Bisericii din parohia Tisău de Jos, raionul Buzău.

În ajun seara, s-a săvârșit vecernia cu lăca și priveghere, de către un sobor de preoți, în frunte cu Părintele Ioan Coman, Rectorul Institutului Teologic din București.

La sfârșitul slujbei, Părintele Lăudatu Vasilescu, Protopopul raionului Buzău, a rostit un cuvânt de învățătură, anunțând, totodată, și programul slujbelor de sfințire pentru a doua zi.

Duminică dimineața la ora 9, a sosit și P. S. Episcop Antim, însoțit de Părintele Vicar Marin Bogoi. Credincioșii au întâmpinat pe P. S. Episcop, aruncând flori pe cale.

Părintele Protopop Lăudatu Vasilescu, în fruntea clerului, l-a întâmpinat pe P. S. Episcop în pragul bisericii, cu sfânta cruce și sfânta evanghelie. Apoi, intrând în biserică, a început să se deslășoare slujba sfințirii, după toată rânduiala tipiconală, cu înconjurul bisericii, iar înainte de sfințirea sfintei Mese din altar, Părintele Vicar Marin Bogoi a dat citire documentului. După sfințire s-a început sfânta Liturghie, de către P. S. Episcop, înconjurat de întregul clerul slujitor: La sfârșitul Sfintei Liturghii, Părintele Stan Coman, parohul bisericii, a dat citire unei ample dări de seamă asupra lucrărilor necesare la ridicarea noului locaș de închinăciune, între anii 1946-1958, timp de 12 ani. Face și un istoric al bisericii, care a dăruit pe acest loc și care s-a dărâmat de cutremurul din 1940. Harnicul preot paroh a dovedit că s-a ocupat serios asupra problemei ctitorilor Bădeni și a terminat, aducând mulțumiri Sfintei Episcopii și Departamentului Cultelor, precum și Părintele Rector Ioan Coman, care au ajutat să se ridice această biserică, — ca și bunilor credincioși și enoriași care au contribuit prin danii și muncă voluntară.

A luat apoi cuvântul Părintele Rector Ioan Coman, care a făcut considerațiuni asupra acestei mărețe nuntiri dintr-o Hristos — mirele și Biserica — mireasa Sa.

Urmează la cuvânt Părintele Lăudatu Vasilescu, Protoierul raionului Buzău, care a salutat prezența P. S. Episcop Antim în mijlocul preoților și credincioșilor de pe Valea Tisăului. A făcut și un scurt raport asupra lucrărilor din cuprinsul protoieriei, reparațiuni sau renovări de pictură, subliniind că preoții au luat bunul exemplu de la P. S. Episcop Antim, care, în decursul mai multor ani, a realizat la sediul eparhial, lucrări vrednice de pomenire. Tot după același bun exemplu, preoții colaborează frumos cu organele puterii locale și dă concursul la toate operele sociale de stat.

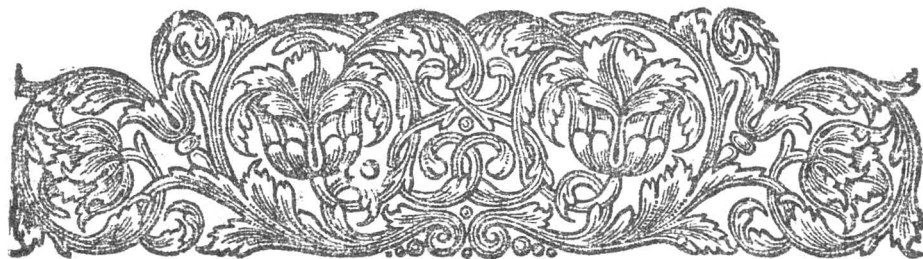
A salutat, de asemenea, prezența reprezentantului Ministerului Cultelor, asigurându-l că preoțimea buzoiană își face datoria și se situează în frunte, mai ales în luptă pentru pace. Iar pe P.S. Episcop Antim îl asigură de tot devotamentul preoțimii și credincioșilor din Protoieria raionului Buzău, rugându-l să le dea arhierasca binecuvântare.

Tuturor, le răspunde P.S. Sa, care subliniază munca și strădaniile preotului paroh Stan Coman și scoale în evidență meritele acestuia vrednic preot, care și pînă acum a fost distins cu ranguri bisericești. Arată meritele deosebite ale poporului credincios, care prin strădani serioase, a vrut să-și ridice un locaș de închinare, și după o muncă de 12 ani, au izbutit să-l aibă. Dorește ca sfințirea acestei biserici să însemneze și sfințirea sufletelor, îndemnându-i pe toți să devină, prin lucrarea Bisericii și a preotului, cetățeni buni, drepti și conștiințioși. Să-și îndeplinească îndatoririle către stat, să asculte de mai marii lor și să trăiască în bună și statornică pace unii cu alții, și să se întrajutoreze în muncile obștești, pentru că munca este prîghia vieții.

În încheiere, P. S. Episcop Antim mulțumește tuturor pentru strădaniile depuse și cere harul și binecuvîntarea lui Dumnezeu, peste cei prezenți și familiile lor. La sfârșit, P. S. Sa face hirotezia în iconom stavrofor a părintelui paroh Stan Coman, încredințându-i sfânta cruce, ca cel mai mare rang bisericesc pe care un preot poate să-l primească, ca semn al vredniciei sale, din minile chiriarhului său.

În cântarea imnului chiriarhal «Pre Stăpînul și Arhierul nostru», P. S. Episcop Antim, împreună cu preoții, slujitorii și Consiliul parohial, părăsește biserica, mergînd la o masă a dragostei, pregătită în casa preotului paroh, iar după o oră, se reîntoarce în reședința sa.

ASISTENT

CRONICĂ

LUCRĂRILE CELEI DE A 5-a SESIUNI A MARI ADUNĂ NAȚIONALE

În zilele de 27, 28 și 29 decembrie 1958, au avut loc lucrările celei de a V-a sesiuni a actualei legislaturi a Mării Adunări Naționale a Republicii Populare Române.

Deschizând ședința lucrărilor sesiunii, deputatul Const. Pîrvulescu, președintele Mării Adunări Naționale, a evocat memoria deputaților Teodor Iordăchescu și Maria Moraru, care au încetat din viață în timpul ce a trecut de la ultima sesiune a Mării Adunări Naționale.

Întreaga asistență a păstrat un moment de reculegere, în memoria celor doi deputați decedați.

După aceea, a fost supusă cunoștinței și aprobării Adunării, ordinea de zi a lucrărilor.

A fost adoptată următoarea ordine de zi:

1. .Votarea legii bugetului de stat pe 1959;

2. Ratificarea decretelor emise de Prezidiul Mării Adunări Naționale în timpul dintre sesiuni:

Au fost aleși după aceea secretarii biroului Mării Adunări Naționale.

Ulterior, la propunerea Comisiunii juridice a Mării Adunări, s-a inclus pe ordinea de zi, legea pentru modificarea art. 17 și 59 din Regulamentul de funcționare a Mării Adunări Naționale.

La primul punct al ordinei de zi, din însărcinarea Consiliului de Miniștri, ministrul Finanțelor, Aurel Vijoli, a făcut o documentată expunere asupra bugetului de stat pe 1959.

În cuprinsul expunerii a fost făcută o judicioasă analiză asupra veniturilor și cheltuielilor statului pe anul 1959, în legătură cu finanțarea investițiilor, a industriei, a agriculturii, a acțiunilor social-culturale, cum și a bugetelor Sfaturilor Populare.

«Aplicînd politica Partidului Muncitoresc Român — a spus Ministrul Finanțelor — guvernul îndreaptă principalele mijloace financiare ale statului, spre dezvoltarea neîntre-rupăt a forțelor de producție, pe baza tehnicii celei mai avansate, în vederea creșterii continue a productivității muncii în industrie și agricultură, în scopul îmbunătățirii treptate, dar neconținute, a nivelului de trai material și cultural, al oamnilor muncii.

În timp ce bugetele statelor imperialiste, — ca urmare a caracterului șubred al economiei capitaliste și psihozei războinice, pe care încearcă să o creeze cele mai agresive cercuri monopoliste — concentrează principalele resurse financiare, spre militarizarea economiei și accelerarea cursei înarmărilor atomice, bugetul țării noastre, ca și al celorlalte țări socialiste, exprimă, prin toate prevederile sale, calmul și încrederea în viitor, activitatea pașnică a poporului, pentru crearea unei vieți noi, socialiste.

Republica Populară Română duce o politică consecventă de apărare a păcii și întărire a securității popoarelor, de destindere în relațiile internaționale.

Forțele păcii, democrației și socialismului sînt în continuă creștere în întreaga lume. Succesele repurtate de poporul român, pe calea dezvoltării economice a țării constituie o contribuție la întărirea acestor forțe, o contribuție la lupta desăvîrșită de țările lagărului socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, împotriva uneltirilor agresive, imperialiste, pentru prăfîmpinarea primejdiei unui nou război, pentru colaborarea și coexistența pașnică, a țărilor cu orînduirî diferite».

A urmat după aceea raportul comisiei economico-financiară, prezentat de deputatul Constantin Scarlat.

«Se pot scrie cîntece și poeme, fără număr, despre cifrele de plan — a spus deputatul academician, Mihail Beniuc — despre generoasele prevederi financiare ale bugetului nou în industrie, în agricultura țării, în acțiunile sociale și culturale. De fapt, aceste cifre, înflorite, din fapte, sînt ele însele un poem, poemul nărilor realizării, ce se încheagă cu pricepere și cu hărnicie, de către oamenii muncii, spre bunăstarea generală, spre invincibilitatea socialistă și participarea la întărirea păcii.

Luați bugetul nostru nou. Ce grăiește din împletirea echilibrată a cifrelor? Grăiește viața în ascensiune. Se profilează, de după ele, marile întreprinderi chimice, răzbat prin ele forțata marii industrie de mașini, gilgiitul sondelor de țifei, ciocanele din abataje, conductele electrice care întretaie țara. Se străvăd prin pinza lor, tractoarele pe șesurile țării, — fecunde și lucrute de țărani liberi. Surid de după cifre, locuințele muncitorești, așezămintele sanitare și culturale, școlile, parcurile vesele și luminoase. Dar mai este ceva ce vorbește răspicat din noul buget: hotărîrea nezdruincată a poporului nostru, de a nu se lăsa călcat de nimeni în picioare. Construim socialismul pentru noi și pentru generațiile viitoare.

Bugetele noi ale satelor imperialiste conțin și ele cifre de ordinul zecilor și zecilor de miliarde. Dar ce dau ele la iveală? Dintr-o parte scot țevile tunurilor, din alta se văd rampele de lansat proiectilele teleghidate; dintr-una răsună zgomotul motoarelor avioanelor cu încărcătura atomică, din alta se aud amenințările de război. Deasupra acestei hărmlăi scilepesc profiturile și supraprofiturile marilor financiar, cavaleri sinistri ai cursei înarmărilor. Iar dedesubt, jos de tot, geme șomajul, mizeria măselor, poporul, cu gruzul îndoit sub jug, La aceasta sînt folosite miliarde de dolari ale imperialiștilor americani».

În continuare, vorbitorul a subliniat importante realizări obținute în domeniul culturii, în cei 11 ani de la proclamarea republicii, realizări menite să satisfacă setea multiseculară de lumină a poporului nostru.

«Am rupt zăbranicul negru al neștiinței de carte de pe ochii poporului nostru — a reluat vorbitorul. Aveam înainte, trei milioane de analfabeți în țară. Între cele două războaie mondiale, existau 2004 biblioteci la sate, cu ceva peste o jumătate milion de volume. Revenea o bibliotecă pentru 6000 de locuitori și o carte la 22 de săteni.

La ce s-a ajuns în cei 11 ani de la proclamarea republicii? S-a ajuns la peste 12.000 de biblioteci, numai la sate; la peste 13 milioane volume, deci la un spor față de trecut, în proporție de 2.312%. În regiunea Constanța, bunăoară, cea mai avansată din punctul de vedere al transformării socialiste a agriculturii și a vieții satului, există în medie la sat — în biblioteci — 3.360 de volume, cu 3.170 de cititori anual, revenind tot în medie, cîte 8 cărți citite de persoană, unii cititori ajungînd la 30 de volume anual. Există în țară biblioteci sălești cu 24.000 de volume.

Literatura noastră clasică și nouă, cărți artistice, științifice și tehnice sînt editate în tiraje de milioane de exemplare, care stau la îndemîna măselor de cititori. Partidului nostru, îndrumărilor primite din partea partidului, se datoresc succesele literaturii noastre originale, pe care o urăsc cu atîta sete, dușmanii țării noastre, reacționarii și trădătorii de toate calibrele, cu simbrile mai mare sau mai mică, la imperialiști.

Noi ne miudrim todată că naționalităților conlocuitoare din patria noastră li se asigură o dezvoltare culturală multilaterală, respectînd tradițiile și limba fiecăreia și dîndu-le posibilități maxime de a realiza opere de creație naționale în formă, socialiste în conținut, în lupta comună pentru cauza Republicii Populare Romîne.

Niciodată cultura romînească, realizările culturale ale R. P. Romîne n-au fost mai răspîndite și mai cunoscute în străinătate. Toate acestea n-ar fi fost posibile, fără sprijinul material susținut, fără stimularea morală, fără munca de lămurire ideologică pe care le asigură regimul democrat-popular».

«În țările dinspre soare-apune — a spus deputatul Demostene Botez — unde apune nu mai soarele — ar părea ciudat ca un scriitor să ia parte la discuția asupra proiectului de buget. În patria noastră însă, scriitorul este scriitor-cetățean, participant activ la întregul proces de viață al poporului său și este de datoria lui să cunoască această lege de gospodărie anuală și rodului muncii poporului, care este bugetul țării.

Îmi amintesc că prin anii 1932-1933, bugetele țării noastre erau făurite sau controlate de experți străini. Azi, țările acelor experți se zbat în deficitele de miliarde ale bugetelor proprii. Mă gîndesc că ar fi poate timpul să ne achităm de datorie și să le oferim drept model, bugetul nostru.

Bugetul nostru mărturisește mai presus de toate, nu numai voința noastră de pace, dar și încrederea și siguranța în forțele de apărare ale acestei păci, de vreme ce

privim înainte cu seninătate, desfășurarea și dezvoltarea economiei noastre naționale. Rar am simțit mai concret sensul vechiului dicton original: «Cîinii latră, caravana trece!».

Acest buget al nostru dă maselor populare încredere în viitor și liniștea deplină pentru a-și continua munca. Liniștea aceasta nu înseamnă însă indiferență față de politica de război a țărilor imperialiste. Conținutul unui buget stă mai mult în cifre decât în vorbe, căci acestea au într-o măsură mai mare, darul sintezei. Sub cifre însă, se ascund imense realități. Astfel, 91% din veniturile bugetare provin din sectorul socialist. Aceasta nu relevă numai că sectorul socialist a crescut, dar că el este productiv în așa măsură, încît acoperă aproape toate necesitățile de chelluiei bugetare.

Altădată, veniturile din industrii rămîneau în buzinarul capitalistului, iar cele din agricultură, moșierilor. Statul nu avea decît produsele industriilor, denumite «monopoluri, protecții, finanțări, prime».

Continuînd, deputatul Demostene Botez a adăugat:

«Numai într-o familie de state socialiste cu o nouă concepție a relațiilor internaționale, o imensă industrie ca cea a Uniunii Sovietice nu formează ca în orînduirea burgheză, o piedică, ci, din contră, un ajutor decisiv, pentru industrializarea țărilor din lagărul socialist. Numai aci e posibilă obținerea unei piețe externe, altfel decât prin războaie, colonii, zone de influență.»

Noi nu am debarcat nicăieri vapoare cu trupe și tancuri și totuși tractoarele noastre ară pe șesul Mariței, pe malul Nilului și al Gangelui, ca și la poalele Olimpului. Importatorii de chibrituri de sub orînduirea burgheză fabrică acum, și exportă, datorită orînduirii socialiste, motoare, nave și utilaj petrolifer și alte produse industriale».

«În cifrele bugetului pe 1959 — a spus în încheiere vorbitorul — mîntea mea adună și totalizează imensele cantități de muncă ce-i asigură realizarea: milioane și milioane de ore de muncă — viața de un an a unui popor a hotărît să-și făurească temeinic o viață nouă, și nerăbdător să o realizeze cît mai repede».

Luînd sfîrșit discuțiile generale, Marea Adunare Națională a adoptat legea pentru aprobarea bugetului de stat pe 1959.

A fost votată după aceea, legea pentru modificarea art. 17 și 59 din Regulamentul de funcționare a Marii Adunări Naționale.

Potrivit modificării adoptată, secretarii Marii Adunări Naționale sînt aleși prin vot deschis, la începutul fiecărei legislaturi, pentru toată durata sesiunii.

Urmîndu-se ordinea de zi adoptată, a fost votată apoi, legea pentru ratificarea decretelor emise de Preziidiul Marii Adunări Naționale în timpul de la 27 decembrie 1957—27 decembrie 1958.

După aceea, a luat cuvîntul Președintele Preziidiului Marii Adunări Naționale, Ion Gheorghe Maurer, care a vorbit despre cea de a 11-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne.

Vorbitorul a menționat marile realizări dobîndite de poporul român, în anii puterii populare, subliniind hotărîrea poporului de a-și apăra cuceririle dobîndite, prin realizări și mai bogate, în folosul celor mulți și în susținerea cauzei apărării păcii și înfrățirii popoarelor.

După aceea, Președintele Marii Adunări Naționale, deputatul Constantin Pîrvulescu a arătat că la 24 ianuarie 1959, se împlinesc 100 de ani de la Unirea Țărilor Romîne, eveniment de mare însemnătate în viața poporului român.

În numele Biroului, Președintele Marii Adunări Naționale a propus ca în cîinstea centenarului Unirii, Marea Adunare Națională să se întrunească în ședință festivă, în ziua de 24 ianuarie 1959, pentru a marca astfel importanța istorică a acestei aniversări și a exprima în numele întregului popor, hotărîrea de a întări tot mai mult, orînduirea democrat-populară, de a face țara noastră tot mai înfloritoare, de a apăra independența și securitatea patriei și de a contribui la întărirea păcii între popoare.

Marea Adunare Națională a aprobat convocarea în ședință solemnă, pe ziua de 24 ianuarie 1959.

Președintele Marii Adunări Naționale, deputatul Constantin Pîrvulescu, a rostit apoi cuvîntarea de încheiere, spunînd între altele:

«Lucrările sesiunii au fost rodnice. Marea Adunare Națională a dezbătut pe larg și multilateral și a adoptat bugetul de stat al Republicii Populare Romîne pe anul 1959.

Bugetul de stat pe care l-am votat cu toții, asigură pe deplin traducerea în viață a sarcinilor trasate de Plenara din 26/28 noiembrie, a Comitetului Central al Partidului

Muncitoresc Român, cu privire la planul de dezvoltare a economiei și culturii naționale pe anul 1959 și de ridicarea neîncetată, pe această bază, a nivelului de trai al oamenilor muncii».

Cuvintele pe care le-ați rostit aci, izvorite dintr-o cunoaștere adâncă a realității noastre socialiste, oglindesc entuziasmul oamenilor muncii din patria noastră care, uniți, și solidari, urmează și înfăptuiesc cu hotărâre politică partidului nostru.

Sîntem datori să folosim cu chibzuință fiecare leu, să realizăm economii, să înfăptuim planul de investiții pe anul 1959, să mobilizăm prin toate mijloacele, masele la înfăptuirea în întregime a prevederilor bugetului.

Anul care vine va fi un prilej de noi succese în construirea socialismului în patria noastră. Economia și cultura patriei noastre vor cunoaște o nouă înflorire, va crește bunăstarea celor ce muncesc.

Succesele noastre vor constitui un aport însemnat al poporului nostru la întărirea continuă a lagărului socialist, a forțelor păcii și progresului.

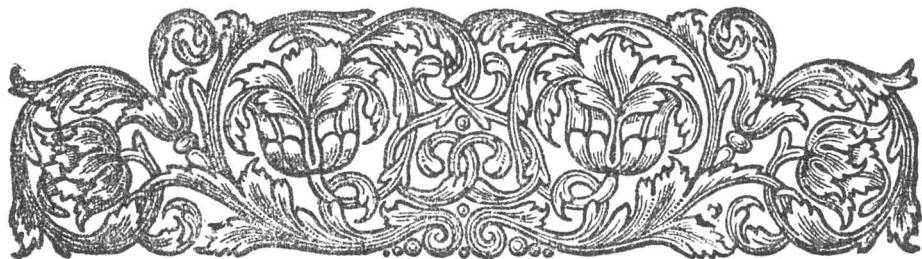
Permiteți-mi, dragi tovarăși, să vă felicit cu ocazia împlinirii a 11 ani de la proclamarea Republicii Populare Romîne și să vă adresez, cu prilejul noului an, din toată inima, cele mai calde urări de sănătate.

Spor la muncă, tovarășii!».

Lucrările celei de a 5-a sesiuni a Marii Adunări Naționale au luat apoi sfîrșit.

CRONICAR

OFICIALE, ADMINISTRATIVE

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

MIȘCAREA PERSONALULUI

I. TRANSFERĂRI

1. Temei nr. 15261/958. Preotul Iordăchescu Grigore, de la parohia Șirna, raionul Ploești se transferă la noua parohie Varnița, același raion, pe data de 1 august 1958.
2. Temei nr. 16807/958. Preoții Stănculescu Gheorghe, de la parohia Drăgănești, raionul Roșiorii de Vede și Stancu Mircea, de la parohia Văcărești din același raion, se transferă reciproc, pe data de 1 sept. 1958.
3. Temei nr. 17596/958. Preoții: Tătulescu Gheorghe, de la parohia Meri Petchi și Vasile Constantin, de la parohia Balamuci, raionul Snagov, se transferă reciproc, pe data de 1 sept. 1958.
4. Temei nr. 18632/958. Preotul Vișan D. Mihai, de la parohia Salcia, raionul Cujmir din Arhiepiscopia Craiovei, se transferă în postul de preot paroh la parohia Răsmirești, raionul Drăgănești-Vlașca, pe data de 1 oct. 1958.
5. Temei nr. 18710/958. Preotul Poșircă Anton, de la parohia Suhaia, raionul Zimnicea, se transferă în postul II de preot la parohia Poroschia, raionul Alexandria, pe data de 1 oct. 1958.
6. Temei nr. 19059/958. Preoții Lăzăroiu Ioan, de la parohia Drajna de Jos, raionul Teleajen și Costache R. Ioan, de la parohia Tintava, raionul Domnești, se transferă reciproc, pe data 1 sept. 1958.
7. Temei nr. 19159/958. Preotul Dr. Titus Țifu, parohul parohiei Cluj-Cordoș din Eparhia Clujului, se transferă în postul II de preot la parohia Sf. Ioan Moși din Capitală, pe data de 1 noiembrie 1958.
8. Temei nr. 21857/958. Preotul Borza Zaharie, de la parohia Târlău, raionul Tirnăveni, se transferă în postul II de preot la parohia Parcul Rahova II din Capitală, pe data de 1 noiembrie 1958.

II. NUMIRI ȘI INCADRARI

Preoți

1. Temei nr. 16524/958, 19970/958. Licențiatul în teologie Stroescu Nicolae, se numește în post de preot paroh la parohia Gruiu, raionul Topoloveni, pe data de 1 octombrie 1958.
2. Temei nr. 16187, 18277/958. Licențiatul în teologie Popescu Decebal, se numește în post II de preot la parohia Ocina, raionul Cîmpina, pe data de 1 septembrie 1958.
3. Temei nr. 20647/958. Preotul Sfîrcă Nicolae se încadrează în post de preot paroh la parohia Belitorii II, raionul Roșiorii de Vede, pe data de 1 noiembrie 1958.

4. Temei nr. 20648/958. Licențiatul în teologie Stănculescu Gh. Constantin se numește în post de preot paroh la parohia Siliștea, raionul Videle, pe data de 1 noiembrie 1958.

III. SCHIMBARI IN CONDUCEREA OFICIULUI PAROHIAL

1. Temei nr. 16526/958. Oficiul parohial al parohiei Căzănești, raionul Slobozia se încredințează preotului Gheorghe I. Teodorescu, pe data de 22 august 1958.

2. Temei nr. 18420/958. Oficiul parohial al parohiei Stupinele, raionul Oltenița, se încredințează preotului Ioan Manole, pe data de 15 septembrie 1958.

3. Temei nr. 18712/958. Oficiul parohial al parohiei Apostol din Capitală se încredințează pe timp de doi ani, preotului C. Pavelescu, cu începere de la 1 septembrie 1958.

4. Temei nr. 19654/958. Oficiul parohial al parohiei Bărbătescu Vechi din Capitală, se încredințează preotului Petre Dumitru, pe data de 1 octombrie 1958.

IV. INFIINȚARI DE PAROHII

1. Temei nr. 15261/958 Filiala Varnița, prin deslipire de la parohia Șirna raionul Ploești, se ridică la rangul de parohie.

V. HIROTESII

1. Temei nr. 18344/958. Preotul Sabin Verzan, de la parohia Sf. Ioan Botezătorul-Ferentari din Capitală, a fost hirotonit duhovnic, la data de 20 noiembrie 1958.

2. Temei nr. 18431/958. Preotul Gh. Petcu, de la parohia Mislea, raionul Găești, a fost hirotesit în duhovnic, la data de 6 octombrie 1958.

PAROHII VACANTE

Se publică pentru cunoștința preoților din Arhiepiscopia Bucureștilor, spre a fi ocupate cu noi titulari, următoarele posturi de preot, cu termen pentru depunerea cererilor și actelor, 30 zile, de la data apariției numărului prezent al revistei «Glasul Bisericii»:

1. Postul bugetar de preot paroh de la parohia Frunzănești, comuna Fundeni, raionul Brănești; parohie de categoria II-a, cu 307 familii și un singur post de preot.

2. Postul bugetar de preot paroh de la parohia Rălești, comuna Gogoșari, raionul Giurgiu; parohie de categoria III-a, cu 219 familii și un singur post de preot.

3. Postul I nebugetar de preot paroh de la parohia Dragalina, raionul Călărași; parohie de categoria I-a; cu 1100 familii și două posturi de preot.

4. Postul II nebugetar de preot de la parohia Pucheni Moșneni, raionul Ploești; parohie de categoria I, cu 760 familii și două posturi de preot.

5. Postul bugetar de preot paroh, de la parohia Hagieni, raionul Fetești; parohie de categoria II-a, cu 253 familii, și un singur post de preot.

6. Postul nebugetar de preot paroh de la parohia Bordușani, raionul Fetești; parohie de categoria II-a, cu 640 familii și două posturi de preot.

7. Postul nebugetar de preot IV de la parohia Sf. Vasile-Ploești, parohie de categoria I-a, cu 1793 familii și patru posturi de preot.

8. Postul extrabugetar de preot paroh de la parohia Sf. Apostoli din orașul Ploești; parohie de categoria I-a cu 269 familii și un singur post de preot.

9. Postul bugetar de preot paroh de la parohia Negrenii de Sus, raionul Olteni, parohie de categoria II-a, cu 398 familii și un singur post de preot.

10. Postul II, nebugetar de preot de la parohia Letca-Nouă, raionul Drăgănești Vlașca; parohie de categoria I cu 608 familii și două posturi de preot.

Cererile și actele se vor depune în termen la protoiera raionului respectiv. Cererile depuse cu acte lipsă, cum și cele nedepuse în termen, nu vor fi luate în considerație.

Pe lângă actele cerute cu circulara nr. 8512/954, candidații vor depune procesul verbal tip de inspecție pe anii 1957, 1958 și memoriul de activitate pe acești ani.

Postul de preot paroh de la parohia Bordușani, raionul Fetești, se publică și pentru cunoștința preoților din alte eparhii.

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXA
1 9 5 8